

FOT. URZĄD MIEJSKI W TURKU

**DIAGNOZA GMINY, W TYM
DIAGNOZA CZYNNIKÓW
I ZJAWISK KRYZYSOWYCH,
SŁUŻĄCA WYZNACZENIU
OBSZARU ZDEGRADOWANEGO
I OBSZARU REWITALIZACJI
GMINY MIEJSKIEJ TUREK**

URZĄD MIEJSKI W TURKU

UL. KALISKA 59

62-700 TUREK

Spis treści

WSTĘP	3
1. Ogólne informacje o mieście.....	3
2. Sytuacja miasta na tle powiatu oraz województwa	4
2.1. Demografia	4
2.2. Pomoc społeczna, bezpieczeństwo publiczne, opieka zdrowotna, organizacje społeczne i edukacja.....	7
2.3. Rynek pracy, gospodarka, infrastruktura i środowisko	11
2.4. Kultura, turystyka, sport i rekreacja	16
3. Wstępne badanie ankietowe problematyki rewitalizacji na terenie miasta	19
3.1. Organizacja badania	19
3.2. Zidentyfikowane problemy społeczne obszaru miasta Turku.....	21
3.3. Podsumowanie badania	26
4. Metoda wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji.....	27
4.1. Wyznaczenie jednostek analitycznych i ich charakterystyka	27
4.2. Dobór wskaźników do analizy oraz zebranie danych.....	34
4.3. Analiza pozyskanych danych	36
5. Obszar zdegradowany	55
6. Obszar rewitalizacji	57
Spis wykresów	62
Spis tabel	63
Spis rysunków.....	63

WSTĘP

Zgodnie z Zasadami realizacji instrumentów terytorialnych w Polsce w perspektywie finansowej UE na lata 2021-2027, Gminny Program Rewitalizacji jest sporządzany dla obszaru rewitalizacji, wyznaczonego w drodze uchwały rady gminy. Potwierdzeniem spełnienia przez obszar zdegradowany przesłanek jego wyznaczenia jest diagnoza gminy, obejmująca analizę negatywnych zjawisk społecznych, gospodarczych, środowiskowych, przestrzenno-funkcjonalnych oraz technicznych dla całego obszaru gminy. Diagnoza przygotowywana jest z wykorzystaniem obiektywnych i weryfikowalnych mierników oraz metod badawczych, dostosowanych do lokalnych uwarunkowań. Do przygotowania diagnozy powinny być wykorzystane także najbardziej aktualne dane, którymi gmina dysponuje lub które może pozyskać. W oparciu o powyższe przesłanki sporządzona została **diagnoza miasta, w tym diagnoza czynników i zjawisk kryzysowych, służąca wyznaczeniu obszaru zdegradowanego (OZ) i obszaru rewitalizacji (OR) Gminy Miejskiej Turek**¹.

1. Ogólne informacje o mieście

Miasto Turek położone jest we wschodniej części województwa wielkopolskiego, w powiecie tureckim, na wysokości około 120 metrów n.p.m., w dorzeczu rzeki Kiełbaski (Kanału Folszowego). Obszar miasta cechuje się nizinno-równinnym ukształtowaniem terenu, a układ hydrologiczny tworzą cieki charakterystyczne dla krajobrazu nizinnego, o małych spadkach i ograniczonej retencji. W granicach miasta znajdują się niewielkie kompleksy zieleni urządzonej oraz pozostałości terenów przemysłowych. Turek rozwija także funkcje ekologiczne i społeczne. Zieleń miejska pełni ważną rolę rekreacyjną, w tym parki i skwery, z których największe to Park im. Żerminy Składkowskiej. Miasto może się również pochwalić obiektami o znaczeniu historyczno-kulturowym. Najcenniejszym zabytkiem jest kościół Najświętszego Serca Pana Jezusa z secesyjnym wnętrzem, zaprojektowanym przez Józefa Mehoffera. Inne ważne obiekty to m.in. budynek dawnego ratusza, kościół parafii ewangelicko augsburskiej i klasycystyczna zabudowa starówki oraz układ urbanistyczny rynku.

Powierzchnia miasta Turek wynosi **1.617,1 ha**. Strukturę przestrzenną miasta tworzy kilkanaście osiedli i jednostek urbanistycznych. Według danych z maja 2025 roku, Turek zamieszkuje **24.031 osób**. Miasto pełni funkcję administracyjną, usługową i edukacyjną dla regionu.

¹ W dokumencie w uzasadnionych przypadkach stosowana jest również nazwa „miasto” lub „gmina”.

2. Sytuacja miasta na tle powiatu oraz województwa

W pierwszym etapie prac nad diagnozą dokonano analizy - porównania ogólnej sytuacji Gminy Miejskiej Turek w zakresie głównych obszarów funkcjonowania gminy do powiatu tureckiego oraz województwa wielkopolskiego.

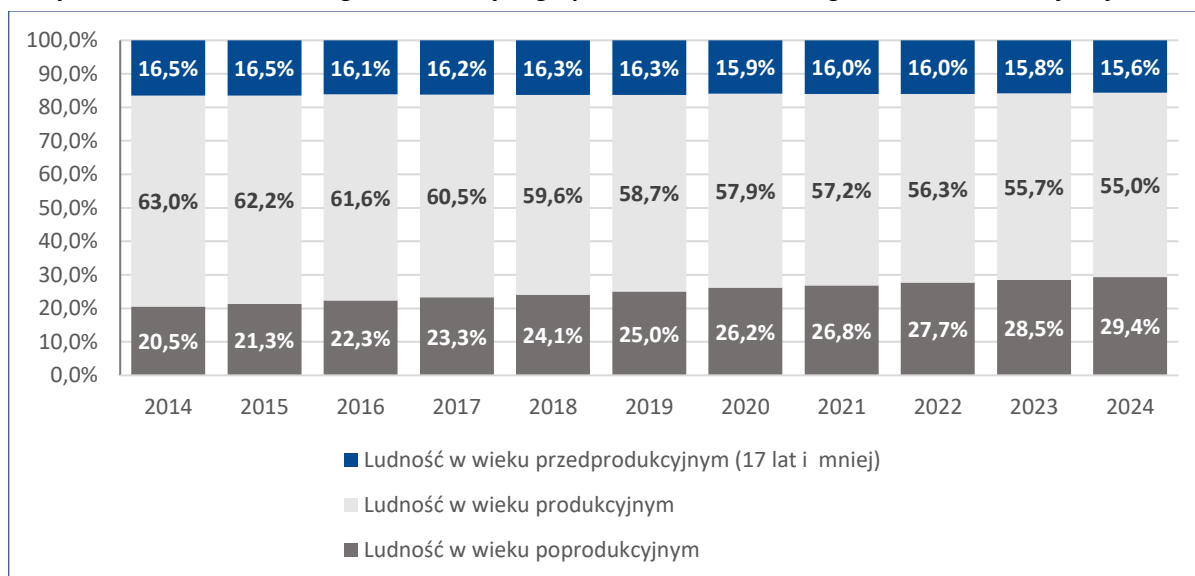
2.1. Demografia

Liczba mieszkańców miasta w latach 2014-2024 wahała się między 24.165 osób (wartość najniższa zanotowana w 2024 roku) a 27.926 osób (wartość najwyższa zanotowana w 2014 roku). Porównując liczbę mieszkańców z 2024 roku do 2014 roku można stwierdzić, iż nastąpił **znaczący jej spadek, wynoszący -13,47%**.

Ważną kwestią, składającą się na ogólny obraz sytuacji społecznej miasta, jest także **udział ludności według ekonomicznych grup wieku w % ludności ogółem**. Z Wykresu 1. wynika, że **odsetek mieszkańców w wieku poprodukcyjnym** w latach 2014-2024 zwiększał się systematycznie z poziomu 20,5% w 2014 roku do 29,4% w roku 2024 (średnia dla kraju wynosi około 24%). Dynamika wzrostu osób w wieku poprodukcyjnym (lata 2014-2024) oscylowała w mieście na poziomie 23,90%, co oznacza, że była nieznacznie niższa od tej w powiecie tureckim (24,16%).

W analizowanym okresie odsetek ludności w wieku produkcyjnym spadł z 63% w 2014 roku do 55% w 2024 roku. Spadł również, ale nieznacznie, odsetek w grupie osób w wieku przedprodukcyjnym - z 16,5% do 15,6%. Podobne tendencje w tych dwóch grupach ekonomicznych zanotowano w analizowanym okresie w powiecie tureckim, jednakże spadki procentowe w powiecie były znacznie niższe.

Wykres 1. Udział ludności wg ekonomicznych grup wieku w % ludności ogółem w Gminie Miejskiej Turek

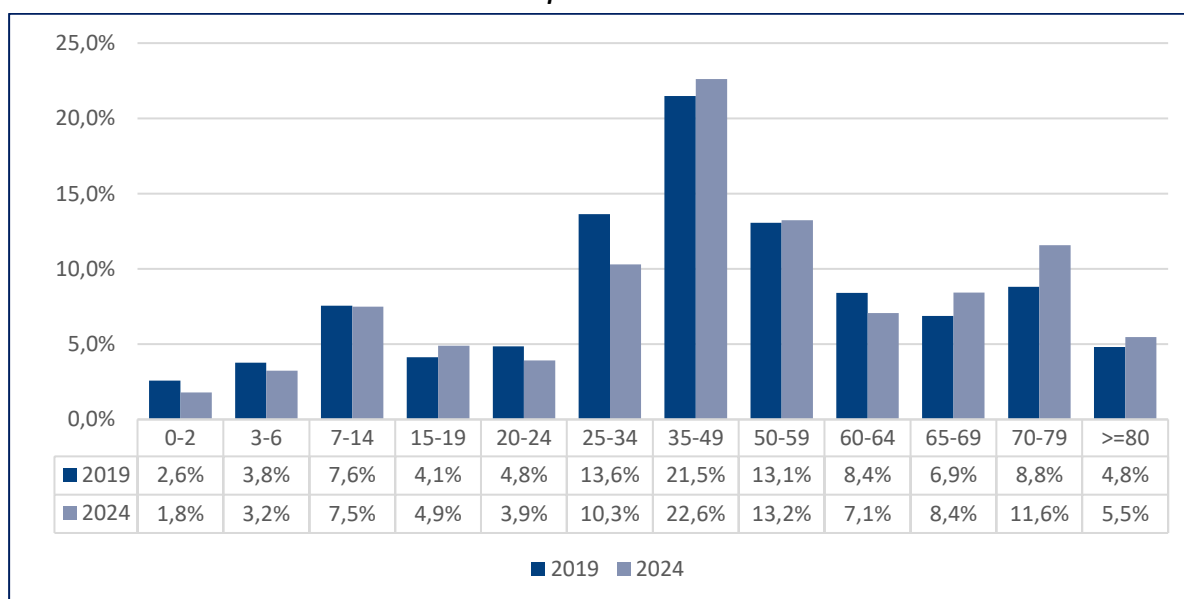
Źródło: Opracowanie własne na podstawie analizy.monitorrozwoju.pl

Liczba i struktura wieku mieszkańców oraz zmiany zachodzące w ich obrębie wpływają na popyt na różnego rodzaju usługi, infrastrukturę techniczną, nieruchomości mieszkaniowe

**DIAGNOZA GMINY, W TYM DIAGNOZA CZYNNIKÓW I ZJAWISK KRYZYSOWYCH, SŁUŻĄCA
WYZNACZENIU OBSZARU ZDEGRADOWANEGO I OBSZARU REWITALIZACJI GMINY MIEJSKIEJ
TUREK**

i komercyjne, a także na miejsca pracy. Równocześnie sytuacja demograficzna wyznacza potencjalny zasób siły roboczej i, w konsekwencji, zdolność do generowania podatków. W tym aspekcie analizie poddano strukturę wieku mieszkańców miasta, co zostało przedstawione na Wykresie 2. W latach 2019-2024 największy wzrost nastąpił w grupie 70-79 lat oraz w przedziale 65-69 lat. Mniejszy wzrost odnotowano w grupie powyżej 80 lat. Największy spadek nastąpił w grupie: 20-24 lat, oraz 25-34 lat, a mniejsze spadki odnotowano w grupach: 0-2 lat, 3-6 lat. Wskazane trendy zmian niekorzystnie wpłynęły na strukturę jakościową populacji miasta.

Wykres 2. Struktura wieku mieszkańców w Gminie Miejskiej Turek w latach 2019 vs 2024 – udziały procentowe

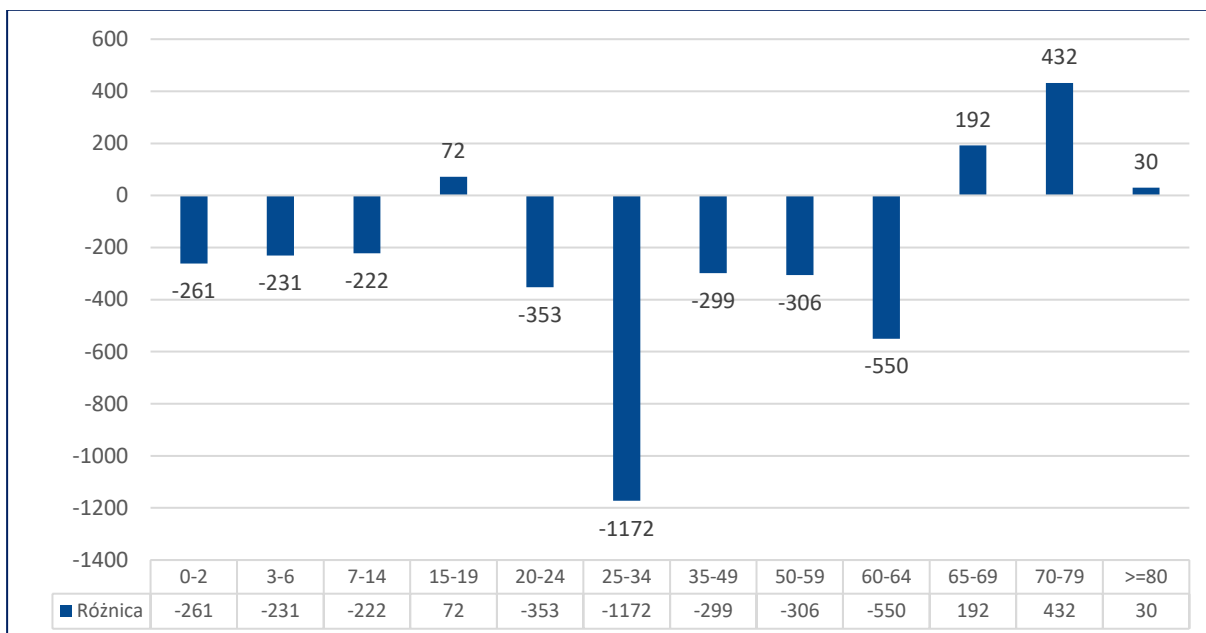

Źródło: Opracowanie własne na podstawie analizy.monitorrozwoju.pl

Na Wykresie 3. zobrazowano skalę zmian liczby ludności w poszczególnych grupach wiekowych. Dane w ujęciu kaskadowym ukazują, w formie przepływu, zachodzące zmiany oraz ich wielkość w ujęciu całkowitym. Wykres ten przedstawia zatem sytuację demograficzną w mieście pod innym kątem niż ta, przedstawiona wcześniej. Jak ukazuje wykres, negatywną przesłanką sytuacji demograficznej w mieście jest ogólny spadek liczby mieszkańców o 2.668 osób (lata 2019-2024). Również mniej optymistyczna przesłanka to znaczący spadek liczby mieszkańców w wieku produkcyjnym 25-34 (-1.172), 50-59 (-306), 20-24 (-353) oraz w grupie wiekowej 60-65 (-550). Największy wzrost liczby mieszkańców miasta zauważyć można w grupie wiekowej 70-79 (+432) oraz 65-69 (+192), mniejszy w grupie wiekowej powyżej 80 (+30).

**DIAGNOZA GMINY, W TYM DIAGNOZA CZYNNIKÓW I ZJAWISK KRYZYSOWYCH, SŁUŻĄCA
WYZNACZENIU OBSZARU ZDEGRADOWANEGO I OBSZARU REWITALIZACJI GMINY MIEJSKIEJ
TUREK**

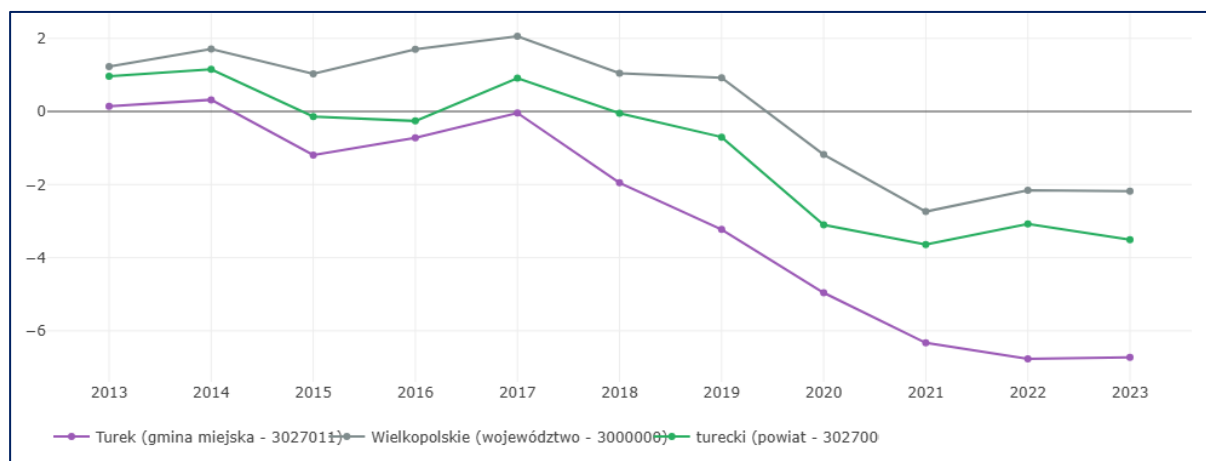
Wykres 3. Różnica liczby mieszkańców w latach 2019 vs 2024 w podziale na grupy wiekowe

Źródło: Opracowanie własne na podstawie analizy.monitorrozwoju.pl

Przyrost naturalny (różnica między urodzeniami żywymi a zgonami) w mieście w 2023 roku **był ujemny i wyniósł -166 osób**; podobnie było w roku 2022 (-169 osób) oraz w roku 2021 (-160 osób). W latach 2013 i 2014 w mieście przyrost naturalny był dodatni, ale notował bardzo niskie wartości, tj. +4 osoby w 2013 roku i +9 osób w 2014 roku. Różni to Gminę Miejską Turek od powiatu tureckiego oraz województwa wielkopolskiego, w których można było zaobserwować mniejsze spadki przyrostu naturalnego. W celach porównawczych na Wykresie 4. przedstawiono dane, dotyczące przyrostu naturalnego w przeliczeniu na 1.000 mieszkańców dla Gminy Miejskiej Turek, powiatu tureckiego oraz województwa wielkopolskiego. Wynika z niego, że najkorzystniejsza sytuacja w tym zakresie w większości analizowanego okresu występowała w województwie wielkopolskim.

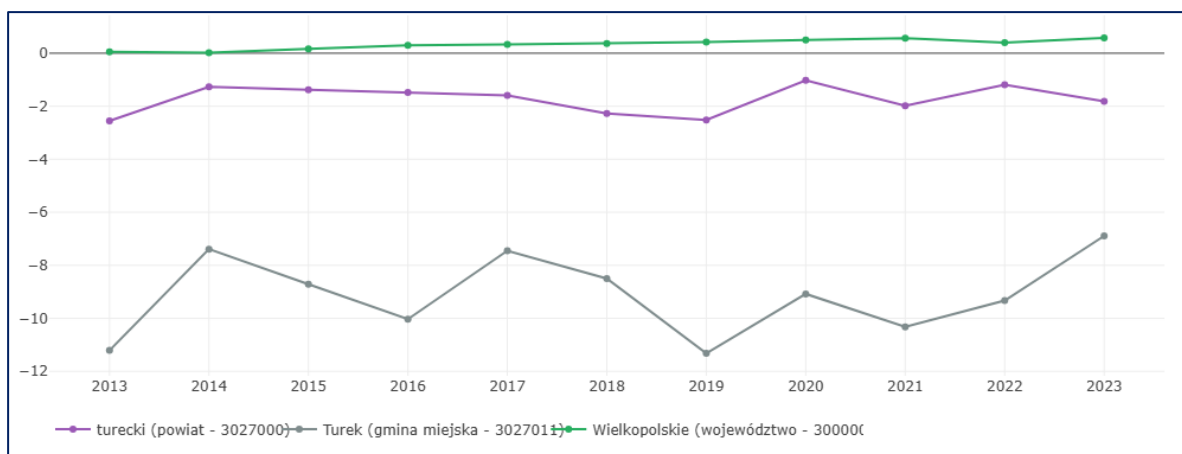
Wykres 4. Przyrost naturalny w Gminie Miejskiej Turek, powiecie tureckim i województwie wielkopolskim w przeliczeniu na 1.000 mieszkańców

Źródło: analizy.monitorrozwoju.pl

Saldo migracji² w Gminie Miejskiej Turek w latach 2013-2023 przybierało ujemne wartości w przedziale od -319 do -170 osób. **W całym analizowanym okresie saldo migracji w Gminie Miejskiej Turek było ujemne i przyjęło skumulowaną wartość -2.683 osoby.** W tym samym przedziale czasowym saldo migracji dla powiatu tureckiego miało podobny charakter - wartości wskaźnika przyjmowały ujemne wartości w całym okresie z tym, że w mieście charakteryzowało się ono większą dynamiką. Inna sytuacja miała miejsce w przypadku województwa wielkopolskiego, w którym wartość wskaźnika przyjmowała wartości dodatnie. W celach porównawczych na Wykresie 5. przedstawiono dane dotyczące salda migracji w przeliczeniu na 1.000 mieszkańców, które potwierdzają powyższe wnioski. W mieście **migracje zdecydowanie negatywnie wpływają** na jego sytuację demograficzną.

Wykres 5. Saldo migracji w Gminie Miejskiej Turek, powiecie tureckim i województwie wielkopolskim w przeliczeniu na 1.000 mieszkańców

Źródło: analizy.monitorrozwoju.pl

2.2. Pomoc społeczna, bezpieczeństwo publiczne, opieka zdrowotna, organizacje społeczne i edukacja

W Gminie Miejskiej Turek zadania z zakresu pomocy społecznej wykonuje Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Turku. Powody udzielenia pomocy finansowej lub rzeczowej to głównie: ubóstwo, niepełnosprawność, długotrwała choroba, ochrona macierzyństwa, wielodzietność, bezrobocie, bezradność życiowa, alkoholizm, rodziny niepełne, bezdomność, przemoc w rodzinie, czy trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego.

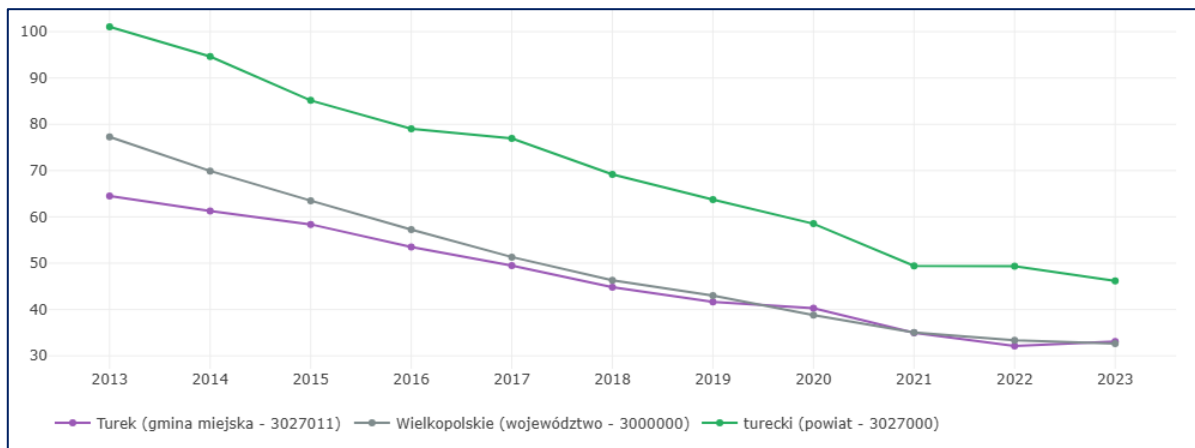
Liczba osób **korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej** w mieście między 2013 a 2023 rokiem ma tendencję spadkową, natomiast w latach 2022-2023 wykazuje nieznaczną tendencję wzrostową. W 2013 roku korzystało z niej 1.813 osób, a w 2023 roku już tylko 810 osób. Spadek w analizowanym okresie (2013-2023) wyniósł **1.003** osoby, czyli aż **o 55,32%**. W oparciu o powyższe dane wnioskować można, że w Gminie Miejskiej Turek **zdecydowanie poprawia się sytuacja materialna osób najbardziej potrzebujących**. Trend w tym zakresie jest

² Saldo migracji - różnica liczby osób przybyłych w danym okresie do danej jednostki administracyjnej/kraju z zagranicy i liczby osób, które w tym okresie wyjechały z tej jednostki/kraju za granicę

**DIAGNOZA GMINY, W TYM DIAGNOZA CZYNNIKÓW I ZJAWISK KRYZYSOWYCH, SŁUŻĄCA
WYZNACZENIU OBSZARU ZDEGRADOWANEGO I OBSZARU REWITALIZACJI GMINY MIEJSKIEJ
TUREK**

spadkowy i porównywalny do tego notowanego w powiecie tureckim oraz w województwie wielkopolskim, co ukazano na Wykresie 6.

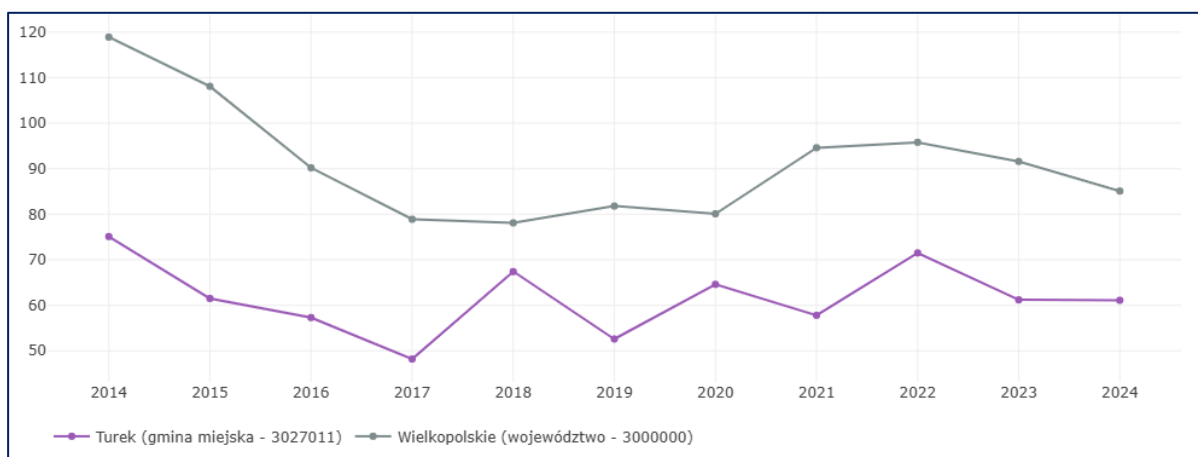
Wykres 6. Osoby korzystające ze środowiskowej pomocy społecznej w przeliczeniu na 1.000 mieszkańców

Źródło: analizy.monitorrozwoju.pl

Zadania na rzecz zabezpieczenia ładu i porządku publicznego oraz zwalczania przestępczości realizuje Komenda Powiatowa w Turku. Działania priorytetowe jednostki to ograniczenie zjawiska spożywania alkoholu, spowodowanie przestrzegania przepisów ustawy o wychowaniu w trzeźwości, utrzymanie ładu i porządku publicznego oraz wyeliminowanie przypadków gromadzenia się młodzieży w porze wieczorowo-nocnej w różnych rejonach miasta Turek. Z danych powiatowych wynika, że w latach 2014-2024 **liczba przestępstw przeciwko mieniu na 10 tys. mieszkańców spadła o 18,64%**, natomiast w przypadku województwa wielkopolskiego liczba przestępstw tego typu spadła o 28,43%.

Wykres 7. Przestępstwa stwierdzone przez Policję w zakończonych postępowaniach przygotowawczych przeciwko mieniu na 10 tys. mieszkańców (dane powiatowe)

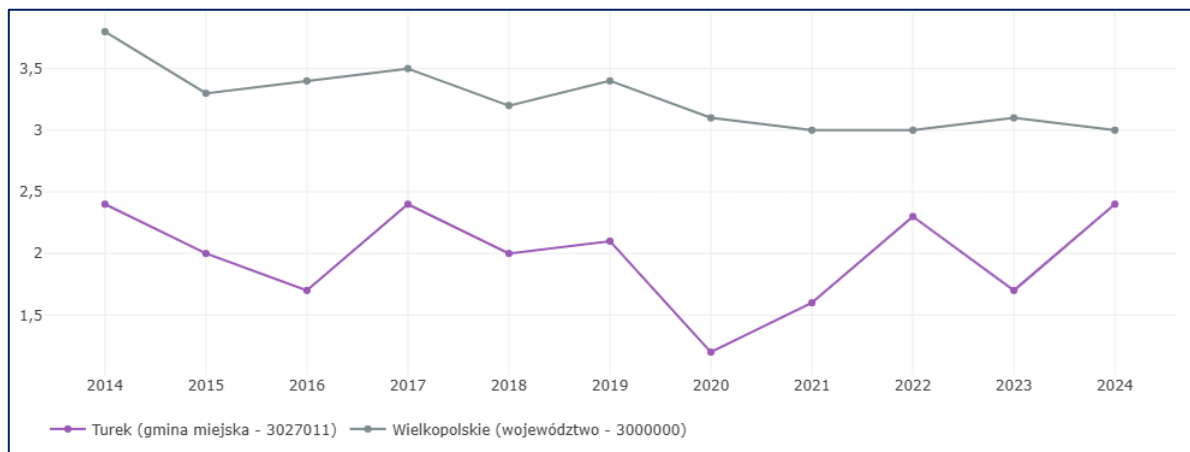
Źródło: analizy.monitorrozwoju.pl

W zakresie przestępstw przeciwko życiu i zdrowiu na 10 tys. mieszkańców (dane powiatowe), liczba w latach 2014-2024 w powiecie tureckim **utrzymywała się na zbliżonym poziomie** (za

**DIAGNOZA GMINY, W TYM DIAGNOZA CZYNNIKÓW I ZJAWISK KRYZYSOWYCH, SŁUŻĄCA
WYZNACZENIU OBSZARU ZDEGRADOWANEGO I OBSZARU REWITALIZACJI GMINY MIEJSKIEJ
TUREK**

wyjątkiem lat 2018 i 2022), natomiast w przypadku województwa wielkopolskiego liczba przestępstw tego typu spadła o 21,05%.

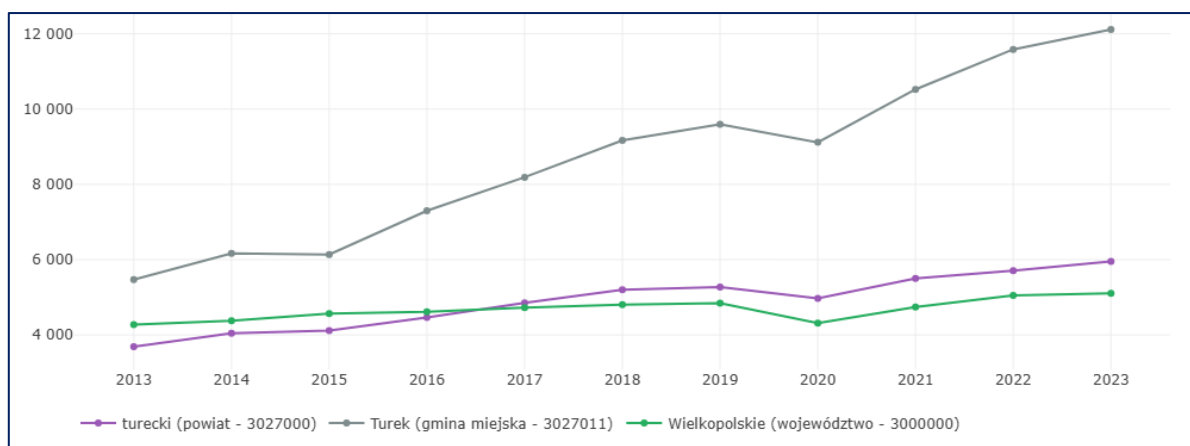
Wykres 8. Przestępstwa stwierdzone przez Policję w zakończonych postępowaniach przygotowawczych przeciwko życiu i zdrowiu na 10 tys. mieszkańców (dane powiatowe)

Źródło: analizy.monitorrozwoju.pl

Jeżeli chodzi o **opiekę zdrowotną mieszkańców**, to z danych wynika, że w Gminie Miejskiej Turek na 1.000 mieszkańców w latach 2013-2023 liczba porad lekarskich wzrosła o 96,49%. Podobny trend wzrostowy, ale mniej dynamiczny, odnotowano w powiecie tureckim i województwie. Jak ukazują dane z Wykresu 9., przez większą część analizowanego okresu wartość wskaźnika dla miasta była znacząco wyższa od wartości notowanych w powiecie tureckim i województwie wielkopolskim. W 2023 roku przyjęła ona wartość 12.114,4.

Wykres 9. Liczba porad lekarskich na 1.000 mieszkańców w Gminie Miejskiej Turek, powiecie tureckim i województwie wielkopolskim

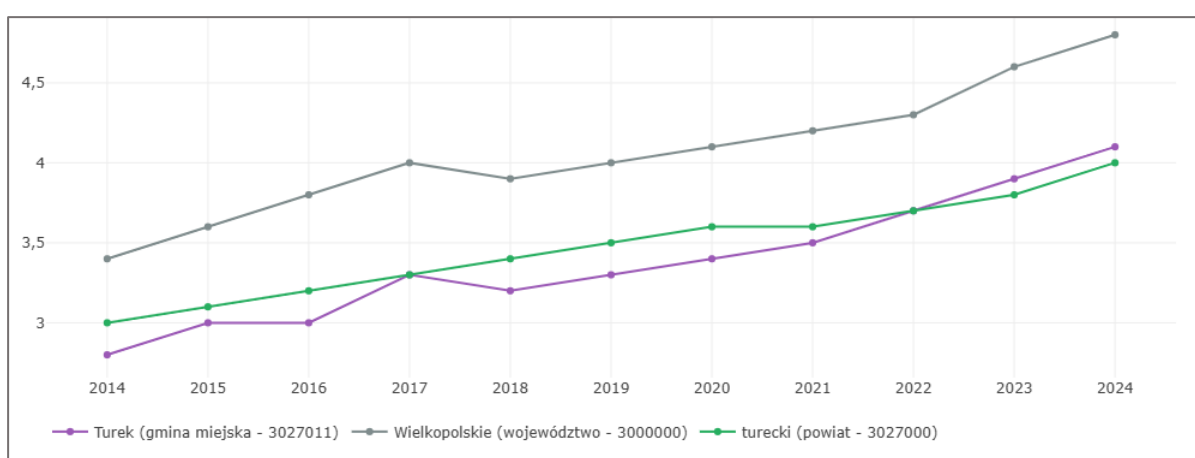
Źródło: analizy.monitorrozwoju.pl

Kolejnym istotnym obszarem funkcjonowania miasta i jej mieszkańców jest **działalność społeczna**. W tej kwestii ważna jest liczba organizacji społecznych działających w mieście. W 2024 roku liczba zarejestrowanych fundacji, stowarzyszeń i organizacji społecznych wynosiła 99, co jest wartością wyższą względem roku 2014. Wskaźnik ten jest istotny, gdyż obrazuje poziom zaangażowania mieszkańców miasta oraz ich gotowość do włączania się

**DIAGNOZA GMINY, W TYM DIAGNOZA CZYNNIKÓW I ZJAWISK KRYZYSOWYCH, SŁUŻĄCA
WYZNACZENIU OBSZARU ZDEGRADOWANEGO I OBSZARU REWITALIZACJI GMINY MIEJSKIEJ
TUREK**

w realizowanie polityk lokalnych. Im więcej podmiotów działających nie dla zysku, o charakterze samorządnych i odrębnych od administracji samorządowej, tym większa różnorodność usług i faktyczny wpływ mieszkańców na jakość życia w mieście. Wskaźnik ten obrazuje ponadto poziom partycypacji społecznej. W celach porównawczych, na Wykresie 10., przedstawiono dane dotyczące liczby organizacji społecznych na 1.000 mieszkańców. Wartości notowane dla miasta są zbliżone do wartości dla powiatu i nieco niższe od wartości odnotowanych dla województwa. W 2024 roku wskaźniki przyjmowały one odpowiednio następujące wartości: 4,1 dla miasta, 4,0 dla powiatu i 4,8 dla województwa.

Wykres 10. Organizacje społeczne na 1.000 mieszkańców w Gminie Miejskiej Turek, powiecie tureckim i województwie wielkopolskim

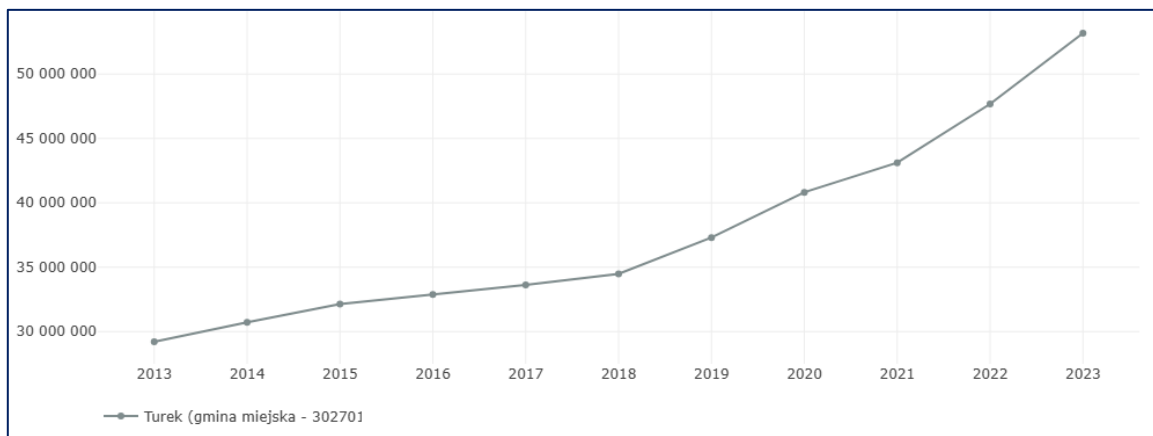
Źródło: analizy.monitorrozwoju.pl

Ostatnim obszarem, poddanym analizie w tej części opracowania, jest **edukacja**. Liczba uczniów szkół podstawowych w mieście wzrosła o **43,04%** (rok 2013 do 2023) do wartości 2.127 w 2023 roku. Liczba miejsc w przedszkolach w okresie 2013-2018 wynosiła 1.330 (dane do 2018 roku). Liczba miejsc w żłobkach w mieście wyniosła 141.

Wskazane wzrosty są niewątpliwie pozytywnym zjawiskiem, choć w przypadku wzrostu liczby uczniów szkół podstawowych duże znaczenie miała likwidacja gimnazjów. Kwestie te wiążą się jednak ze wzrostem wydatków gminy na oświatę i wychowanie, co ukazano na Wykresie 11. Wydatki na ten cel w latach 2013-2023 wzrosły aż o **82,09%** i w 2023 roku wyniosły 53,2 mln zł. Część środków na utrzymanie szkół podstawowych jest otrzymywana w ramach subwencji, która nie jest wystarczająca, aby zapewnić poprawne ich funkcjonowanie, stąd rosną koszty samorządu, który musi dołożyć brakującą kwotę i zabezpieczyć odpowiednie działanie szkół.

**DIAGNOZA GMINY, W TYM DIAGNOZA CZYNNIKÓW I ZJAWISK KRYZYSOWYCH, SŁUŻĄCA
WYZNACZENIU OBSZARU ZDEGRADOWANEGO I OBSZARU REWITALIZACJI GMINY MIEJSKIEJ
TUREK**

Wykres 11. Wydatki ogółem na oświatę i wychowanie w Gminie Miejskiej Turek

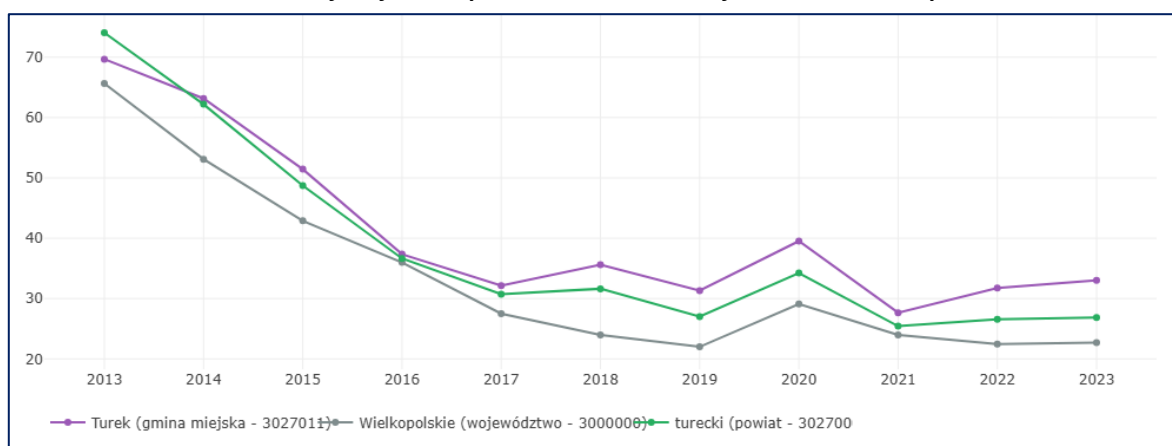

Źródło: analizy.monitorrozwoju.pl

2.3. Rynek pracy, gospodarka, infrastruktura i środowisko

Kolejną analizowaną kwestią, składającą się na ogólny obraz sytuacji gminy, jest **bezrobocie**. Z Wykresu 12. wynika, że **udział zarejestrowanych bezrobotnych ogółem na 1.000 mieszkańców w wieku produkcyjnym w mieście** od 2013 roku systematycznie **spadał** - z poziomu **69,68** do **33,04** w 2023 roku. W tym samym przedziale czasowym poziom wskaźnika dla powiatu tureckiego i województwa wielkopolskiego był na zbliżonym poziomie i przyjął podobny trend spadkowy.

Wykres 12. Udział zarejestrowanych bezrobotnych ogółem na 1.000 mieszkańców w wieku produkcyjnym w Gminie Miejskiej Turek, powiecie tureckim i województwie wielkopolskim

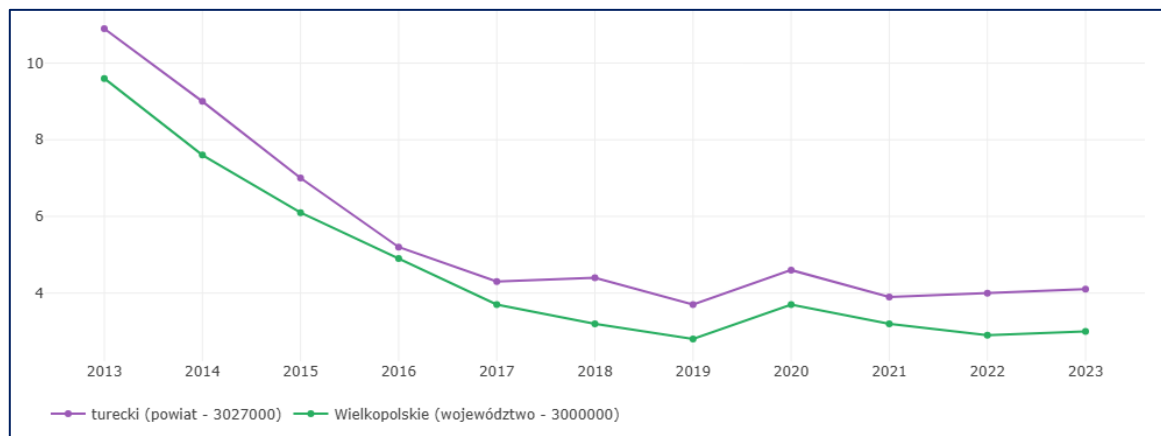

Źródło: analizy.monitorrozwoju.pl

Stopec bezrobocia w ujęciu całego powiatu tureckiego prezentuje Wykres 13., z którego wynika, że bezrobocie w gminach powiatu tureckiego oraz w województwie systematycznie spadało do 2019 roku. W latach 2019-2020, w przypadku powiatu, jak i województwa, nastąpił nieznaczny wzrost stopy bezrobocia. Od 2020 do 2023 roku sytuacja w powiecie była podobna do tej notowanej w województwie – ponownie nastąpił spadek stopy bezrobocia.

**DIAGNOZA GMINY, W TYM DIAGNOZA CZYNNIKÓW I ZJAWISK KRYZYSOWYCH, SŁUŻĄCA
WYZNACZENIU OBSZARU ZDEGRADOWANEGO I OBSZARU REWITALIZACJI GMINY MIEJSKIEJ
TUREK**

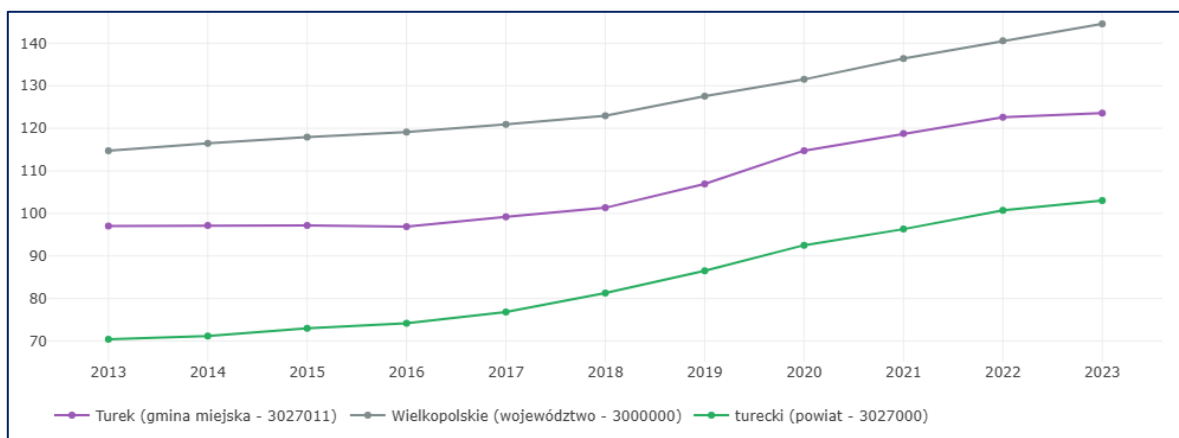
Wykres 13. Stopa bezrobocia w powiecie tureckim i województwie wielkopolskim

Źródło: analizy.monitorrozwoju.pl

Ogólny poziom **przedsiębiorczości** zbadano za pomocą wskaźnika liczby podmiotów gospodarczych, wpisanych do rejestru REGON, na 1.000 mieszkańców. Współczynnik ten wzrósł w mieście w ostatnich latach z poziomu 97,01 w 2013 roku do 123,57 w roku 2023, tj. zanotowano wzrost o 27,38%, **co można uznać za istotną zmianę i poprawę sytuacji**. Stwierdzić można, iż tendencja wzrostowa wartości wskaźnika dla gminy i województwa jest na zbliżonym poziomie, natomiast w powiecie również zaobserwować można tendencję wzrostową, jednak z mniejszymi wartościami, wynoszącymi 47,31%. Z kolei w wartościach nominalnych sytuacja w mieście i powiecie jest mniej korzystna w stosunku do sytuacji w województwie wielkopolskim.

Wykres 14. Podmioty gospodarcze zarejestrowane w REGON na 1.000 mieszkańców

Źródło: analizy.monitorrozwoju.pl

Dla lokalnego rynku pracy i gospodarki istotna jest także struktura podmiotów gospodarczych, prowadzących działalność na terenie gminy, co ukazano w Tabeli 1. **Wynika z niej, iż prawie 95% podmiotów gospodarczych to mikroprzedsiębiorstwa, zatrudniające do 9 osób** Warto także wskazać na fakt, że oprócz pojawienia się 290 nowych mikroprzedsiębiorstw, w analizowanym okresie ubyło przedsiębiorstw zatrudniających między 10 a 49 osób. W

**DIAGNOZA GMINY, W TYM DIAGNOZA CZYNNIKÓW I ZJAWISK KRYZYSOWYCH, SŁUŻĄCA
WYZNACZENIU OBSZARU ZDEGRADOWANEGO I OBSZARU REWITALIZACJI GMINY MIEJSKIEJ
TUREK**

przypadku liczby przedsiębiorstw zatrudniających 50-249 osób sytuacja w analizowanym okresie wzrosła o 1.

Tabela 1. Lokalni pracodawcy

Wskaźnik	2018	2023	Różnica
Liczba podmiotów zatrudniających 1- 9 osób	2.608	2.898	290
Liczba podmiotów zatrudniających 10 - 49 osób	111	96	-15
Liczba podmiotów zatrudniających 50 - 249 osób	22	23	1
Liczba podmiotów zatrudniających powyżej 250 osób	6	6	0

Źródło: Opracowanie własne na podstawie analizy.monitorrozwoju.pl

Kolejnym istotnym aspektem lokalnej gospodarki, który poddano analizie, była kwestia rodzaju przeważającej, prowadzonej w mieście działalności gospodarczej, co ukazano w Tabeli 2. Jak wskazują dane, największy odsetek firm prowadzi działalność w ramach sekcji F (budownictwo) oraz sekcji G (handel hurtowy i detaliczny i naprawy). Te dwie grupy znacząco dominują w specjalizacji lokalnej gospodarki.

Tabela 2. Lokalni pracodawcy według sekcji prowadzonej działalności

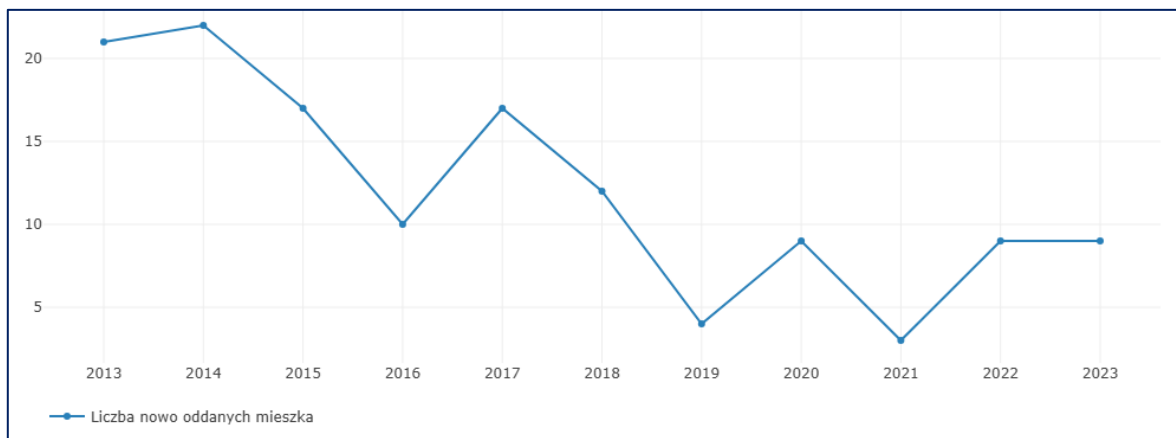
Sekcja działalności	2018	2023	Różnica
Sekcja G – Handel hurtowy i detaliczny i naprawy	700	686	-14
Sekcja F – Budownictwo	303	434	131
Sekcja M – Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	251	299	48
Sekcja Q – Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	253	275	22
Sekcja H – Transport i gospodarka magazynowa	200	203	3
Sekcja S i T – Pozostała działalność usługowa, gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników	198	215	17
Sekcja C - Przetwórstwo przemysłowe	199	201	2
Pozostałe	643	710	67

Źródło: Opracowanie własne na podstawie analizy.monitorrozwoju.pl

O skali atrakcyjności każdej gminy świadczy także liczba nowo oddanych mieszkań, co ukazują dane na Wykresie 15. Pod tym względem sytuacja w Gminie Miejskiej Turek jest umiarkowanie korzystna. Kumulatywnie w latach 2013-2023 oddano 133 mieszkań. Należy dodać, że w kwietniu 2024 roku oddano do użytku 2 budynki wielorodzinne z rekordową liczbą 44 mieszkań komunalnych.

**DIAGNOZA GMINY, W TYM DIAGNOZA CZYNNIKÓW I ZJAWISK KRYZYSOWYCH, SŁUŻĄCA
WYZNACZENIU OBSZARU ZDEGRADOWANEGO I OBSZARU REWITALIZACJI GMINY MIEJSKIEJ
TUREK**

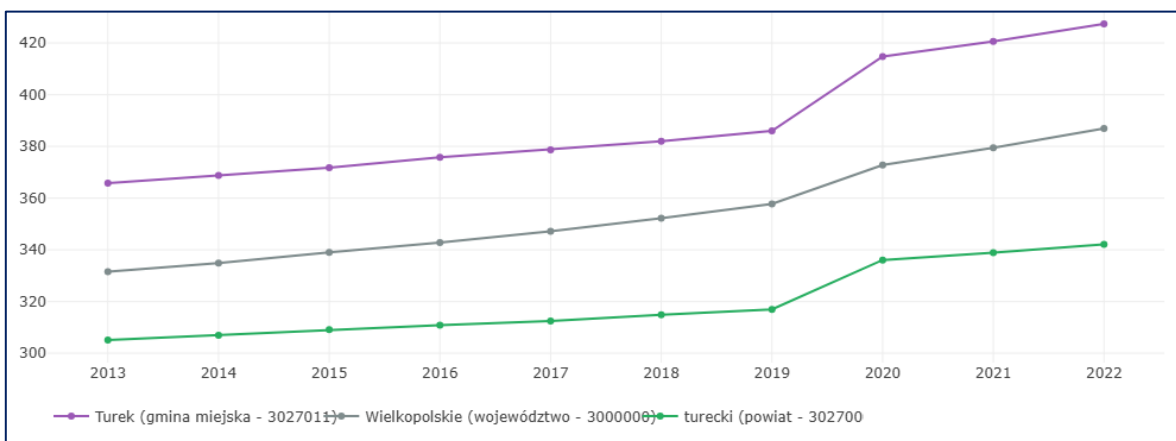
Wykres 15. Liczba nowo oddanych mieszkań

Źródło: *analizy.monitorrozwaju.pl*

Chcąc jednak porównać sytuację mieszkaniową gminy do tej notowanej w powiecie tureckim i województwie wielkopolskim, na Wykresie 16. przedstawiono dane, dotyczące liczby mieszkań w przeliczeniu na 1.000 mieszkańców. Sytuacja w mieście pod tym względem w całym analizowanym okresie jest bardziej korzystna w porównaniu do tej w powiecie, notując dynamikę zmian na poziomie **+16,85%**. W przypadku powiatu dynamika zmian wynosiła +12,13%, a w przypadku województwa +16,70%. W 2022 roku zanotowano następujące wartości wskaźników: miasto – 427,42, powiat turecki – 342,07 oraz województwo wielkopolskie - 386,91.

Wykres 16. Liczba mieszkań na 1.000 mieszkańców

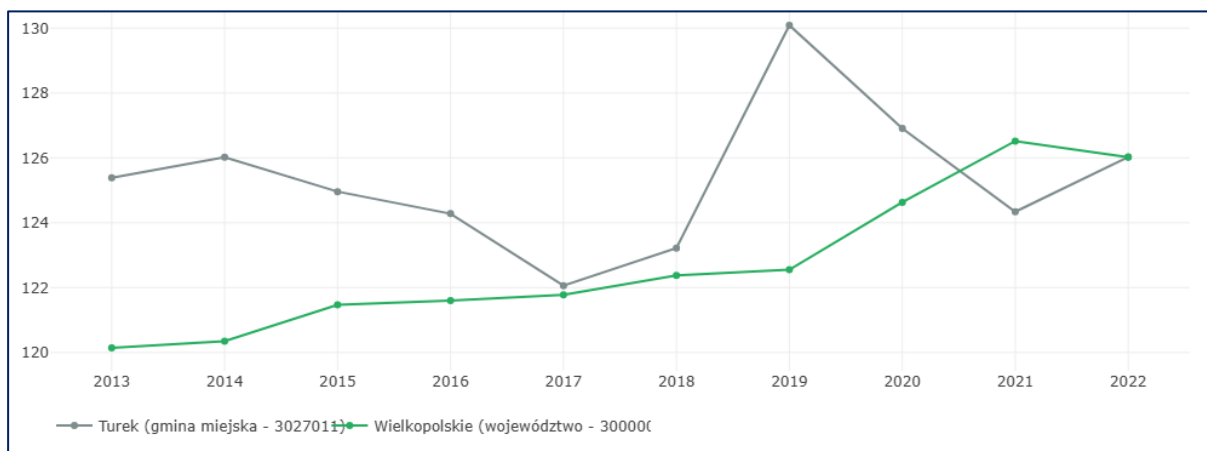

Źródło: *analizy.monitorrozwaju.pl*

Jednym z kluczowych elementów infrastruktury gminnej jest także kwestia **dróg publicznych**. Ocenę ilościową dokonano na podstawie analizy wskaźnika łącznej długości dróg gminnych i powiatowych na 100 km² powierzchni. Stopień nasycenia terenu powiatu drogami określa jego wewnętrzną dostępność komunikacyjną transportem samochodowym. Dane przedstawione na Wykresie 17. ukazują, iż w latach 2013-2017 zanotowano spadek wartości wskaźnika, po czym dynamiczny wzrost w latach 2018-2019. W latach 2019-2021 nastąpił ponowny spadek tego wskaźnika. Jeżeli chodzi o nominalne wartości tego wskaźnika dla powiatu, to są one nieznacznie wyższe niż te dla województwa wielkopolskiego.

**DIAGNOZA GMINY, W TYM DIAGNOZA CZYNNIKÓW I ZJAWISK KRYZYSOWYCH, SŁUŻĄCA
WYZNACZENIU OBSZARU ZDEGRADOWANEGO I OBSZARU REWITALIZACJI GMINY MIEJSKIEJ
TUREK**

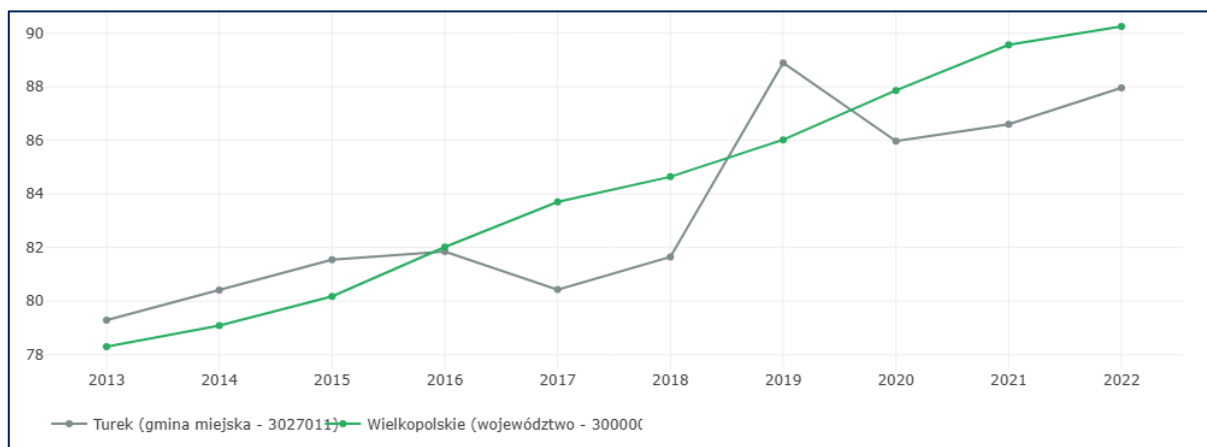
**Wykres 17. Łączna długość dróg gminnych i powiatowych na 100 km² powierzchni (dane powiatowe)
(km/km²)**

Źródło: analizy.monitorrozwoju.pl

Z kolei na Wykresie 18. przedstawiono, dane dotyczące analizy jakościowej infrastruktury drogowej - drogi gminne i powiatowe o twardej nawierzchni na 100 km² powierzchni. Jest to o tyle ważna kwestia, że w systemie transportowym szczególną rolę pełnią drogi o nawierzchni twardej. Dane na wykresie przedstawiono w zestawieniu z województwem wielkopolskim, którego sytuacja w tym zakresie prezentuje się na podobnym poziomie. Warto jednak podkreślić wyższą dynamikę zmian dla danych gminnych i powiatowych w tym zakresie.

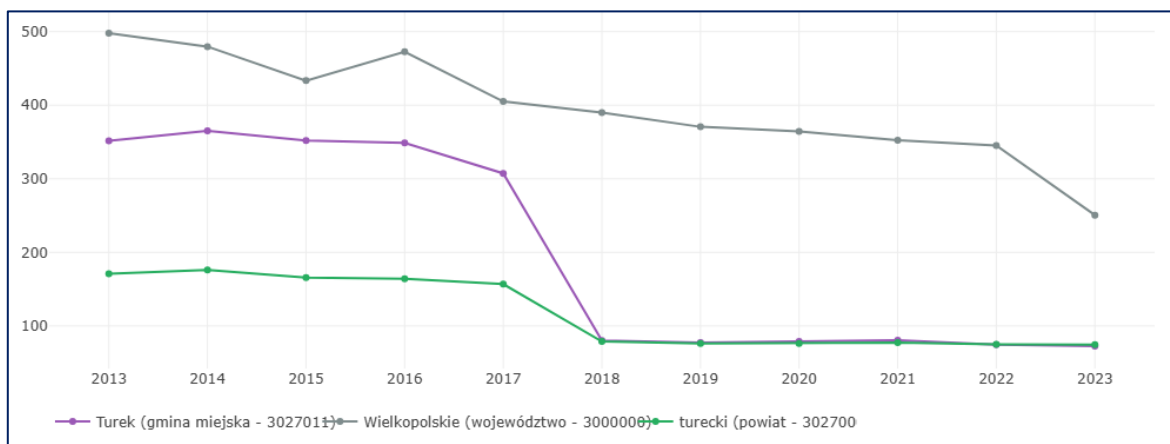
**Wykres 18. Drogi gminne i powiatowe o twardej nawierzchni na 100 km² powierzchni (dane powiatowe)
(km/km²)**

Źródło: analizy.monitorrozwoju.pl

Dokonując analizy kwestii środowiskowych należy zwrócić uwagę przede wszystkim na wskaźniki obciążenia środowiska. Jednym z nich jest **zużycie wody**. Na Wykresie 19. przedstawiono wskaźnik zużycia wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności w ciągu roku w przeliczeniu na 1 mieszkańca. Jak ukazują dane, wartość wskaźnika w okresie do 2018 roku przyjmowała wyższą wartość niż w powiecie. W 2023 roku wynosiła 72,5 m³. W porównaniu do województwa (250,6 m³) i powiatu (74,6 m³) sytuacja w mieście i powiecie prezentuje się podobnie.

Wykres 19. Zużycie wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności w ciągu roku na 1 mieszkańca (m³)
w Gminie Miejskiej Turek, powiecie tureckim i województwie wielkopolskim

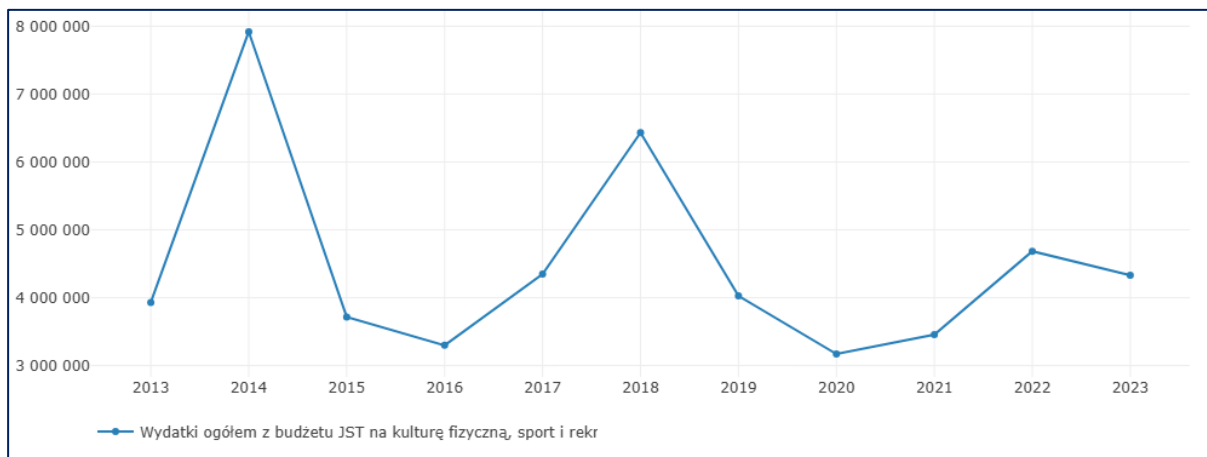
Źródło: analizy.monitorrozwoju.pl

2.4. Kultura, turystyka, sport i rekreacja

Na terenie Gminy Miejskiej Turek funkcjonują: **Ośrodek Sportu i Rekreacji, Miejska Biblioteka Publiczna im. Włodzimierza Pietrzaka, Muzeum miasta Turku im. Józefa Mehoffera oraz Miejski Dom Kultury**. Do zadań tych jednostek należy w szczególności rozpoznawanie, rozwijanie i zaspokajanie potrzeb czytelniczych, edukacyjnych i informacyjnych społeczności miasta, a także prowadzenie wielokierunkowej działalności, rozwijającej i zaspokajającej potrzeby kulturalne dzieci i dorosłych oraz upowszechnianie i promocja sportu, turystyki i rekreacji. W mieście znajdują się m.in.: kryta pływalnia, hala widowiskowo-sportowa, stadion oraz skatepark.

Wydatki miasta na kulturę fizyczną, sport i rekreację obrazują zaangażowanie JST w kreowanie oferty sportowej i rekreacyjnej, co ukazuje Wykres 20. W analizowanym okresie 2013-2023 wartym podkreślenia są lata 2014 i 2018, w których wydatki gminy wynosiły ok. 8 mln zł w 2014 roku oraz ok 6 mln w 2018 roku. W pozostałych latach wydatki miasta na ten cel oscylowały między 3 mln zł a 5 mln zł. W 2023 roku wysokość wydatków z budżetu miasta na ten cel wyniosła 4,3 mln zł, co daje wydatek rzędu ok. 177,05 zł na 1 mieszkańca i jest wartością wysoką.

Wykres 20. Wydatki ogółem z budżetu JST na kulturę fizyczną, sport i rekreację

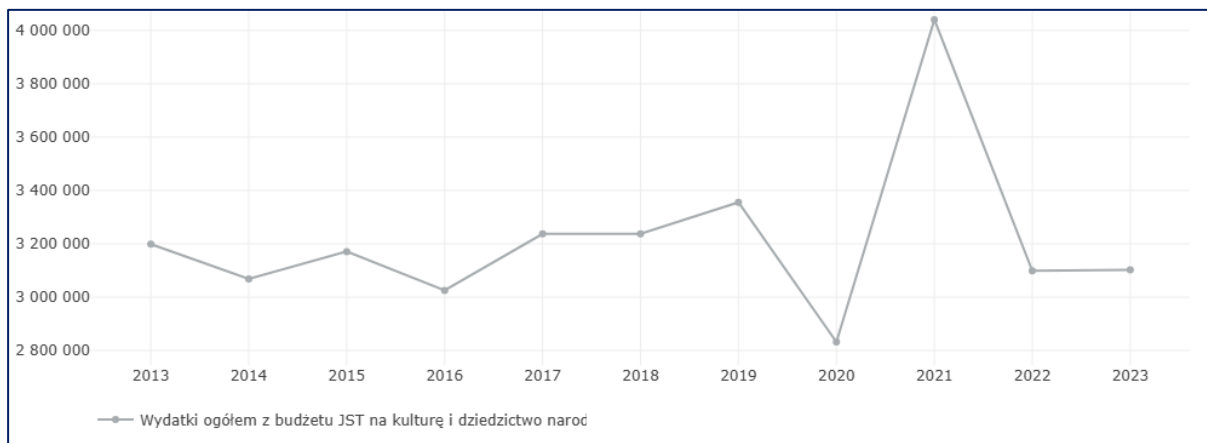

Źródło: analizy.monitorrozwoju.pl

Na Wykresie 21. przedstawiono dane, dotyczące wydatków ogółem z budżetu JST na kulturę i dziedzictwo narodowe. W analizowanym okresie (rok 2013-2023), najniższy poziom wydatków zanotowano w roku 2020 (ok. 2,8 mln. zł). Najwyższy poziom wydatków zanotowano w 2021 roku (ok. 4 mln. zł). W 2023 roku było to 3,1 mln zł, co daje wydatki rzędu ponad 126 zł na 1 mieszkańca i jest wartością wysoką.

**DIAGNOZA GMINY, W TYM DIAGNOZA CZYNNIKÓW I ZJAWISK KRYZYSOWYCH, SŁUŻĄCA
WYZNACZENIU OBSZARU ZDEGRADOWANEGO I OBSZARU REWITALIZACJI GMINY MIEJSKIEJ
TUREK**

Wykres 21. Wydatki ogółem z budżetu JST na kulturę i dziedzictwo narodowe

Źródło: analizy.monitorrozwoju.pl

3. Wstępne badanie ankietowe problematyki rewitalizacji na terenie miasta

3.1. Organizacja badania

Elementem prac nad przygotowaniem Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta Turku było przeprowadzone wśród mieszkańców badanie ankietowe. Opinie zbierano za pośrednictwem kwestionariusza ankietowego w formie elektronicznej, udostępnionego na stronie internetowej Urzędu Miasta oraz poprzez udostępnianie na lokalnych portalach i w mediach społecznościowych.

Badanie było prowadzone we wrześniu 2025 roku. Łącznie wzięły w nim udział **723 osoby**.

Kwestionariusz składał się z 3 rozbudowanych pytań tematycznych oraz metryczki, w której respondenci wskazywali na wiek, płeć, wykształcenie, status zawodowy oraz miejsce zamieszkania. Aspekty merytoryczne badane były za pomocą pytania macierowego oraz 2 pytań zamkniętych z możliwością dodania własnej odpowiedzi respondenta poprzez zastosowanie formuły „Inne, jakie?”.

Celem badania było poznanie opinii mieszkańców na temat aktualnych potrzeb w zakresie rewitalizacji społeczno-funkcjonalnej przestrzeni miasta oraz oczekiwanych działań. Przyjęto, iż założenie to zostanie osiągnięte, jeśli spełnione zostaną następujące warunki:

- Badani ocenią warunki życia.
- Wymienione zostaną zjawiska uciążliwe społecznie.
- Respondenci wskażą grupę społeczną, która wymaga największego wsparcia.
- Respondenci wypełnią metryczkę.

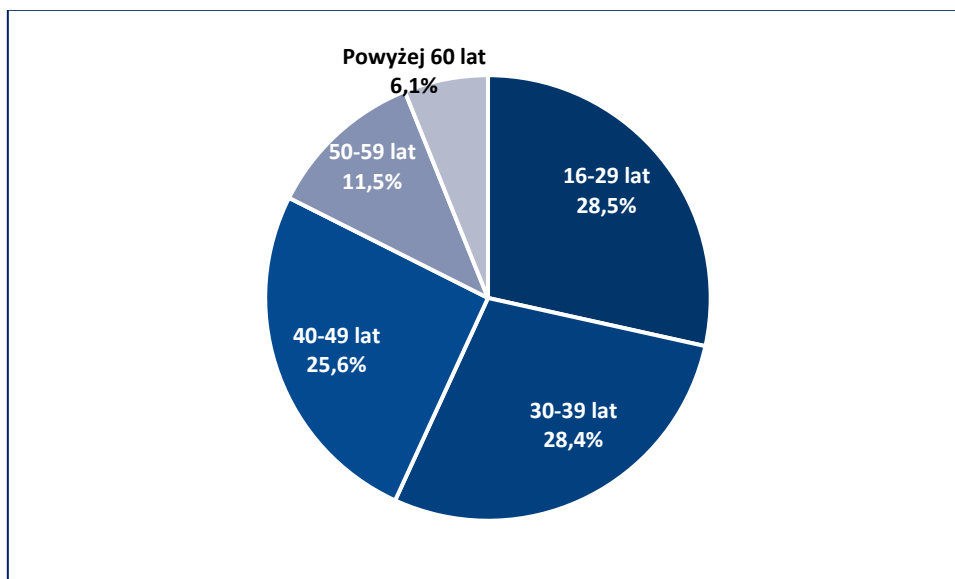
a. Obszar badania

Kwestionariusze badania były dostępne dla wszystkich mieszkańców miasta Turek.

b. Charakterystyka mieszkańców biorących udział w badaniu

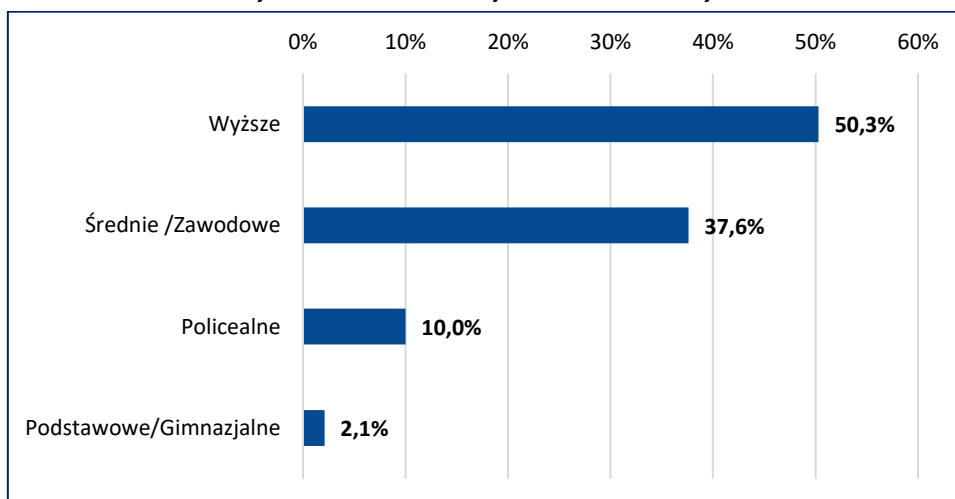
W badaniu nieco liczniej reprezentowane były kobiety, stanowiące 49,8% ankietowanych. Mężczyźni stanowili 45,1%, natomiast 5,1% respondentów to osoby, które podczas wypełniania metryczki nie chciały wskazać płci. Strukturę wiekową badanych przedstawiono na poniższym wykresie. Odnotowano wyrównaną reprezentację w grupach wiekowych: 16-19 lat (28,5%) i 30-39 lat (28,4%), będących w nieznacznej przewadze nad respondentami w przedziale wiekowym 40-49 (25,6%). Udział w badaniu wzięło 11,5% osób w wieku 50-59 oraz 6,1% w wieku powyżej 60 lat.

Wykres 22. Struktura wiekowa badanych mieszkańców Turku³

Kolejne pytanie, charakteryzujące badaną grupę, dotyczyło wykształcenia. Dominują tu osoby z wykształceniem wyższym (50,3%), dalej licznie reprezentowane są osoby z wykształceniem średnim (w tym średnim zawodowym) (37,6%). Osoby posiadające wykształcenie policealne to 10% ankietowanych. Najmniej liczną grupę stanowią ankietowani o wykształceniu podstawowym/gimnazjalnym (2,1%).

Wykres 23. Struktura wykształcenia badanych

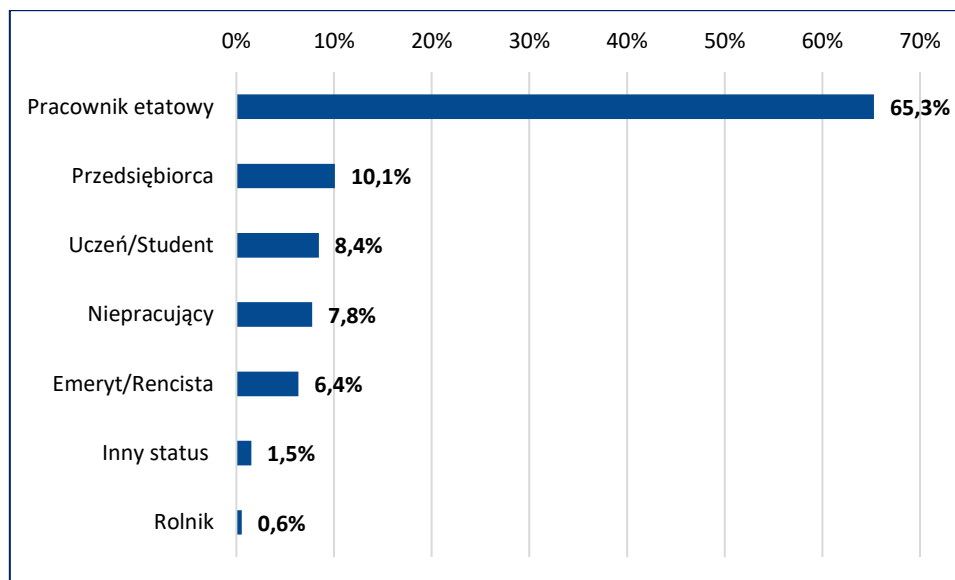

W metryczce badano także status zawodowy ankietowanych. Wśród respondentów zdecydowaną większość (65,3%) stanowią osoby zatrudnione na etacie. Kolejna grupa ankietowanych to przedsiębiorcy (10,1%). Uczniowie/studenci stanowią 8,4%, a osoby niepracujące 7,8%. Emeryci/renciści to 6,4% respondentów, deklarujący inny status zawodowy 1,5%, a najmniej licznie reprezentowani są rolnicy (0,6%). Osoby, które zaznaczyły

³ Źródłem danych na wykresach w niniejszym rozdziale są wyniki analiz odpowiedzi, uzyskanych z badania ankietowego.

„Inny status” zawodowy, doprecyzowywały swoją odpowiedź m.in. jako opiekę nad niepełnosprawnym dzieckiem/osobą starszą/ bliską, czy pracę za granicą.

Wykres 24. Status zawodowy respondentów

3.2. Zidentyfikowane problemy społeczne obszaru miasta Turku

Proces rewitalizacji obejmuje wiele zagadnień, wśród których najważniejszy jest aspekt społeczny. Chcąc właściwie zdiagnozować warunki życia, występujące uciążliwe zjawiska społeczne oraz grupy społeczne wymagające wsparcia, poproszono o wskazanie ich przez ankietowanych.

Pierwsze pytanie, które miało konstrukcję macierzową, pozwoliło (w 5-stopniowej skali od „bardzo dobra” do „bardzo zła” oraz możliwość udzielenia odpowiedzi „nie mam zdania”) zidentyfikować najważniejsze problemy społeczne. Pytano tu o takie aspekty życia, jak:

- Możliwość znalezienia pracy w najbliższej okolicy
- Dostępność opieki nad dzieckiem (żłobki, przedszkola, kluby dziecięce, itp.)
- Dostępność szkół w najbliższej okolicy
- Bezpieczeństwo na zamieszkiwanej ulicy
- Porządek i czystość na zamieszkiwanej ulicy
- Dostępność placówek zdrowia w najbliższej okolicy
- Dostępność usług (szewc, krawiec, fryzjer, itp.) w odległości do ok. 15 minut pieszo
- Dostępność w najbliższej okolicy kultury i rozrywki (świetlice, kluby, biblioteki, domy kultury, itp.)
- Dostępność w najbliższej okolicy sportu i rekreacji (kluby, sekcje, stowarzyszenia sportowe)
- Dostępność w najbliższej okolicy terenów i obiektów rekreacyjno-sportowych (place zabaw, boiska, siłownie zewnętrzne, itp.)

- Stan techniczny własnego lokalu mieszkalnego
- Ocena aktywności społecznej mieszkańców (np. udział w spotkaniach z władzami gminy, festynach, fundusz sołecki, fundusz osiedlowy, itp.)
- Ocena własnej aktywności społecznej (np. organizowanie festynów, członkostwo w organizacjach pozarządowych)
- Ocena własnej sytuacji materialnej
- Ocena relacji sąsiedzkich na zamieszkiwanej ulicy
- Ocena dbałości władz o przestrzeń publiczną w mieście.

Mieszkańcy Gminy Miejskiej Turek najwyżej ocenili:

- ***Dostępność szkół w najbliższej okolicy (68,8% odpowiedzi bardzo dobrze i dobrze)***
- ***Stan techniczny lokalu mieszkalnego (w sumie 63,5% odpowiedzi bardzo dobrze i dobrze)***
- ***Dostępność usług (szewc, krawiec, fryzjer, itp.) w odległości ok. 15 minut pieszo – 52,2%***
- ***Ocena relacji sąsiedzkich na Pani/Pana ulicy – 51,4%***
- ***Dostępność w najbliższej okolicy terenów i obiektów rekreacyjno-sportowych (place zabaw, boiska, siłownie zewnętrzne, itp.) – 50,2%.***

Wysoko ocenione zostały również:

- *Dostępność opieki nad dzieckiem (żłobki, przedszkola, kluby dziecięce, itp.) – 43,2%*
- *Porządek i czystość na Pani/Pana ulicy – 41,8%.*

Z kolei najgorzej oceniana jest *Możliwość znalezienia pracy w najbliższej okolicy (w odległości ok. 1,5 km od miejsca zamieszkania)* - w sumie 65,3% ocen złych i bardzo złych.

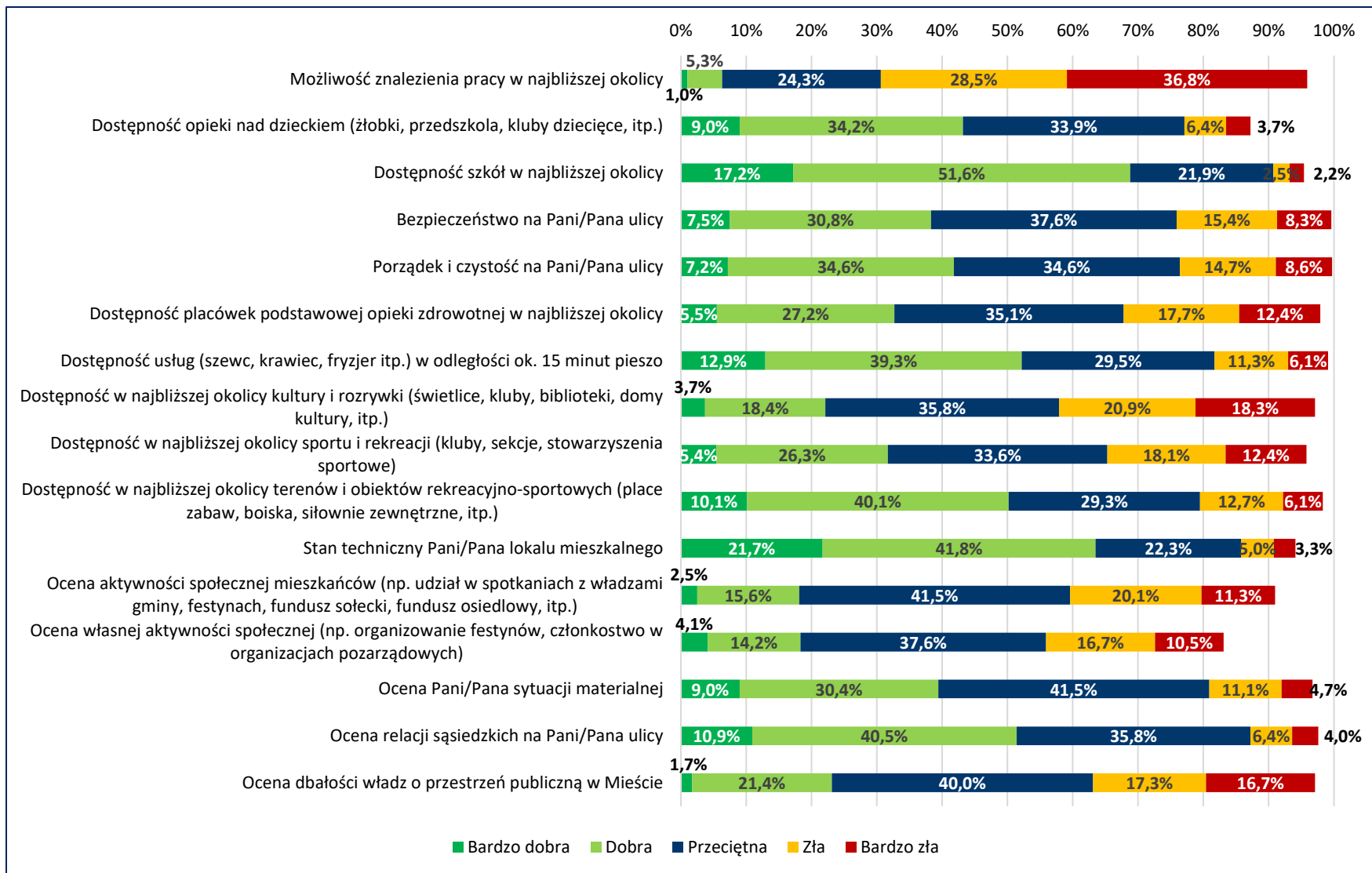
Zdecydowanie niekorzystna ocena warunków życia dotyczyła również takich aspektów, jak:

- *Dostępność w najbliższej okolicy kultury i rozrywki (świetlice, kluby, biblioteki, domy kultury, itp.) – 39,2%*
- *Ocena dbałości władz o przestrzeń publiczną w mieście – 34,0%*
- *Ocena aktywności społecznej mieszkańców (np. udział w spotkaniach z władzami gminy, festynach, fundusz sołecki, fundusz osiedlowy, itp.) – 31,4%*
- *Dostępność w najbliższej okolicy sportu i rekreacji (kluby, sekcje, stowarzyszenia sportowe) – 30,5%*
- *Dostępność placówek podstawowej opieki zdrowotnej w najbliższej okolicy – 30,1%.*

Schematyczne zestawienie ocen wszystkich kategorii przedstawiono na poniższym wykresie (dla przejrzystości pominięto odpowiedzi „nie mam zdania”).

**DIAGNOZA GMINY, W TYM DIAGNOZA CZYNNIKÓW I ZJAWISK KRYZYSOWYCH, SŁUŻĄCA
WYZNACZENIU OBSZARU ZDEGRADOWANEGO I OBSZARU REWITALIZACJI GMINY MIEJSKIEJ
TUREK**

Wykres 25. Ocena wybranych aspektów warunków życia w mieście Turku

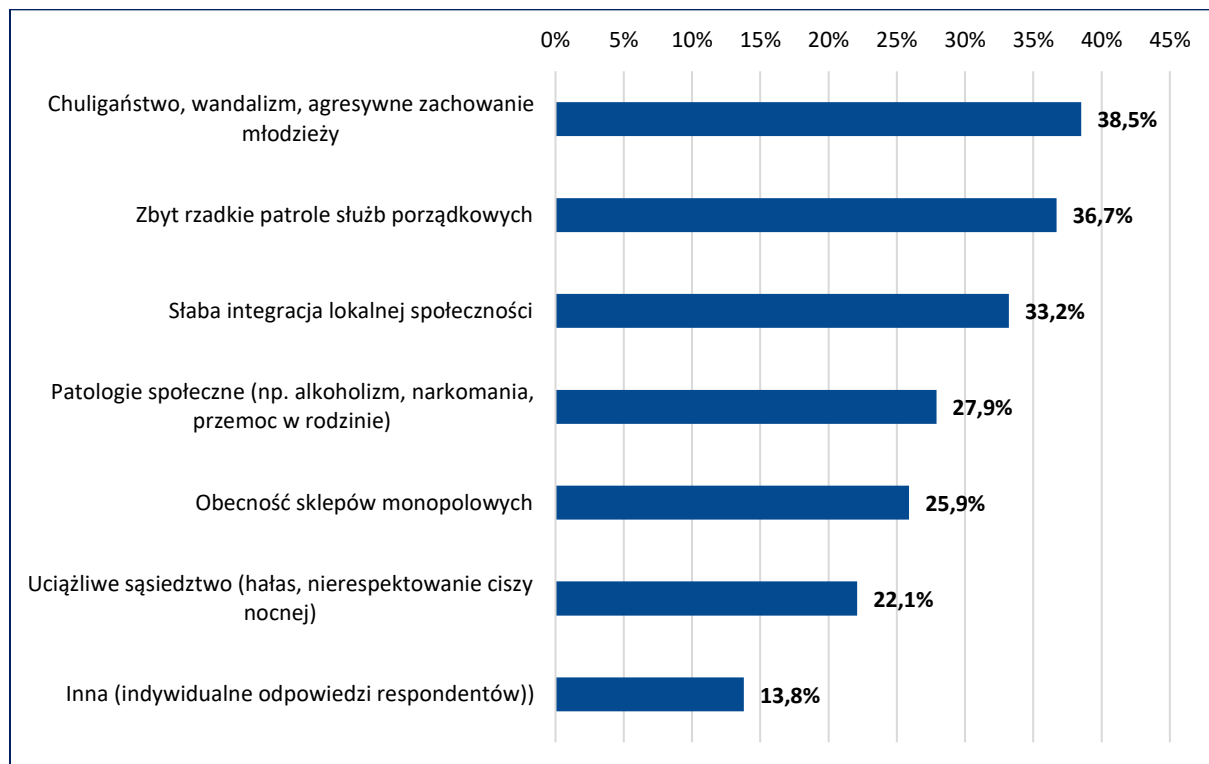
DIAGNOZA GMINY, W TYM DIAGNOZA CZYNNIKÓW I ZJAWISK KRYZYSOWYCH, SŁUŻĄCA WYZNACZENIU OBSZARU ZDEGRADOWANEGO I OBSZARU REWITALIZACJI GMINY MIEJSKIEJ TUREK

W pytaniu, dotyczącym uciążliwych społecznie zjawisk, badani mogli ocenić następujące czynniki:

- Chuligaństwo, wandalizm, agresywne zachowania młodzieży
- Uciążliwe sąsiedztwo (hałas, nierespektowanie ciszy nocnej)
- Obecność sklepów monopolowych
- Słabą integrację lokalnej społeczności
- Patologie społeczne (np. alkoholizm, narkomania, przemoc w rodzinie)
- Zbyt rzadkie patrole służb porządkowych
- Inne.

Respondenci mogli wskazać kilka odpowiedzi albo dopisać własną. Wyniki zaprezentowano na kolejnym wykresie.

Wykres 26. Zjawiska uciążliwe społecznie

Mieszkańcy za najbardziej uciążliwe społecznie uznali:

- **Chuligaństwo, wandalizm, agresywne zachowania młodzieży - 38,5%**
- **Zbyt rzadkie patrole służb porządkowych - 36,7%**
- **Słabą integrację lokalnej społeczności - 33,2%.**

Nieco mniej wskazań, ale na wyrównanym poziomie, uzyskano dla następujących uciążliwych zjawisk:

- Patologie społeczne (np. alkoholizm, narkomania, przemoc w rodzinie) - 27,9%

**DIAGNOZA GMINY, W TYM DIAGNOZA CZYNNIKÓW I ZJAWISK KRYZYSOWYCH, SŁUŻĄCA
WYZNACZENIU OBSZARU ZDEGRADOWANEGO I OBSZARU REWITALIZACJI GMINY MIEJSKIEJ
TUREK**

- Obecność sklepów monopolowych - 25,9%
- Uciążliwe sąsiedztwo (hałas, nierespektowanie ciszy nocnej) - 22,1%.

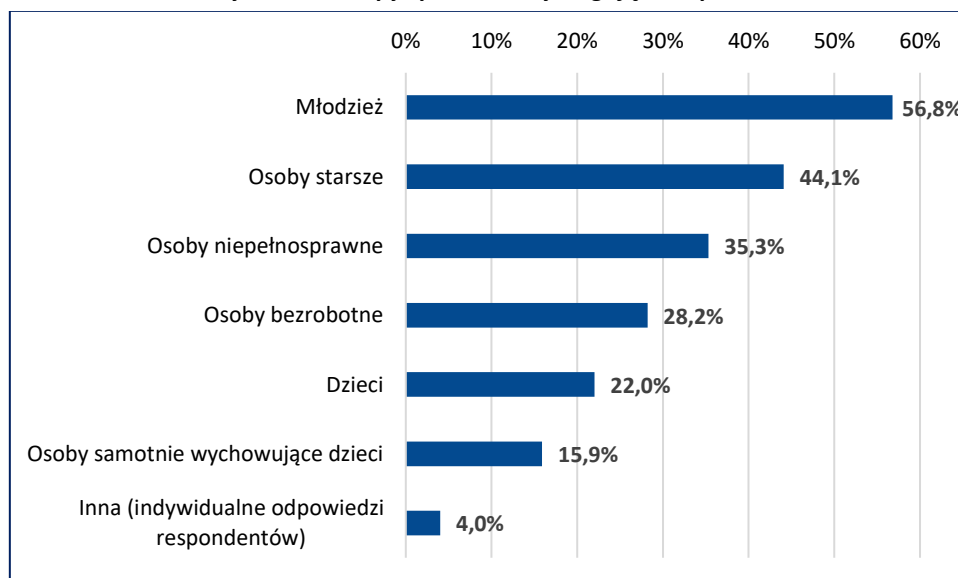
Ankietowani chętnie korzystali z możliwości wskazania i doprecyzowania innych uciążliwych zjawisk – uzyskano 100 odpowiedzi, w tym:

- Niebezpieczeństwo w ruchu drogowym (głównie hałaśliwe i przekraczające dozwoloną prędkość motocykle, samochody, ale i hulajnogi) – 25,5% wszystkich wskazań na „Inne”
- Zanieczyszczanie powietrza/uciążliwa działalność gospodarcza (wskazania na firmę DeVeris, emitującą cyt. *niemożliwy do zniesienia smród*) – 12,2%
- Brak komunikacji zbiorowej (gł. autobusowej – miejskiej, również połączeń z większymi miastami; pojedyncze wskazania również na PKP) – 12,2%
- Problemy w relacjach z imigrantami - 10,2%.

Wskazania na „Inne” uciążliwe zjawiska, dotyczyły również: nieporządku w przestrzeni publicznej (brak lub zbyt rzadko rozmieszczone kosze na śmieci), braków w infrastrukturze drogowej (brak dróg, chodników, parkingów), braku lub złego stanu istniejących placów zabaw dla dzieci/ miejsc rekreacji, chuligaństwa, wandalizmu, zakłócania spokoju, braku odpowiedzialności opiekunów psów (psie nieczystości, ujadanie psów zamkniętych w domach), a nawet braku aktywności samorządowców.

Ostatnie pytanie, dotyczące społecznych aspektów rewitalizacji, odnosiło się do grup społecznych, które zdaniem ankietowanych powinny otrzymywać największe wsparcie. Badani mogli wskazać jedną z 6 propozycji lub wpisać własną odpowiedź. Wyniki prezentuje kolejny wykres.

Wykres 27. Grupy społeczne wymagające wsparcia

Wśród odpowiedzi respondentów szczególnie wyróżniają się wskazania dotyczące młodzieży (56,8%). W dalszej kolejności dodatkowej pomocy należałoby udzielić osobom starszym (44,1%) oraz osobom niepełnosprawnym (35,3%).

W opinii ankietowanych nieco mniejsze wsparcie powinny otrzymać osoby bezrobotne (28,2%) oraz dzieci (22,0%). Najmniej wskazań spośród podanych grup uzyskały osoby samotnie wychowujące dzieci – 15,9%.

Respondenci ponownie chętnie skorzystali z możliwości podania własnych propozycji. Przy tym pytaniu uzyskano w sumie 29 wskazań na „Inne” grupy, począwszy od kobiet, przez policję, osoby wykluczone komunikacyjnie, młodzież, osoby 40+, „młodych dorosłych”, czy wdowy.

3.3. Podsumowanie badania

Wyniki analizy wskazują, że założony cel badania został zrealizowany. Respondenci ocenili warunki życia, określili najbardziej uciążliwe zjawiska społeczne oraz grupy wymagające wsparcia. Ankietowani chętnie udzielali dodatkowych odpowiedzi.

Podsumowując badanie należy stwierdzić, że **mieszkańcy Turku wysoko oceniają dostępność szkół w najbliższej okolicy, stan techniczny zamieszkiwanych lokali, dostępność usług oraz relacje sąsiedzkie. Źle oceniają natomiast rynek pracy w najbliższej okolicy, dostępność kultury i rozrywki, dbałość władz o przestrzeń publiczną oraz aktywność społeczną mieszkańców miasta.**

Spośród wymienionych w ankiecie uciążliwych zjawisk społecznych w obszarze miejsca zamieszkania, respondenci wskazali chuligaństwo, wandalizm, ale i zbyt rzadkie patrole służb porządkowych, czy słabą integrację lokalnej społeczności.

Ważny aspekt w tym zakresie stanowiły liczne odpowiedzi dodatkowe, w których mieszkańcy jako problematyczne definiowali m.in. brak bezpieczeństwa w ruchu drogowym, zanieczyszczanie powietrza przez uciążliwą działalność gospodarczą (wskazano jeden podmiot), brak komunikacji zbiorowej, czy problemy w relacjach z cudzoziemcami.

Mieszkańcy widzą potrzebę większego wsparcia dla młodzieży, osób starszych oraz osób niepełnosprawnych. Akcentują również potrzebę zajęcia nad potrzebami osób bezrobotnych oraz dzieci.

4. Metoda wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji

Metoda wyznaczenia obszaru zdegradowanego (OZ) i obszaru rewitalizacji (OR) stanowi istotę diagnozy czynników i zjawisk kryzysowych w mieście. Poniżej zaprezentowano kolejne etapy wyznaczania OZ i OR.

4.1. Wyznaczenie jednostek analitycznych i ich charakterystyka

Punktem wyjścia do wyznaczenia jednostek analitycznych (JA) była analiza studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Turku (w tym obrębów geodezyjnych, miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, granic okręgów wyborczych oraz map ewidencyjnych miasta). **Po szczegółowej analizie ww. dokumentów, na potrzeby diagnozy wyznaczone zostały jednostki analityczne**, które obejmują obszary zamieszkane, wewnątrznie spójne ze względu na funkcję terenu, fizjonomię terenu (układ przestrzenny i charakter zabudowy) oraz intensywność użytkowania. Stanowią one niepodzielne obszary, zamieszkane przez nie mniej niż 4,2% i nie więcej niż 9,7% ogółu mieszkańców miasta. Ostatecznie, na potrzeby diagnozy, miasto zostało podzielone na **16 jednostek analitycznych** o wyodrębnionych funkcjach: **zamieszkane obszary miejskie - ZOM**. Szczegółowe dane, dotyczące wyznaczonych jednostek analitycznych przedstawia Tabela 3.

Tabela 3. Szczegółowe dane dotyczące wyznaczonych jednostek analitycznych (JA)

JEDNOSTKI ANALITYCZNE (JA)				LICZBA MIESZKAŃCÓW stan na <u>13.05.2025 r.</u>		POWIERZCHNIA	
L.P	SYMBOL	OPIS JEDNOSTKI	FUNKCJA DOMINUJĄCA	LICZBA	% MIESZKAŃCÓW GMINY	HA	% POWIERZCHNI GMINY
1.	JA1-ZOM	ZAMIESZKANE OBSZARY MIEJSKIE	ZABUDOWA JEDNORODZINNA	1 640	6,82	180,64	11,17
2.	JA2-ZOM	ZAMIESZKANE OBSZARY MIEJSKIE	ZABUDOWA JEDNORODZINNA	1 300	5,41	129,48	8,01
3.	JA3-ZOM	ZAMIESZKANE OBSZARY MIEJSKIE	ZABUDOWA JEDNORODZINNA TERENY INWESTYCYJNE	1 281	5,33	501,44	31,01
4.	JA4-ZOM	ZAMIESZKANE OBSZARY MIEJSKIE	ZABUDOWA WIELORODZINNA	1 086	4,52	34,73	2,15
5.	JA5-ZOM	ZAMIESZKANE OBSZARY MIEJSKIE	ZABUDOWA JEDNORODZINNA	1 490	6,20	63,08	3,90
6.	JA6-ZOM	ZAMIESZKANE OBSZARY MIEJSKIE	ZABUDOWA JEDNORODZINNA	1 406	5,85	363,48	22,48

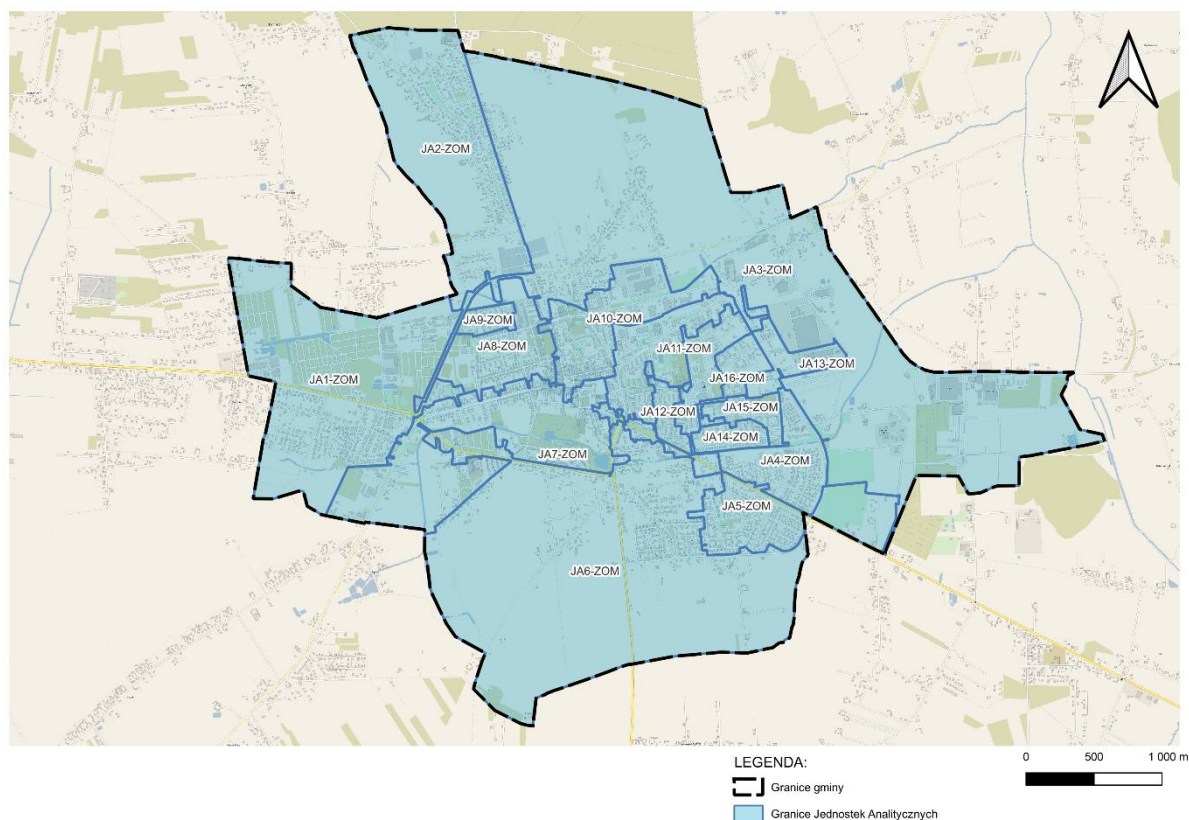
**DIAGNOZA GMINY, W TYM DIAGNOZA CZYNNIKÓW I ZJAWISK KRYZYSOWYCH, SŁUŻĄCA
WYZNACZENIU OBSZARU ZDEGRADOWANEGO I OBSZARU REWITALIZACJI GMINY MIEJSKIEJ
TUREK**

7.	JA7-ZOM	ZAMIESZKANE OBSZARY MIEJSKIE	ZABUDOWA JEDNORODZINNA I WIELORODZINNA	1 259	5,24	116,64	7,21
8.	JA8-ZOM	ZAMIESZKANE OBSZARY MIEJSKIE	ZABUDOWA WIELORODZINNA	2 328	9,69	41,49	2,57
9.	JA9-ZOM	ZAMIESZKANE OBSZARY MIEJSKIE	ZABUDOWA WIELORODZINNA	1 012	4,21	7,43	0,46
10.	JA10- ZOM	ZAMIESZKANE OBSZARY MIEJSKIE	ZABUDOWA JEDNORODZINNA I WIELORODZINNA	1 597	6,65	52,20	3,23
11.	JA11- ZOM	ZAMIESZKANE OBSZARY MIEJSKIE	ZABUDOWA WIELORODZINNA	1 799	7,49	40,36	2,50
12.	JA12- ZOM	ZAMIESZKANE OBSZARY MIEJSKIE	ZABUDOWA WIELORODZINNA	1 656	6,89	9,74	0,60
13.	JA13- ZOM	ZAMIESZKANE OBSZARY MIEJSKIE	ZABUDOWA WIELORODZINNA	1 429	5,95	41,24	2,55
14.	JA14- ZOM	ZAMIESZKANE OBSZARY MIEJSKIE	ZABUDOWA WIELORODZINNA	1 502	6,25	10,40	0,64
15.	JA15- ZOM	ZAMIESZKANE OBSZARY MIEJSKIE	ZABUDOWA WIELORODZINNA	1 787	7,44	11,94	0,74
16.	JA16- ZOM	ZAMIESZKANE OBSZARY MIEJSKIE	ZABUDOWA WIELORODZINNA	1 459	6,07	12,82	0,79
SUMA				24 031	100%	1 617,1	100%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych otrzymanych z ewidencji gminnej oraz map miasta Turku

Rysunek 1 przedstawia podział gminy na jednostki analityczne (JA).

Rysunek 1. Podział miasta na jednostki analityczne

Źródło: Opracowanie własne na podstawie map miasta Turku

Charakterystyka wyznaczonych jednostek analitycznych (JA):

JA1-ZOM - jednostka obejmuje zasięgiem **część miasta Turku**, w skład której wchodzi następujące ulice: Działkowa, Gwarna, Juliusza Słowackiego, Komunalna, Konińska, Krótka, Łagodna, łączna, Mariana Cieplaka, Marii Konopnickiej, Miła, Miłosna, Muchlińska, Nastrojowa, Plac Zacisze, Południowa, Promienna, Przyjemna, Rajska, Sielska, Spokojna, Stylowa, Urocza, Wesoła, Zgodna, Zielona, Młodych, Warzywna oraz św. Floriana.

Na obszarze jednostki zlokalizowana jest **zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna** oraz **wielorodzinna** (Osiedle Młodych). Prawie połowę obszaru jednostki zajmują Rodzinne Ogrody Działkowe. Około 1/4 powierzchni obszaru przeznaczona jest pod usługi publiczne (Powiatowy Urząd Pracy, Urząd Skarbowy, Państwowa Straż Pożarna, obiekt Wojsk Obrony Terytorialnej). Na obszarze znajdują się również tereny przeznaczone pod usługi komercyjne - zlokalizowane są tu obiekty handlowe, 2 bary, restauracja, hotel, a także obiekty, w których prowadzona jest rzemieślnicza działalność gospodarcza oraz magazyny i składy.

JA2-ZOM - jednostka obejmuje zasięgiem **część miasta Turku**, w skład której wchodzi następujące ulice: Grażyny Bacewicz, Henryka Wieniawskiego, Ignacego Paderewskiego, Jacka Kaczmarskiego, Karola Kurpińskiego, Karola Szymanowskiego, Kazimierza Serockiego, Krzysztofa Komedy, Ludomira Różyckiego, Marka Grechuty, Michała Kleofasa Ogińskiego,

Perłowa, Rubinowa, Stanisława Moniuszki, Szafirowa, Witolda Lutostawskiego, Władysława Żeleńskiego, Fryderyka Chopina oraz Zdrojki Lewe.

Na obszarze jednostki dominuje **zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna**. Dopuszcza się prowadzenie działalności gospodarczej nieuciążliwej dla środowiska. Zlokalizowanych jest kilka niewielkich obiektów handlowych. Znajdują się tu dwa czynne cmentarze miejskie oraz dwa nieczynne cmentarze, wpisane do rejestru zabytków - cmentarz choleryczny oraz cmentarz żydowski.

JA3-ZOM - jednostka obejmuje zasięgiem **część miasta Turku**, w skład której wchodzi następujące ulice: Akacyjowa, Jana Pawła II, Fryderyka Chopina, Graniczna, Jęczmienna, Kazimierza Sosnkowskiego, Klonowa, Kopalniana, Lucjana Żeligowskiego, Oliwkowa, Piaskowa, Pszeniczna, Sezamowa, Torowa, Zdrojki Prawe, Zdrojowa, Aleja NSZZ Solidarność, Górnicza, Dębowa, Korytkowska, Przemysłowa, Dworcowa, Brzozowa, Inwestycyjna, Jedwabnicza, Eugeniusza Kwiatkowskiego.

Obszar jednostki można podzielić na dwie części. W północnej części jednostki występuje głównie **zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna** i tylko przy ulicy Dworcowej zlokalizowane jest małe wielorodzinne osiedle mieszkaniowe. Przy ul. Chopina zlokalizowana jest siedziba Nadleśnictwa Turek oraz znajdują się dwa czynne cmentarze wyznaniowe. Kilka firm zlokalizowanych na tym obszarze świadczy usługi komercyjne; zlokalizowanych jest też kilka niewielkich obiektów handlowych. Duża część terenu nie jest jeszcze zagospodarowana.

W południowej części jednostki na niewielkim obszarze występuje **wielorodzinna zabudowa mieszkaniowa**, jednak ponad 90% tej części obszaru zajmuje Turecka Strefa Inwestycyjna oraz tereny poprzemysłowe po zlikwidowanej Elektrowni Adamów. Zlokalizowanych jest tu wiele obiektów produkcyjnych, składów i magazynów. Swoją siedzibę mają tu firmy z kapitałem zagranicznym, jak i krajowym. Na terenie tym zlokalizowane są również stanowiska odwiertów geotermalnych, które zasilać będą znajdująca się tu miejską ciepłownię. Zlokalizowane są tu również obiekty użyteczności publicznej: jeden z budynków Urzędu Miejskiego w Turku, miejskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej oraz Przychodnia RODAMED – Centrum Diagnostyki Obrazowej i lekarzy specjalistów.

JA4-ZOM - jednostka obejmuje zasięgiem **część miasta Turku**, w skład której wchodzi następujące ulice: Sosnowa, Świerkowa, Modrzewiowa, Cisowa, Jałowcowa, Jodłowa, Iglasta, Ignacego Łukasiewicza, Stanisława Staszica, Władysława Reymonta, Bolesława Prusa, Aleksandra Fredry, Jana Kochanowskiego, Mikołaja Kopernika, Adama Asnyka, Marii Skłodowskiej Curie, Juliana Tuwima, Romualda Traugutta, Obrońców Westerplatte, Powstańców Warszawy, Emilii Plater, Grunwaldzka, Kazimierza Pułaskiego, mjr. Hubala, Końcowa, Powstańców Wielkopolskich.

Na obszarze jednostki dominuje **zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna**; zlokalizowane są tu także dwa komunalne **bloki wielorodzinne**. Występuje tu drobna działalność gospodarcza i kilka małych punktów handlowych.

JA5-ZOM - jednostka obejmuje zasięgiem **część miasta Turku**, w skład której wchodzi następujące ulice: Stefana Starzyńskiego, gen. Stanisława Maczka, Henryka Sucharskiego, Gabriela Narutowicza, gen. Stanisława Sosabowskiego, Tadeusza Kutrzeby, Generała Władysława Andersa, Bolesława Chrobrego, Juliana Ordon, Władysława Jagiełły, Jana Sobieskiego, Andrzeja Kmicica, Plac Zawiszy Czarnego, Mieszka Pierwszego, Kazimierza Wielkiego, Władysława Sikorskiego, Jana Skrzetuskiego, Michała Wołodyjowskiego, Raclawicka, Stefana Czarnieckiego, Władysława Łokietka, Królowej Jadwigi, Wschodnia, Uniejowska.

Pod względem charakteru zagospodarowania terenu jednostkę można podzielić na 2 części. Północną część obszaru stanowią tereny mieszkaniowe, tj. osiedle z **zabudową jednorodzinną z terenami rekreacyjno-wypoczynkowymi** (boisko, plac zabaw) oraz obiektem handlowym zlokalizowanym w centralnej części osiedla.

JA6-ZOM - jednostka obejmuje zasięgiem **część miasta Turku**, w skład której wchodzi następujące ulice: Słoneczna, Wiśniowa, Malinowa, Morelowa, Orzechowa, Cicha, Północna, Czysta, Radosna, Plac Kilińskiego, Piękna, Makowa, Kwiatowa, Różana, Jaśminowa, Folwarczna, Osiedle Uniejowskie, Tamka, Nowa, Niepodległości, Leśna, Władysława Podkowińskiego, Jacka Malczewskiego, Józefa Brandta, Wojciecha Kossaka, Leona Wyczółkowskiego, Józefa Chełmońskiego, Łąkowa, Dobrska Szosa, Zapałczana, Piotra Michałowskiego.

Obszar jednostki jest powierzchniowo bardzo duży. Znaczną część obszaru stanowi **zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna**, w której dominują: Osiedle Dobrskie, Osiedle Poduchowne oraz powstające Osiedle Leśna. Nowopowstała infrastruktura drogowa oraz deszczowo-kanalizacyjna w obrębie Osiedla Leśna otworzyła atrakcyjne tereny przeznaczone pod budownictwo jednorodzinne. W południowej części obszaru znajdują się **niezagospodarowane tereny o charakterze rolniczym**. W obszarze tym wyznaczono planowaną obwodnicę południową miasta.

JA7-ZOM - jednostka obejmuje zasięgiem **część miasta Turku**, w skład której wchodzi następujące ulice: Poduchowne, Braci Marszłów, Józefa Mehoffera, Ks. Józefa Florczaka, Kaliska, Gorzelniana, Piwna, Ogrodowa, Plac Henryka Sienkiewicza, Dobrska, Tomiły Składkowskiej, Leona Lubomira Kruszyńskiego, Braci Pietrzaków, Plac Henryka Glicensteina, Parkowa.

Obszar **zlokalizowany jest w centralnych przestrzeniach miasta**. Znaczną część jednostki (11 ha) obejmuje teren Parku Miejskiego im. Żerminy Składkowskiej, który w ostatnich latach został poddany kompleksowej rewitalizacji. W obrębie parku stworzono przestrzeń aktywizacji, integracji i rekreacji dla mieszkańców przy maksymalnym zachowaniu funkcji parku, drzew i pozostałych roślin. Powstały strefy aktywności sportowej (kort tenisowy, boisko do koszykówki, boisko do boule) dla dzieci i młodzieży z placami zabaw, siłownią zewnętrzną, miasteczkiem ruchu drogowego, strefa do grillowania oraz strefa dla psów. W centralnej części parku powstał amfiteatr na sztucznym zbiorniku wodnym (stawie) z zapleczem i widownią. W jednostce zlokalizowana jest również perełka kulturowa regionu, tj. Kościół pw. Najświętszego Serca Pana Jezusa w Turku z zabytkowym wystrojem autorstwa Józefa Mehoffera oraz część

zabytkowego układu urbanistycznego miasta z parkiem św. Faustyny. Na terenie obszaru znajdują się obiekty użyteczności publicznej, tj. Urząd Miejski w Turku, Starostwo Powiatowe, Hala Widowiskowo-Sportowa, Szkoła Podstawowa, Żłobek, a także Samodzielny Publiczny Zespół Opieki Zdrowotnej w Turku. Zlokalizowanych jest tu sporo punktów usługowo-handlowych, szczególnie wzdłuż ulicy Kaliskiej. W granicach obszaru znajdują się również **tereny mieszkaniowe**, w tym enklawy **domów jednorodzonych**, **kamienice**, a także nowe osiedle **domów wielorodzinnych** (Osiedle Kaliska). Obszar uzupełniają rodzinne ogródki działkowe oraz kilka niewielkich obiektów handlowych.

JA8-ZOM - jednostka obejmuje zasięgiem **część miasta Turku**, w skład której wchodzi następujące ulice: Adama Mickiewicza, Sportowa, Elizy Orzeszkowej, Felicjana Sławoja Składkowskiego, Stefana Żeromskiego, Jana Matejki, Szkolna, Tadeusza Kościuszki, Miodowa, Szeroka, Stanisława Kączkowskiego, Wąska.

Obszar jest **zlokalizowany w centralnych przestrzeniach Turku** i obejmuje **najstarszą część miasta**. W zdecydowanej większości obszar tworzy zwarta zabudowa miejska o charakterze **mieszkaniowym z kamienicami, domami jednorodzinnymi oraz budynkami wielorodzinnymi**, wśród których występują punkty handlowe oraz usługowe. Znajdują się w nim zabytkowe domy tkaczy, a także fragment zabytkowego układu urbanistycznego miasta. Na terenie charakteryzowanej jednostki znajdują się obiekty oświatowe: przedszkola, szkoły podstawowe, Liceum Ogólnokształcące im. T. Kościuszki, obiekty instytucji kultury, tj. Miejski Dom Kultury oraz Kino „Tur”, a także Park Miejski im. Konstytucji 3 Maja. W granicach obszaru zlokalizowane są także obszary/obiekty o charakterze sportowym, tj. Stadion 1.000-lecia z boiskiem piłkarskim, płytami treningowymi i kortami do gry w tenisa ziemnego, kryta pływalnia z siłownią miejską, a także boisko i hala sportowa przy ul. T. Kościuszki. W północnej części obszaru zlokalizowany jest niezagospodarowany teren, przeznaczony w miejscowym planie przestrzennym na obiekty handlowe o powierzchni sprzedaży powyżej 200m² i lub zabudowy usługowej.

JA9-ZOM - jednostka obejmuje zasięgiem **część miasta Turku**, w skład którego wchodzi ul. Spółdzielców. Na obszarze jednostki znajduje się jednorodny charakter **zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej** wraz infrastrukturą towarzyszącą, tj. garaże, place zabaw, elementy małej architektury. Na terenie jednostki znajduje się Powiatowa Biblioteka Publiczna, a także drobne obiekty handlowe – sklepy.

JA10-ZOM - jednostka obejmuje zasięgiem **część miasta Turku**, w skład której wchodzi następujące ulice: 3 Maja; Plac Wojska Polskiego; Wincentego Milewskiego; Józefa Piłsudskiego; Os. Miranda, Kolska, Browarna.

Na obszarze jednostki zlokalizowana jest **ściśła „starówka” miasta**. Występuje tu **zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna oraz wielorodzinna**. Większość obszaru objęta jest zabudową wielorodzinną. Duża jego część objęta jest ochroną konserwatora zabytków. Wiele budynków znajdujących się w ścisłym centrum wymaga kompleksowej renowacji. Na terenie jednostki znajduje się parafia rzymsko-katolicka, a także kościół ewangelicki. Na Placu Wojska Polskiego (centralna część „starówki”) zlokalizowane jest Muzeum im. Józefa Mehoffera w Turku z

Punktem Informacji Turystycznej. Część powierzchni obszaru przeznaczona jest pod usługi publiczne – na tym terenie znajdują się m.in. Przychodnia POZ, Przedszkole Samorządowe nr 8, Zespół Szkół Technicznych. Na obszarze znajdują się również tereny przeznaczone pod usługi komercyjne - zlokalizowane są tu liczne drobne obiekty handlowe, a także sklepy wielkopowierzchniowe oraz liczne obiekty, w których prowadzona jest działalność usługowa (fryzjerstwo; gastronomia, prywatne usługi z zakresu opieki zdrowotnej).

JA11-ZOM - jednostka obejmuje zasięgiem **część miasta Turku**, w skład której wchodzi następujące ulice: Józefa Dąbrowskiego, Legionów Polskich, 650-lecia, Franciszka Stawickiego, Żwirki i Wigury, Kolska Szosa, Armii Krajowej 1, Władysława Broniewskiego 5.

Na obszarze jednostki zlokalizowana jest zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna oraz jednorodzinna. Duża większość obszaru objęta jest **zabudową wielorodzinną**. Część powierzchni obszaru przeznaczona jest pod usługi publiczne – na tym terenie znajdują się m.in. Przychodnia POZ, Przedszkole Samorządowe nr 4, Prokuratura Rejonowa, Komenda Powiatowa Policji, Sąd Rejonowy, Szkoła Podstawowa nr 5 im. UNICEF w Turku, centrum rehabilitacyjne oraz tereny Ośrodka Sportu i Rekreacji w Turku, przeznaczone pod działalność sportową, na których zlokalizowany jest wodny plac zabaw, korty tenisowe, skatepark i boisko do siatkówki plażowej. Na obszarze znajdują się również tereny przeznaczone pod usługi komercyjne - zlokalizowane są tu obiekty handlowe, w tym sklepy wielkopowierzchniowe, miejski „zieleniak”, liczne obiekty, w których prowadzona jest działalność usługowa (fryzjerstwo, kosmetologia, usługi pogrzebowe, prawne i gastronomiczne), a także miejsca przeznaczone na rekreację.

JA12-ZOM – jednostka obejmuje zasięgiem **część miasta Turku**, w skład której wchodzi następujące ulice: Polskiej Organizacji Wojskowej, Armii Krajowej, gen. Mieczysława Smorawińskiego, Władysława Broniewskiego.

Na obszarze jednostki zlokalizowana jest **zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna** oraz **jednorodzinna**. Większość obszaru objęta jest zabudową wielorodzinną. Część powierzchni obszaru przeznaczona jest pod usługi publiczne (Przychodnia Rodzinna Medyk, Filia Miejskiej Biblioteki Publicznej w Turku, Przedszkole Samorządowe nr 5, Centrum Fizjoterapii Hand-Med). Na obszarze znajdują się również tereny przeznaczone pod usługi komercyjne - zlokalizowane są tu obiekty handlowe oraz liczne obiekty, w których prowadzona jest działalność usługowa (fryzjerstwo, kosmetologia).

JA13-ZOM - jednostka obejmuje zasięgiem **część miasta Turek**, w skład której wchodzi następujące ulice: Kardynała Stefana Wyszyńskiego, Ignacego Mościckiego, Władysława Raczkiewicza, Stanisława Wojciechowskiego, Wincentego Witosa, Ignacego Daszyńskiego, Św. Barbary, Księdza Dominika Jędrzejewskiego, Polna, Skwer Jana Pawła, Macieja Rataja, Piotra Michałowskiego.

Większość obszaru jednostki stanowi **zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna** i **wielorodzinna**. Na obszarze znajdują się również budynki socjalne. Zlokalizowane są placówki opiekuńczo-oświatowe, takie jak żłobki, przedszkola, szkoła językowa, gabinety lekarskie. Znajduje się tu także kościół katolicki pw. św. Barbary. Ponadto położone są tu obiekty

handlowe, m.in. sprzedaży maszyn rolniczych oraz usługowe (fryzjer, projektowanie wnętrz). W tym obszarze zlokalizowanych jest wiele sklepów wielkopowierzchniowych.

JA14-ZOM - jednostka obejmuje zasięgiem część miasta Turku, w skład której wchodzi następujące ulice: Osiedle Wyzwolenia 1, 2, 3, 4, 5.

Na obszarze jednostki zlokalizowana jest **zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna**. Przy każdym bloku zlokalizowany jest plac zabaw, rekreacyjny teren zielony oraz parking. Na obszarze znajduje się przedszkole oraz obiekty handlowe i usługowe.

JA15-ZOM - Jednostka obejmuje zasięgiem część miasta Turku, w skład której wchodzi następujące ulice: Osiedle Wyzwolenia 6,7,8,9,10.

Obszar jednostki stanowi **zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna**. Na obszarze znajdują się ponadto liczne place zabaw, boiska, boisko „ORLIK” oraz szkoła podstawowa.

JA16-ZOM - Jednostka obejmuje zasięgiem część miasta Turku, w skład której wchodzi następujące ulice: Osiedle Wyzwolenia 11-44z.

Obszar jednostki stanowi **zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna**. Na obszarze znajduje się żłobek i przedszkole oraz liczne place zabaw. Ponadto na obszarze znajduje park miejski, będący miejscem relaksu i odpoczynku oraz siłownia plenerowa.

4.2. Dobór wskaźników do analizy oraz zebranie danych

Zgodnie z ustawą z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji, diagnoza czynników i zjawisk kryzysowych obejmuje analizę wszystkich sfer, tj. sfery społecznej, gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej oraz technicznej dla całego obszaru miasta oraz pogłębioną diagnozę obszaru rewitalizacji (wyniki tej ostatniej zostaną zaprezentowane w dokumencie Gminnego Programu Rewitalizacji). Aby określić występowanie oraz intensywność poszczególnych negatywnych zjawisk w wyznaczonych wcześniej jednostkach analitycznych (JA), należy zastosować odpowiedni dobór wskaźników do analizy. Na potrzeby opracowania niniejszej diagnozy skorzystano ze wskaźników, niezbędnych do przeprowadzenia kompleksowej diagnozy miasta, rekomendowanych w wytycznych w minionym okresie programowania UE. Jednocześnie utworzona została lista jednostek i instytucji, do których zwrócono się z prośbą o zebranie i przekazanie danych, z uwzględnieniem podziału na wyznaczone wcześniej jednostki analityczne. Zestaw wskaźników dobrany został przez przedstawicieli Urzędu Miejskiego i podległych jednostek w sposób najlepiej oddający sytuację w 5 ocenianych sferach oraz uwzględniający dostępność danych w ramach wyodrębnionych jednostek analitycznych.

Szczegółowe dane, dotyczące wybranych wskaźników do analizy oraz źródła pozyskanych danych, przedstawia Tabela 4.

**DIAGNOZA GMINY, W TYM DIAGNOZA CZYNNIKÓW I ZJAWISK KRYZYSOWYCH, SŁUŻĄCA
WYZNACZENIU OBSZARU ZDEGRADOWANEGO I OBSZARU REWITALIZACJI GMINY MIEJSKIEJ
TUREK**

Tabela 4. Dane dotyczące wybranych wskaźników do analizy oraz źródła danych

SFERA SPOŁECZNA			
L.p.	Zjawisko	Wskaźnik do analizy	Źródło danych
1.	Bezrobocie	Liczba osób bezrobotnych korzystających z systemu pomocy społecznej	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Turku
2.	Ubóstwo	Liczba osób pobierających zasiłki (pomoc finansowa i rzeczowa)	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Turku
3.	Niski poziom kompetencji wychowawczych	Liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny oraz pieczęcią zastępczą	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Turku
4.	Nieppełnosprawność	Liczba osób pobierających świadczenia opiekuńcze	Urząd Miejski w Turku
5.	Nieppełnosprawność	Liczba osób pobierających zasiłek pielęgnacyjny	Urząd Miejski w Turku
6.	Przestępczość	Liczba stwierdzonych przestępstw	Komenda Powiatowa Policji w Turku
7.	Niskie kompetencje społeczne	Liczba rodzin korzystających ze wsparcia w formie pracy socjalnej	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Turku
8.	Przemoc w rodzinie	Liczba „Niebieskich kart”	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Turku
9.	Niska aktywność społeczna	Liczba czytelników bibliotek	Miejska Biblioteka Publiczna w Turku
10.	Starzenie się społeczeństwa	Liczba osób w wieku 60 lat i więcej	Urząd Miejski w Turku
SFERA GOSPODARCZA			
11.	Niski poziom przedsiębiorczości	Liczba podmiotów gospodarczych w rejestrze CEiDG	Rejestr CEiDG
SFERA ŚRODOWISKOWA			
12.	Zagrożenie dla środowiska	Liczba gospodarstw domowych niepodłączonych do sieci kanalizacji sanitarnej	Urząd Miejski w Turku
13.		Liczba gospodarstw domowych wykorzystujących jako źródło ciepła tradycyjne piece na paliwa stałe, będące źródłem tzw. niskiej emisji	Urząd Miejski w Turku

**DIAGNOZA GMINY, W TYM DIAGNOZA CZYNNIKÓW I ZJAWISK KRYZYSOWYCH, SŁUŻĄCA
WYZNACZENIU OBSZARU ZDEGRADOWANEGO I OBSZARU REWITALIZACJI GMINY MIEJSKIEJ
TUREK**

SFERA PRZESTRZENNO-FUNKCJONALNA			
14.	Niewystarczająca infrastruktura społeczna	Dostępność przedszkola do 0,5 km od miejsca zamieszkania	Urząd Miejski w Turku
15.		Dostępność obiektów sportowych (hal lub boisk lub basenów itp.) do 1 km od miejsca zamieszkania	Urząd Miejski w Turku
16.		Dostępność obiektów kultury lub innych miejsc integracji społecznej (dom kultury lub biblioteka lub kino lub świetlice) do 1 km od miejsca zamieszkania	Urząd Miejski w Turku
17.	Niski poziom dostępności komunikacyjnej	Dostępność komunikacji publicznej do 1 km od miejsca zamieszkania	Urząd Miejski w Turku
SFERA TECHNICZNA			
18.	Zdegradowane technicznie obiekty budowlane	Liczba obiektów budowlanych o przeznaczeniu mieszkaniowym w złym stanie technicznym	Urząd Miejski w Turku
19.	Zdegradowane technicznie budowle	Długość dróg publicznych wymagających kapitalnego remontu lub przebudowy	Urząd Miejski w Turku

Źródło: Opracowanie własne

W dalszej kolejności, wraz z prezentacją wyników analizy dla poszczególnych jednostek analitycznych, przedstawiono istotę każdego wskaźnika oraz interpretację otrzymanych wartości.

4.3. Analiza pozyskanych danych

Skalę negatywnych zjawisk określają wartości wybranych do analizy wskaźników, opisujące powyższe sfery, które wskazują **na niski poziom rozwoju** wybranego do analizy obszaru lub oznaczają **silną dynamikę spadku poziomu rozwoju obszaru w odniesieniu do wartości odpowiednich wskaźników dla poziomu całego miasta (wartości referencyjne)**. W oparciu o powyższą zasadę dokonana została analiza pozyskanych danych na potrzeby wyznaczenia OZ i OR. Poniżej przedstawiono szczegółowy opis przeprowadzonej analizy w poszczególnych sferach oraz jej wyniki.

Sfera społeczna

Wartości wskaźników przedstawiających: liczbę osób bezrobotnych korzystających z systemu pomocy społecznej, liczbę osób pobierających zasiłki w formie pomocy finansowej i rzeczowej, liczbę rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny oraz pieczę zastępczą, liczbę osób pobierających świadczenia opiekuńcze, liczbę osób pobierających zasiłek pielęgnacyjny, liczbę stwierdzonych przestępstw, liczbę osób korzystających ze wsparcia w formie pracy socjalnej,

**DIAGNOZA GMINY, W TYM DIAGNOZA CZYNNIKÓW I ZJAWISK KRYZYSOWYCH, SŁUŻĄCA
WYZNACZENIU OBSZARU ZDEGRADOWANEGO I OBSZARU REWITALIZACJI GMINY MIEJSKIEJ
TUREK**

przemoc w rodzinie w liczbie wydanych „Niebieskich kart”, liczbę czytelników bibliotek oraz liczbę osób w wieku 60 lat i więcej dotyczą stanu **na dzień 31 marca 2025 roku**. Na podstawie pozyskanych danych ilościowych obliczono skalę występowania danego zjawiska kryzysowego w poszczególnych jednostkach analitycznych (wartość wskaźnika dla jednostki) oraz skalę występowania danego zjawiska kryzysowego dla obszaru całego miasta (wartość wskaźnika dla miasta), stanowiącą wartość referencyjną. Jeżeli skala zjawiska kryzysowego (wartość wskaźnika) w danej jednostce analitycznej przekraczała lub była niższa (tylko w przypadku liczby czytelników bibliotek) od wartości referencyjnej, uznawano, że wskaźnik ma „wartość kryzysową”. Ponadto, w przypadku liczby rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny oraz pieczę zastępczą, za wartości „kryzysowe” przyjęto występowanie tego zjawiska w danej JA (wartości większe od 0).

Ostatecznie, **ze względu na szczególne i wyjątkowe znaczenie kwestii społecznych w procesie rewitalizacji, za obszary kryzysowe w sferze społecznej** uznane zostały te jednostki analityczne, które **charakteryzowały się przynajmniej pięcioma wskaźnikami o „wartościach kryzysowych” spośród dziesięciu** wybranych do analizy. **Wskazuje to na swoistą i uzasadnioną „wrażliwość”, jaką kierowano się podczas diagnozowania zjawisk kryzysowych w tej sferze.**

Jednostki analityczne **oznaczone jako kryzysowe w sferze społecznej** to: **JA4–ZOM, JA5–ZOM, JA7–ZOM, JA8–ZOM, JA9–ZOM, JA10–ZOM, JA11–ZOM, JA12–ZOM** oraz **JA13–ZOM**. Szczegółowe dane, dotyczące wartości referencyjnych oraz „wartości kryzysowych” wskaźników wybranych do analizy przedstawia Tabela 5.

Tabela 5. Dane dotyczące wartości referencyjnych oraz „wartości kryzysowych” wskaźników wybranych do analizy

L.p.	Opis wskaźnika do analizy	Wartość referencyjna wskaźnika do analizy	„Wartość kryzysowa” wskaźnika do analizy	
1.	Odsetek osób bezrobotnych korzystających z systemu pomocy społecznej w 2025 r. w danej jednostce analitycznej w stosunku do liczby mieszkańców danej jednostki analitycznej	Liczba osób bezrobotnych korzystających z systemu pomocy społecznej w 2025 r.	269	Wartość powyżej 1,12%
		Odsetek bezrobotnych mieszkańców miasta korzystających z systemu pomocy społecznej w odniesieniu do mieszkańców miasta w 2025 r.	1,12%	
2.	Odsetek osób pobierających zasiłki (pomoc finansowa i rzeczowa) w 2025 r. w danej jednostce analitycznej w stosunku do liczby mieszkańców danej jednostki analitycznej	Liczba osób pobierających zasiłki (pomoc finansowa i rzeczowa) w 2025 r.	742	Wartość powyżej 3,09%
		Odsetek mieszkańców miasta pobierających zasiłki (pomoc finansowa i rzeczowa) w odniesieniu do mieszkańców miasta w 2025 r.	3,09%	
3.	Liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny oraz pieczę	Liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny oraz pieczę zastępczą w 2025 roku w mieście	57	Wartość większa od 0

**DIAGNOZA GMINY, W TYM DIAGNOZA CZYNNIKÓW I ZJAWISK KRYZYSOWYCH, SŁUŻĄCA
WYZNACZENIU OBSZARU ZDEGRADOWANEGO I OBSZARU REWITALIZACJI GMINY MIEJSKIEJ
TUREK**

	zastępczą w 2025 roku w danej jednostce analitycznej			
4.	Odsetek osób pobierających świadczenia opiekuńcze w 2025 roku w danej jednostce analitycznej w stosunku do liczby mieszkańców danej jednostki analitycznej	Liczba osób pobierających świadczenia opiekuńcze w 2025 r.	188	Wartość powyżej 0,78%
		Odsetek mieszkańców miasta pobierających świadczenia opiekuńcze w odniesieniu do mieszkańców miasta w 2025	0,78%	
5.	Odsetek osób pobierających zasiłek pielęgnacyjny w 2025 roku w danej jednostce analitycznej w stosunku do liczby mieszkańców danej jednostki analitycznej	Liczba osób pobierających zasiłek pielęgnacyjny w 2025 r.	771	Wartość powyżej 3,21%
		Odsetek mieszkańców miasta pobierających zasiłek pielęgnacyjny w odniesieniu do liczby mieszkańców miasta w 2025 r.	3,21%	
6.	Odsetek przestępstw stwierdzonych w 2025 r. w danej jednostce analitycznej w stosunku do liczby mieszkańców danej jednostki analitycznej	Liczba przestępstw stwierdzonych na terenie miasta w 2025 r.	230	Wartość powyżej 0,96%
		Odsetek przestępstw stwierdzonych w odniesieniu do liczby mieszkańców miasta w 2025 r.	0,96%	
7.	Odsetek osób korzystających ze wsparcia w formie pracy socjalnej w 2025 r. w danej jednostce analitycznej w stosunku do liczby mieszkańców danej jednostki analitycznej	Liczba osób korzystająca ze wsparcia w formie pracy socjalnej w 2025r.	704	Wartość powyżej 2,93%
		Odsetek mieszkańców miasta korzystających ze wsparcia w formie pracy socjalnej w odniesieniu do liczby mieszkańców miasta w 2025r.	2,93%	
8.	Odsetek Liczby „Niebieskich kart” w 2025 r. w danej jednostce analitycznej w stosunku do liczby mieszkańców danej jednostki analitycznej	Liczba „Niebieskich kart” wydanych w mieście w 2025 r.	161	Wartość powyżej 0,67%
		Odsetek „Niebieskich kart” w odniesieniu do liczby mieszkańców miasta w 2025 r.	0,67%	
9.	Odsetek czytelników bibliotek w 2025 r. w danej jednostce analitycznej w stosunku do liczby mieszkańców danej jednostki analitycznej	Liczba czytelników bibliotek w 2025 r.	2336	Wartość poniżej 9,72%
		Odsetek czytelników bibliotek w odniesieniu do liczby mieszkańców miasta w 2025 r.	9,72%	
10.	Odsetek mieszkańców miasta w wieku poprodukcyjnym w 2025 r.	Liczba mieszkańców miasta wieku 60 lat i więcej w 2025 r.	8182	Wartość powyżej 34,05%

**DIAGNOZA GMINY, W TYM DIAGNOZA CZYNNIKÓW I ZJAWISK KRYZYSOWYCH, SŁUŻĄCA
WYZNACZENIU OBSZARU ZDEGRADOWANEGO I OBSZARU REWITALIZACJI GMINY MIEJSKIEJ
TUREK**

	w danej jednostce analitycznej w stosunku do liczby mieszkańców danej jednostki analitycznej	Odsetek mieszkańców miasta w wieku 60 lat i więcej odniesieniu do liczby mieszkańców miasta w 2025 r.	34,05%	
--	--	---	---------------	--

Źródło: Opracowanie własne

Tabela 6. prezentuje wartości wskaźników, wybranych do analizy w sferze społecznej w poszczególnych jednostkach analitycznych. **Kolorem czerwonym** zaznaczono te wartości w poszczególnych jednostkach analitycznych, które **wykazują „wartość kryzysową”**, czyli są gorsze niż średnia dla gminy (wartość referencyjna).

**DIAGNOZA GMINY, W TYM DIAGNOZA CZYNNIKÓW I ZJAWISK KRYZYSOWYCH, SŁUŻĄCA
WYZNACZENIU OBSZARU ZDEGRADOWANEGO I OBSZARU REWITALIZACJI GMINY MIEJSKIEJ
TUREK**

Tabela 6. Wartości wskaźników wybranych do analizy w sferze społecznej w poszczególnych jednostkach analitycznych

Wskaźnik	Nazwa jednostki analitycznej (JA)																
	JA1-ZOM	JA2-ZOM	JA3-ZOM	JA4-ZOM	JA5-ZOM	JA6-ZOM	JA7-ZOM	JA8-ZOM	JA9-ZOM	JA10-ZOM	JA11-ZOM	JA12-ZOM	JA13-ZOM	JA14-ZOM	JA15-ZOM	JA16-ZOM	
1. Odsetek osób bezrobotnych korzystających z systemu pomocy społecznej w 2025 r. w danej JA w stosunku do liczby mieszkańców danej JA	0,37%	0,69%	0,47%	1,47%	0,74%	0,14%	1,75%	3,26%	3,66%	0,44%	1,22%	1,21%	0,91%	0,73%	0,28%	0,41%	
2. Odsetek osób pobierających zasiłki (pomoc finansowa i rzeczowa) w 2025 r. w danej JA w stosunku do liczby mieszkańców danej JA	0,67%	0,62%	1,09%	3,68%	1,14%	0,57%	5,24%	7,99%	6,23%	2,38%	4,00%	4,05%	3,99%	2,06%	1,90%	2,06%	
3. Liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny i pieczę zastępczą w 2025 roku w danej JA	0	3	3	4	4	0	9	9	8	0	3	1	1	6	2	4	
4. Odsetek osób pobierających świadczenia opiekuńcze w 2025 roku w danej JA w stosunku do liczby mieszkańców danej JA	0,73%	0,54%	1,09%	0,46%	0,74%	0,50%	1,27%	1,03%	1,19%	0,88%	0,72%	0,66%	0,91%	0,40%	0,28%	1,23%	

**DIAGNOZA GMINY, W TYM DIAGNOZA CZYNNIKÓW I ZJAWISK KRYZYSOWYCH, SŁUŻĄCA
WYZNACZENIU OBSZARU ZDEGRADOWANEGO I OBSZARU REWITALIZACJI GMINY MIEJSKIEJ
TUREK**

Wskaźnik	Nazwa jednostki analitycznej (JA)	JA1-ZOM	JA2-ZOM	JA3-ZOM	JA4-ZOM	JA5-ZOM	JA6-ZOM	JA7-ZOM	JA8-ZOM	JA9-ZOM	JA10-ZOM	JA11-ZOM	JA12-ZOM	JA13-ZOM	JA14-ZOM	JA15-ZOM	JA16-ZOM
	5.	Odsetek osób pobierających zasiłek pielęgnacyjny w 2025 r. w danej JA w stosunku do liczby mieszkańców danej JA	2,68%	2,15%	3,43%	2,95%	3,42%	2,28%	3,73%	3,61%	4,55%	3,38%	3,39%	2,36%	3,71%	3,26%	3,19%
6.	Odsetek przestępstw stwierdzonych w 2025 r. w danej JA w stosunku do liczby mieszkańców danej JA	0,85%	0,46%	1,56%	0,64%	1,07%	0,85%	1,59%	1,03%	0,99%	1,38%	1,95%	1,03%	0,42%	0,60%	0,28%	0,48%
7.	Odsetek osób korzystających ze wsparcia w formie pracy socjalnej w 2025r. w danej JA w stosunku do liczby mieszkańców danej JA	0,67%	0,62%	1,09%	3,68%	1,14%	0,57%	4,92%	6,66%	6,23%	2,38%	4,00%	4,05%	3,78%	2,06%	1,90%	2,06%
8.	Odsetek „Niebieskich kart” w 2025 r. w danej JA w stosunku do liczby mieszkańców danej JA	0,49%	0,31%	0,31%	1,20%	0,34%	0,43%	0,16%	2,02%	1,48%	0,31%	0,44%	1,03%	0,49%	0,33%	0,22%	0,75%
9.	Odsetek czytelników bibliotek w 2025 r. w danej JA w stosunku do liczby mieszkańców danej JA	9,45%	8,69%	11,01%	8,10%	8,93%	10,46%	6,99%	9,45%	12,75%	9,71%	10,62%	11,41%	9,52%	8,72%	8,79%	11,17%

**DIAGNOZA GMINY, W TYM DIAGNOZA CZYNNIKÓW I ZJAWISK KRYZYSOWYCH, SŁUŻĄCA
WYZNACZENIU OBSZARU ZDEGRADOWANEGO I OBSZARU REWITALIZACJI GMINY MIEJSKIEJ
TUREK**

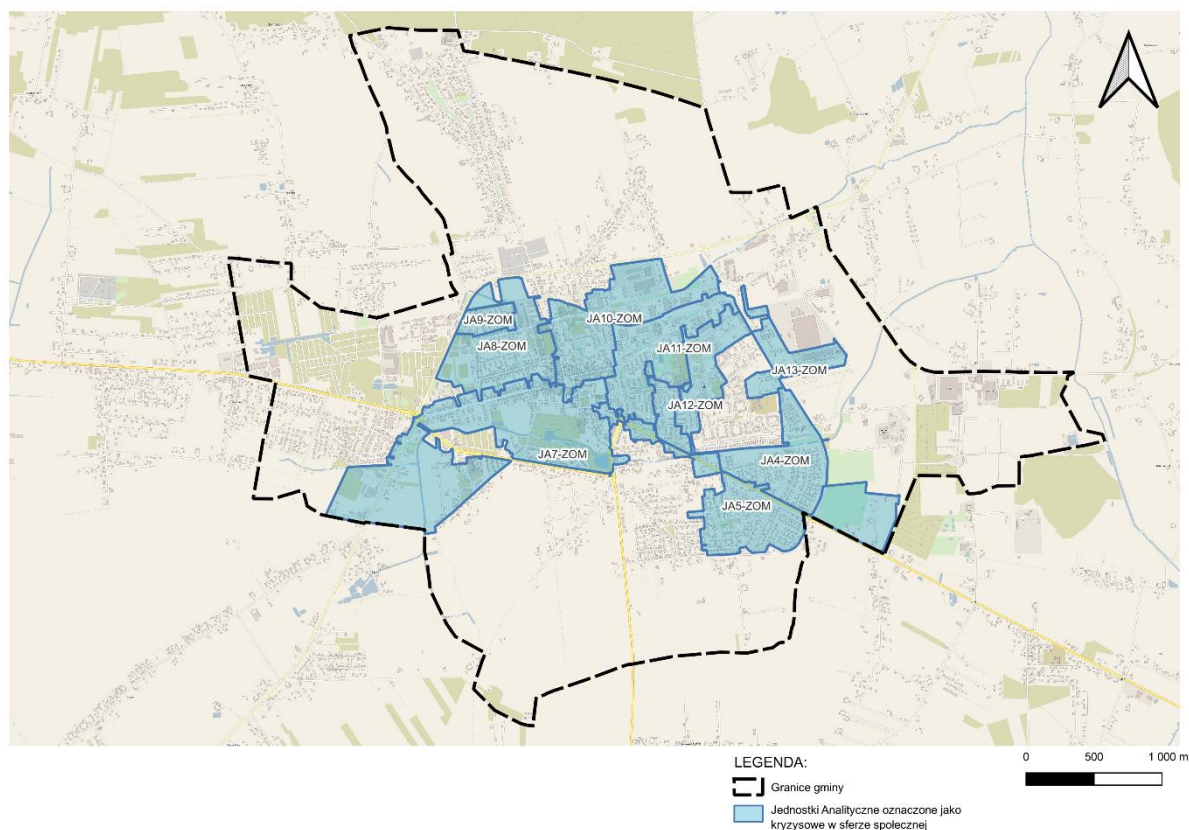
Nazwa jednostki analitycznej (JA)		JA1-ZOM	JA2-ZOM	JA3-ZOM	JA4-ZOM	JA5-ZOM	JA6-ZOM	JA7-ZOM	JA8-ZOM	JA9-ZOM	JA10-ZOM	JA11-ZOM	JA12-ZOM	JA13-ZOM	JA14-ZOM	JA15-ZOM	JA16-ZOM
Wskaźnik																	
10.	Odsetek mieszkańców gminy w wieku 60 lat i więcej w 2025 r. w danej JA w stosunku do liczby mieszkańców danej JA	30,61%	26,31%	29,82%	31,77%	36,64%	31,37%	33,28%	29,55%	38,04%	36,57%	51,42%	37,74%	33,45%	32,36%	32,34%	31,25%
Jednostka analityczna (JA) oznaczona jako kryzysowa w sferze społecznej					√	√		√	√	√	√	√	√	√			

Źródło: Opracowanie własne

DIAGNOZA GMINY, W TYM DIAGNOZA CZYNNIKÓW I ZJAWISK KRYZYSOWYCH, SŁUŻĄCA WYZNACZENIU OBSZARU ZDEGRADOWANEGO I OBSZARU REWITALIZACJI GMINY MIEJSKIEJ TUREK

Rysunek 2. przedstawia jednostki analityczne **oznaczone jako kryzysowe w sferze społecznej**. Jest on graficznym obrazem wyników zaprezentowanych w Tabeli 6. Jak wyżej wspomniano, za obszary kryzysowe w sferze społecznej uznane zostały te jednostki analityczne, które charakteryzowały się przynajmniej pięcioma wskaźnikami o „wartościach kryzysowych” spośród dziesięciu wybranych do analizy.

Rysunek 2. Jednostki analityczne oznaczone jako kryzysowe w sferze społecznej

Źródło: Opracowanie własne na podstawie map miasta Turku

Sfera gospodarcza

Dla określenia skali negatywnych zjawisk w sferze gospodarczej wybrano wskaźnik, obrazujący liczbę podmiotów gospodarczych w rejestrze CEiDG, przypadających na 100 mieszkańców. Źródłem pozyskania danych była Centralna Ewidencja i Informacja o Działalności Gospodarczej (CEiDG). Dane pochodzą z **sierpnia 2025 roku**. Na podstawie pozyskanych wartości, w pierwszej kolejności obliczono liczbę podmiotów gospodarczych, przypadających na 100 mieszkańców w mieście, stanowiącą wartość referencyjną, która wynosi **7,25**. W dalszej kolejności określono liczbę podmiotów gospodarczych, przypadających na 100 mieszkańców w poszczególnych jednostkach analitycznych. W przypadku, gdy poziom ten w danej jednostce analitycznej był **niższy** od wartości referencyjnej, uznawano ją za **obszar kryzysowy w sferze gospodarczej**.

**DIAGNOZA GMINY, W TYM DIAGNOZA CZYNNIKÓW I ZJAWISK KRYZYSOWYCH, SŁUŻĄCA
WYZNACZENIU OBSZARU ZDEGRADOWANEGO I OBSZARU REWITALIZACJI GMINY MIEJSKIEJ
TUREK**

Jednostki analityczne **oznaczone jako kryzysowe w sferze gospodarczej** to: **JA1-ZOM, JA4-ZOM, JA5-ZOM, JA8-ZOM, JA9-ZOM, JA12-ZOM, JA13-ZOM, JA14-ZOM, JA15-ZOM** oraz **JA16-ZOM**.

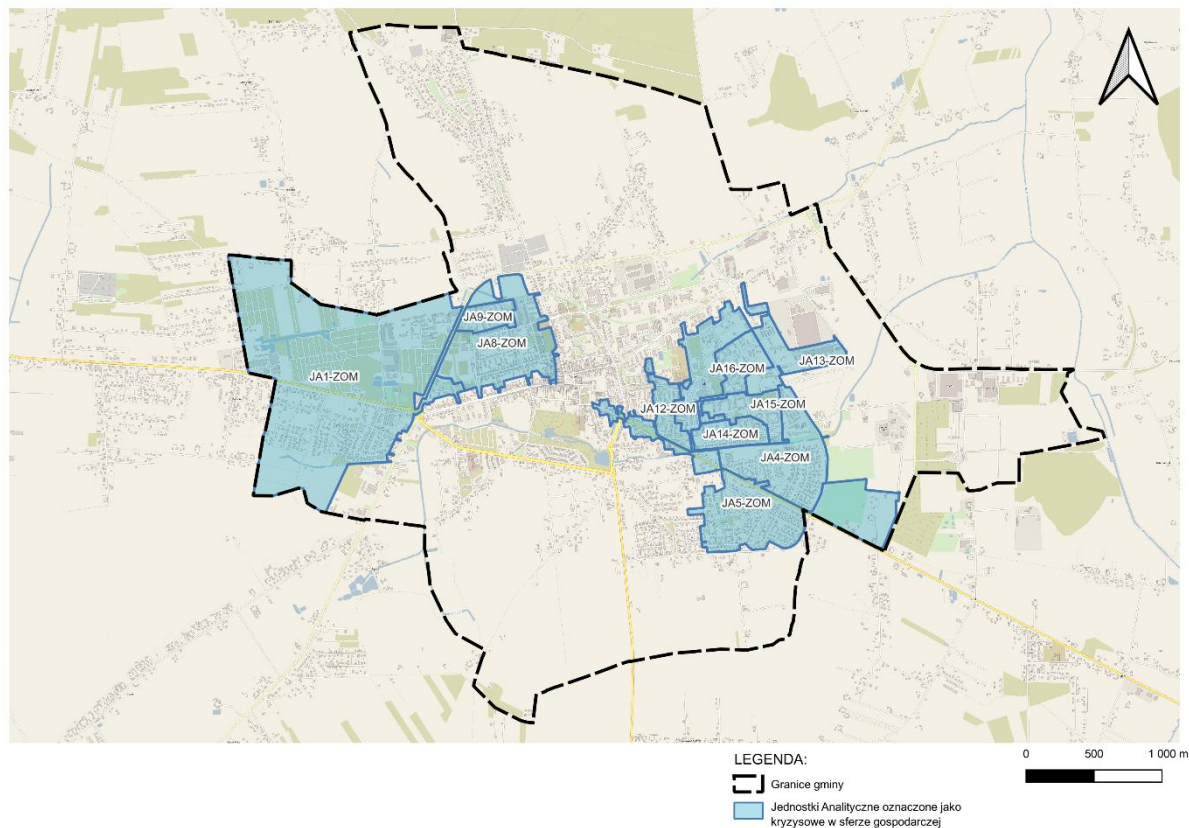
Tabela 7. Wartości wskaźnika wybranego do analizy w sferze gospodarczej w poszczególnych jednostkach analitycznych

Wskaźnik	Nazwa jednostki analitycznej (JA)															
	JA1-ZOM	JA2-ZOM	JA3-ZOM	JA4-ZOM	JA5-ZOM	JA6-ZOM	JA7-ZOM	JA8-ZOM	JA9-ZOM	JA10-ZOM	JA11-ZOM	JA12-ZOM	JA13-ZOM	JA14-ZOM	JA15-ZOM	JA16-ZOM
1. Liczba podmiotów gospodarczych w rejestrze REGON na 100 mieszkańców w danej jednostce analitycznej	7,13	7,69	7,42	5,99	7,05	12,52	18,11	4,98	2,37	13,34	11,51	4,71	5,32	2,86	2,97	3,15
Jednostka analityczna (JA) oznaczona jako kryzysowa w sferze gospodarczej	√			√	√			√	√			√	√	√	√	√

Źródło: Opracowanie własne

Rysunek 3. przedstawia jednostki analityczne **oznaczone jako kryzysowe w sferze gospodarczej**. Jest on graficznym obrazem wyników zaprezentowanych w Tabeli 7. Jak wyżej wspomniano, gdy wartość wskaźnika w danej jednostce analitycznej była niższa od wartości referencyjnej, uznawano ją za **obszar kryzysowy w sferze gospodarczej**.

Rysunek 3. Jednostki analityczne oznaczone jako kryzysowe w sferze gospodarczej

Źródło: Opracowanie własne na podstawie map miasta Turku

Sfera środowiskowa

Do określenia zjawisk negatywnych w sferze środowiskowej użyto 2 wskaźników. Pozyskane dane dotyczą stanu **dzień 31 marca 2025 roku**. Pierwszy wskaźnik przedstawia liczbę gospodarstw domowych niepodłączonych do sieci kanalizacji sanitarnej. Na podstawie pozyskanych danych ilościowych obliczono skalę występowania tego zjawiska kryzysowego w poszczególnych jednostkach analitycznych (wartość wskaźnika dla jednostki) oraz skalę występowania zjawiska kryzysowego dla obszaru całej gminy (wartość wskaźnika dla gminy), stanowiącą wartość referencyjną, która wynosi **0,60%**. Jeżeli skala zjawiska kryzysowego (wartość wskaźnika) w danej jednostce analitycznej **przekraczała** wartość referencyjną uznawano, że wskaźnik ma „wartość kryzysową”. Drugi wskaźnik przedstawia liczbę gospodarstw domowych, wykorzystujących jako źródło ciepła tradycyjne piece na paliwa stałe, będące źródłem tzw. niskiej emisji. W przypadku tego wskaźnika wartość referencyjna wynosi **15,99%**. Jeżeli skala zjawiska kryzysowego (wartość wskaźnika) w danej jednostce analitycznej była **wyższa** od wartości referencyjnej, to w tym przypadku uznawano, że wskaźnik ma „wartość kryzysową”. Ostatecznie, **za obszary kryzysowe w sferze środowiskowej** uznane zostały te jednostki analityczne, które charakteryzowały się **przynajmniej jednym** wskaźnikiem o „wartości kryzysowej” spośród dwóch wybranych do analizy.

**DIAGNOZA GMINY, W TYM DIAGNOZA CZYNNIKÓW I ZJAWISK KRYZYSOWYCH, SŁUŻĄCA
WYZNACZENIU OBSZARU ZDEGRADOWANEGO I OBSZARU REWITALIZACJI GMINY MIEJSKIEJ
TUREK**

Jednostki analityczne **oznaczone jako kryzysowe w sferze środowiskowej** to: **JA1-ZOM, JA2-ZOM, JA3-ZOM, JA4-ZOM, JA6-ZOM, JA7-ZOM, JA11-ZOM** oraz **JA13-ZOM**.

Szczegółowe dane, dotyczące wartości referencyjnej oraz „wartości kryzysowej” wskaźnika wybranego do analizy, przedstawia Tabela 8.

Tabela 8. Dane dotyczące wartości referencyjnej oraz „wartości kryzysowej” wskaźnika wybranego do analizy

L.p.	Opis wskaźnika do analizy	Wartość referencyjna wskaźnika do analizy		„Wartość kryzysowa” wskaźnika do analizy
1.	Odsetek gospodarstw domowych niepodłączonych do sieci kanalizacji sanitarnej w mieście w 2025 r. w danej jednostce analitycznej w stosunku do łącznej liczby gospodarstw domowych w danej jednostce analitycznej	Liczba gospodarstw domowych niepodłączonych do sieci kanalizacji sanitarnej w mieście w 2025 r.	66	Wartość powyżej 0,60%
		Odsetek gospodarstw domowych, niepodłączonych do sieci kanalizacji sanitarnej w mieście w 2025 r.	0,60%	
2.	Odsetek gospodarstw domowych wykorzystujących jako źródło ciepła tradycyjne piece na paliwa stałe, będące źródłem tzw. niskiej emisji w danej jednostce analitycznej w stosunku do liczby gospodarstw domowych w danej jednostce analitycznej w 2025 r.	Liczba gospodarstw domowych wykorzystujących jako źródło ciepła tradycyjne piece na paliwa stałe, będące źródłem tzw. niskiej emisji w mieście w 2025 r.	1745	Wartość powyżej 15,99%
		Odsetek gospodarstw domowych wykorzystujących jako źródło ciepła tradycyjne piece na paliwa stałe, będące źródłem tzw. niskiej emisji w mieście do łącznej liczby gospodarstw domowych w mieście w 2025 r.	15,99%	

Źródło: Opracowanie własne

Tabela 9. prezentuje wartości wskaźników wybranych do analizy w sferze środowiskowej w poszczególnych jednostkach analitycznych. **Kolorem czerwonym** zaznaczono te wartości w poszczególnych jednostkach analitycznych, które **wykazują „wartość kryzysową”**, czyli są wyższe niż średnia dla gminy (wartość referencyjna).

**DIAGNOZA GMINY, W TYM DIAGNOZA CZYNNIKÓW I ZJAWISK KRYZYSOWYCH, SŁUŻĄCA
WYZNACZENIU OBSZARU ZDEGRADOWANEGO I OBSZARU REWITALIZACJI GMINY MIEJSKIEJ
TUREK**

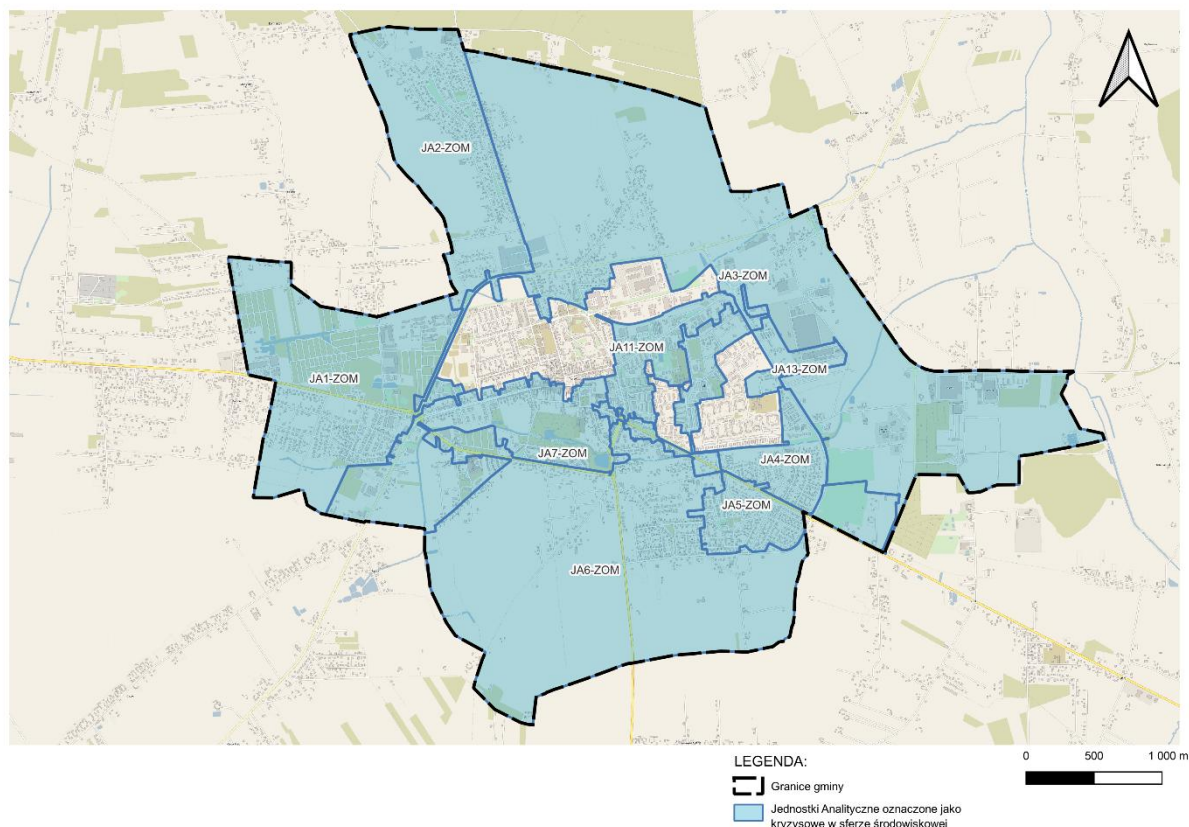
Tabela 9. Wartości wskaźnika wybranego do analizy w sferze środowiskowej w poszczególnych jednostkach analitycznych

Wskaźnik	Nazwa jednostki analitycznej (JA)	JA1-ZOM	JA2-ZOM	JA3-ZOM	JA4-ZOM	JA5-ZOM	JA6-ZOM	JA7-ZOM	JA8-ZOM	JA9-ZOM	JA10-ZOM	JA11-ZOM	JA12-ZOM	JA13-ZOM	JA14-ZOM	JA15-ZOM	JA16-ZOM
1.	Odsetek gospodarstw domowych, niepodłączonych do sieci kanalizacji sanitarnej w mieście w 2025 r. w danej JA w stosunku do łącznej liczby gospodarstw domowych w danej JA	0,84%	2,43%	4,01%	0,30%	1,74%	1,13%	0,53%	0,00%	0,00%	0,00%	0,85%	0,00%	0,84%	0,00%	0,00%	0,00%
2.	Odsetek gospodarstw domowych wykorzystujących jako źródło ciepła tradycyjne piece na paliwa stałe, będące źródłem tzw. niskiej emisji w danej JA w stosunku do liczby gospodarstw domowych w danej JA w 2025 r.	33,78%	69,42%	52,12%	41,99%	43,52%	53,27%	31,09%	5,35%	0,00%	8,92%	3,98%	0,62%	2,80%	0,00%	0,00%	0,00%
Jednostka analityczna (JA) oznaczona jako kryzysowa w sferze środowiskowej		√	√	√	√	√	√	√				√		√			

Źródło: Opracowanie własne

Rysunek 4 przedstawia jednostki analityczne **oznaczone jako kryzysowe w sferze środowiskowej**. Jest on graficznym obrazem wyników zaprezentowanych w Tabeli 9. Jak wyżej wspomniano, za obszary kryzysowe w sferze środowiskowej uznane zostały te jednostki analityczne, które charakteryzowały się przynajmniej jednym wskaźnikiem o „wartości kryzysowej” spośród dwóch wybranych do analizy.

Rysunek 4. Jednostki analityczne oznaczone jako kryzysowe w sferze środowiskowej

Źródło: Opracowanie własne na podstawie map miasta Turek

Sfera przestrzenno-funkcjonalna

Negatywne zjawiska w sferze przestrzenno-funkcjonalnej dotyczą m.in. niewystarczającego wyposażenia w infrastrukturę techniczną i społeczną oraz niskiego poziomu obsługi komunikacyjnej. Dla zobrazowania powyższych zjawisk dobrane zostały odpowiednie wskaźniki, które pozwoliły na ocenę skali kryzysu. Należą do nich: dostępność przedszkola do 1 km od miejsca zamieszkania, dostępność obiektów sportowych (hal lub boisk lub basenów itp.) do 1 km od miejsca zamieszkania, dostępność obiektów kultury lub innych miejsc integracji społecznej (dom kultury, biblioteka, kino lub świetlice) do 1 km od miejsca zamieszkania oraz dostępność przystanku komunikacji publicznej (PKP lub PKS lub komunikacja miejska) do 1 km od miejsca zamieszkania. W oparciu o powyższe wskaźniki dokonano oceny dostępności infrastruktury społecznej oraz komunikacyjnej w poszczególnych jednostkach analitycznych. Jeżeli przedszkola, miejsca integracji społecznej, obiekty sportowe lub przystanki komunikacji publicznej nie były dostępne w granicach badanej jednostki, a znajdowały się w sąsiedniej jednostce analitycznej i odległość do nich nie przekraczała

odpowiednio 0,5 km i 1 km, to uznawano, że dostępność została zachowana. Pozyskane dane dotyczą stanu **na dzień 31 marca 2025 roku**. Ostatecznie **za obszary kryzysowe w sferze przestrzenno-funkcjonalnej** uznane zostały te jednostki analityczne, w których **dostępność nie została zachowana w przynajmniej dwóch dziedzinach** spośród **czterech wybranych do analizy**.

Jednostki analityczne **oznaczone jako kryzysowe w sferze przestrzenno-funkcjonalnej** to: **JA1-ZOM, JA2-ZOM, JA3-ZOM, JA4-ZOM, JA5-ZOM, JA6-ZOM** oraz **JA7-ZOM**.

Tabela 10. prezentuje wskaźniki wybrane do analizy w sferze przestrzenno-funkcjonalnej w poszczególnych jednostkach analitycznych. **Kolorem czerwonym** zaznaczono te wskaźniki w poszczególnych jednostkach analitycznych, które **wykazują „wartość kryzysową”**. Należy zaznaczyć, że mają one inny charakter niż wskaźniki z pozostałych sfer, bowiem w tym przypadku nie następowało porównywanie ich wartości w poszczególnych jednostkach analitycznych do średniej gminnej. Sprawdzano tutaj dostępność określonych elementów infrastruktury i oceniano „zero-jedynkowo”, czyli sprawdzano, czy **dostępność ta występuje (TAK)** lub czy **nie występuje (NIE)**.

**DIAGNOZA GMINY, W TYM DIAGNOZA CZYNNIKÓW I ZJAWISK KRYZYSOWYCH, SŁUŻĄCA
WYZNACZENIU OBSZARU ZDEGRADOWANEGO I OBSZARU REWITALIZACJI GMINY MIEJSKIEJ
TUREK**

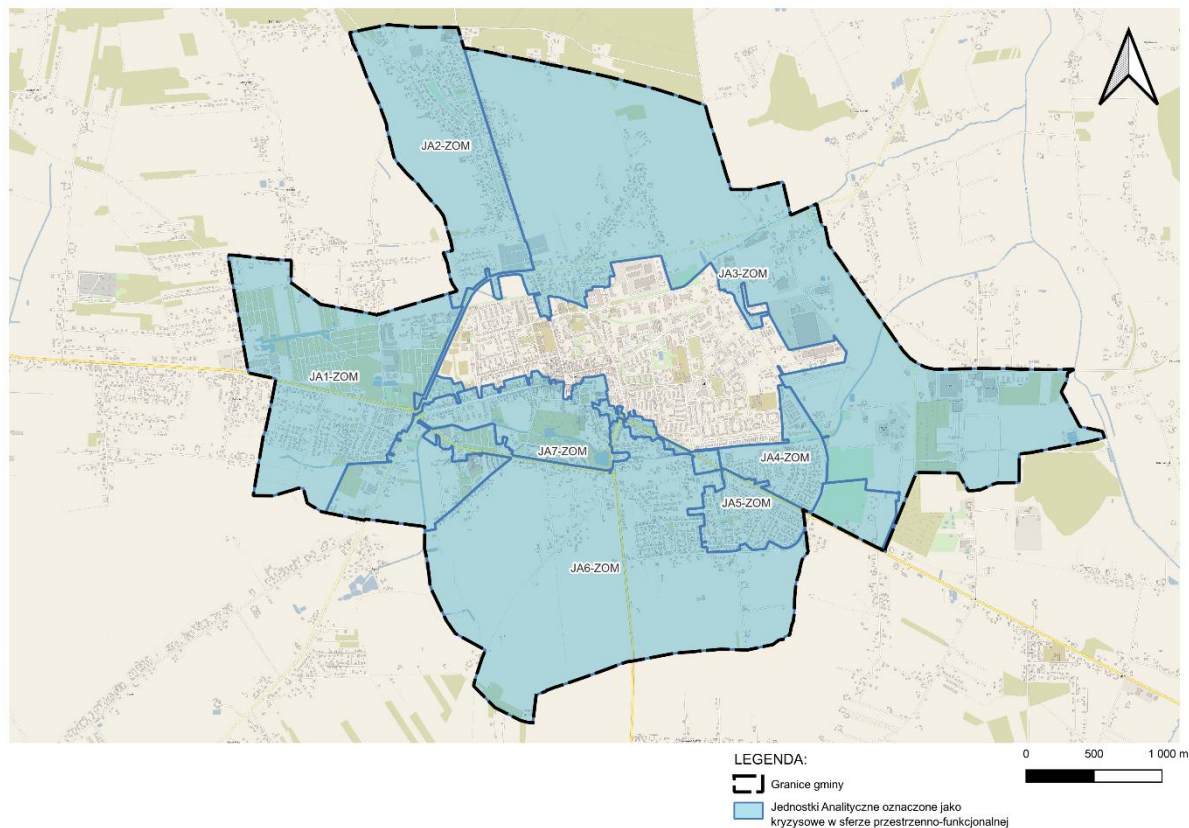
Tabela 10. Dostępność infrastruktury społecznej oraz komunikacyjnej w sferze przestrzenno-funkcjonalnej w poszczególnych jednostkach analitycznych

Nazwa jednostki analitycznej (JA)		JA1-ZOM	JA2-ZOM	JA3-ZOM	JA4-ZOM	JA5-ZOM	JA6-ZOM	JA7-ZOM	JA8-ZOM	JA9-ZOM	JA10-ZOM	JA11-ZOM	JA12-ZOM	JA13-ZOM	JA14-ZOM	JA15-ZOM	JA16-ZOM
		Wskaźnik															
1	Dostępność przedszkola do 1 km od miejsca zamieszkania	NIE	NIE	NIE	NIE	NIE	NIE	NIE	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK
2	Dostępność obiektów sportowych (hal lub boisk lub basenów itp.) do 1 km od miejsca zamieszkania	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK
3	Dostępność przystanku komunikacji publicznej (PKP lub PKS lub komunikacja miejska) do 1 km od miejsca zamieszkania	NIE	NIE	NIE	NIE	NIE	NIE	NIE	NIE	NIE	NIE	NIE	NIE	NIE	NIE	NIE	NIE
4	Dostępność obiektów kultury lub innych miejsc społecznej integracji (dom kultury lub biblioteka lub kino lub świetlice) do 1 km od miejsca zamieszkania	NIE	NIE	NIE	NIE	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK
Jednostka analityczna (JA) oznaczona jako kryzysowa w sferze przestrzenno-funkcjonalnej		✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓									

Źródło: Opracowanie własne

Rysunek 5. przedstawia jednostki analityczne **oznaczone jako kryzysowe w sferze przestrzenno-funkcjonalnej**. Jest on graficznym obrazem wyników zaprezentowanych w Tabeli 10.

Rysunek 5. Jednostki analityczne oznaczone jako kryzysowe w sferze przestrzenno-funkcjonalnej

Źródło: Opracowanie własne na podstawie map miasta Turku

Sfera techniczna

Sfera techniczna dotyczy w szczególności degradacji stanu dróg oraz obiektów budowlanych, który częściowo obrazuje stan tkanki mieszkaniowej. Dla zobrazowania powyższego zjawiska wybrane zostały wskaźniki: długość dróg publicznych wymagających kapitalnego remontu lub przebudowy oraz liczba obiektów budowlanych o przeznaczeniu mieszkaniowym w złym stanie technicznym. Pozyskane dane dotyczą stanu **na dzień 31 marca 2025 roku**.

Na podstawie pozyskanych danych, w pierwszej kolejności obliczono odsetek długości dróg publicznych, wymagających kapitalnego remontu lub przebudowy w odniesieniu do łącznej długości dróg publicznych w mieście w 2025 roku, stanowiący wartość referencyjną, która wynosi **9,67%**. Drugi wskaźnik przedstawia odsetek obiektów budowlanych w tym o przeznaczeniu mieszkaniowym w złym stanie technicznym w mieście w 2025 roku. W przypadku tego wskaźnika wartość referencyjna wynosi **3,13%**. W przypadku, gdy skala zjawiska w danej jednostce analitycznej **przekraczała** wskazane wartości referencyjne określonych wskaźników, uznawano ją za obszar **kryzysowy w sferze technicznej**. Ostatecznie, **za obszary kryzysowe w sferze technicznej** uznane zostały te jednostki analityczne, które charakteryzowały się **przynajmniej jednym** wskaźnikiem o „wartości kryzysowej” spośród dwóch wybranych do analizy.

**DIAGNOZA GMINY, W TYM DIAGNOZA CZYNNIKÓW I ZJAWISK KRYZYSOWYCH, SŁUŻĄCA
WYZNACZENIU OBSZARU ZDEGRADOWANEGO I OBSZARU REWITALIZACJI GMINY MIEJSKIEJ
TUREK**

Jednostki analityczne **oznaczone jako kryzysowe w sferze technicznej** to: **JA1-ZOM, JA3-ZOM, JA6-ZOM, JA7-ZOM, JA8-ZOM, JA10-ZOM** oraz **JA15-ZOM**.

Tabela 11. Dane dotyczące wartości referencyjnej oraz „wartości kryzysowej” wskaźnika wybranego do analizy

L.p.	Opis wskaźnika do analizy	Wartość referencyjna wskaźnika do analizy		„Wartość kryzysowa” wskaźnika do analizy
1.	Odsetek długości dróg publicznych wymagających kapitalnego remontu lub przebudowy w danej jednostce analitycznej w stosunku do łącznej długości dróg publicznych w danej jednostce analitycznej w 2025 r.	Długość dróg publicznych wymagających kapitalnego remontu lub przebudowy w 2025 r.	4,3 km	Wartość powyżej 9,67%
		Odsetek długości dróg publicznych wymagających kapitalnego remontu lub przebudowy w odniesieniu do łącznej długości dróg publicznych w mieście w 2025 r.	9,67%	
2.	Odsetek obiektów budowlanych, w tym o przeznaczeniu mieszkaniowym w złym stanie technicznym w 2025 r. w danej jednostce analitycznej	Liczba obiektów budowlanych w tym o przeznaczeniu mieszkaniowym w złym stanie technicznym w 2025 r.	102	Wartość powyżej 3,13%
		Odsetek obiektów budowlanych, w tym o przeznaczeniu mieszkaniowym w złym stanie technicznym w odniesieniu do łącznej liczby obiektów budowlanych o przeznaczeniu mieszkaniowym w mieście w 2025 r.	3,13%	

Źródło: Opracowanie własne

Tabela 12. prezentuje wartości wskaźników wybranych do analizy w sferze technicznej w poszczególnych jednostkach analitycznych. **Kolorem czerwonym** zaznaczono te wartości w poszczególnych jednostkach analitycznych, które **wykazują „wartość kryzysową”**.

**DIAGNOZA GMINY, W TYM DIAGNOZA CZYNNIKÓW I ZJAWISK KRYZYSOWYCH, SŁUŻĄCA
WYZNACZENIU OBSZARU ZDEGRADOWANEGO I OBSZARU REWITALIZACJI GMINY MIEJSKIEJ
TUREK**

Tabela 12. Wartości wskaźnika wybranego do analizy w sferze technicznej w poszczególnych jednostkach analitycznych

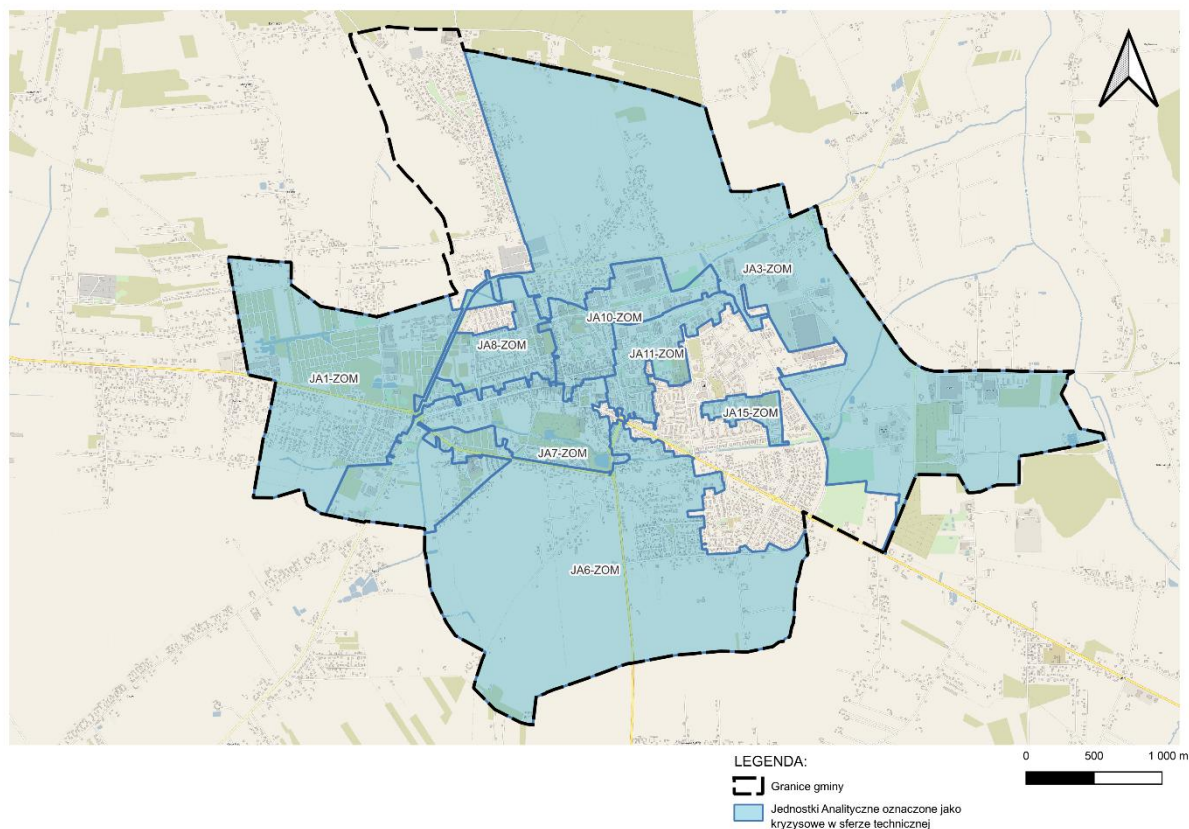
Wskaźnik	Nazwa jednostki analitycznej (JA)																
	JA1-ZOM	JA2-ZOM	JA3-ZOM	JA4-ZOM	JA5-ZOM	JA6-ZOM	JA7-ZOM	JA8-ZOM	JA9-ZOM	JA10-ZOM	JA11-ZOM	JA12-ZOM	JA13-ZOM	JA14-ZOM	JA15-ZOM	JA16-ZOM	
1. Odsetek długości dróg publicznych wymagających kapitalnego remontu lub przebudowy w danej JA do łącznej długości dróg publicznych w danej JA w 2025 r.	11,12%	0,00%	22,82%	0,00%	0,00%	17,53%	3,91%	17,99%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	7,81%	0,00%	36,84%	0,00%	
2. Odsetek obiektów budowlanych, w tym o przeznaczeniu mieszkaniowym w złym stanie technicznym w danej JA do łącznej liczby obiektów budowlanych o przeznaczeniu mieszkaniowym w danej JA w 2025 r.	0,85%	2,08%	0,68%	0,36%	1,65%	1,43%	5,13%	9,92%	0,00%	13,57%	5,50%	0,00%	1,75%	0,00%	0,00%	0,00%	
Jednostka analityczna (JA) oznaczona jako kryzysowa w sferze technicznej	√		√			√	√	√		√	√				√		

Źródło: Opracowanie własne

**DIAGNOZA GMINY, W TYM DIAGNOZA CZYNNIKÓW I ZJAWISK KRYZYSOWYCH, SŁUŻĄCA
WYZNACZENIU OBSZARU ZDEGRADOWANEGO I OBSZARU REWITALIZACJI GMINY MIEJSKIEJ
TUREK**

Rysunek 6. przedstawia jednostki analityczne **oznaczone jako kryzysowe w sferze technicznej**. Jest on graficznym obrazem wyników zaprezentowanych w Tabeli 12. Jak wyżej wspomniano, za obszary kryzysowe w sferze technicznej uznane zostały te jednostki analityczne, które charakteryzowały się przynajmniej jednym wskaźnikiem o „wartości kryzysowej” spośród dwóch wybranych do analizy.

Rysunek 6. Jednostki analityczne oznaczone jako kryzysowe w sferze technicznej

Źródło: Opracowanie własne na podstawie map Turek

Z przeprowadzonej wyżej analizy wynika, że w ramach wszystkich ocenianych sfer – społecznej, gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej i technicznej możliwe było wyodrębnienie tych obszarów na terenie gminy, które cechują się zdecydowanie gorszymi wskaźnikami, obrazującymi występowanie negatywnych zjawisk. Świadczy to o **prawidłowym doborze zestawu obiektywnych i weryfikowalnych mierników** oraz **metod badawczych**, dostosowanych do lokalnych uwarunkowań. Do przygotowania diagnozy wykorzystano także **najbardziej aktualne dane**, którymi miasto dysponowało i które pozyskało. Otrzymane wyniki posłużyły do wyznaczenia obszaru zdegradowanego (OZ).

5. Obszar zdegradowany

Sposób wyznaczania obszaru zdegradowanego (OZ) określa ustawa z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji. Zgodnie z Ustawą, delimitacja obszaru zdegradowanego jest ściśle powiązana z pojęciem stanu kryzysowego. Rewitalizacja stanowi bowiem proces wyprowadzania ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych w sposób kompleksowy. Obszar będący w stanie kryzysowym charakteryzuje się natomiast koncentracją negatywnych zjawisk społecznych, współwystępujących z negatywnymi zjawiskami w co najmniej jednej z następujących sfer: gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej lub technicznej. Identyfikacja stanu kryzysowego pozwala określić obszar zdegradowany (OZ).

Na podstawie przeprowadzonej analizy pozyskanych danych, **wyznaczono obszar zdegradowany (OZ) w mieście Turku**, który obejmuje następujące zamieszkane jednostki analityczne (JA): **JA4-ZOM, JA5-ZOM, JA7-ZOM, JA8-ZOM, JA9-ZOM, JA10-ZOM, JA11-ZOM, JA12-ZOM** oraz **JA13-ZOM**. Wskazane jednostki charakteryzują się koncentracją negatywnych zjawisk społecznych przy jednoczesnym występowaniu negatywnych zjawisk w co najmniej jednej z pozostałych, analizowanych sfer. Szczegółowe dane, dotyczące występowania negatywnych zjawisk w analizowanych sferach, przedstawia Tabela 13.

Tabela 13. Szczegółowe dane dotyczące występowania negatywnych zjawisk w analizowanych sferach

Wskaźnik	Nazwa jednostki analitycznej (JA)	JA1-ZOM	JA2-ZOM	JA3-ZOM	JA4-ZOM	JA5-ZOM	JA6-ZOM	JA7-ZOM	JA8-ZOM	JA9-ZOM	JA10-ZOM	JA11-ZOM	JA12-ZOM	JA13-ZOM	JA14-ZOM	JA15-ZOM	JA16-ZOM
	1.	OBSZARY KRYZYSOWE W SFERZE SPOŁECZNEJ															
2.	OBSZARY KRYZYSOWE W SFERZE GOSPODARCZEJ																
3.	OBSZARY KRYZYSOWE W SFERZE ŚRODOWISKOWEJ																
4.	OBSZARY KRYZYSOWE W SFERZE PRZESTRZENNO-FUNKCJONALNEJ																
5.	OBSZARY KRYZYSOWE W SFERZE TECHNICZNEJ																
	Jednostka analityczna (JA) oznaczona jako obszar zdegradowany (OZ)				✓	✓		✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓			

Źródło: Opracowanie własne

**DIAGNOZA GMINY, W TYM DIAGNOZA CZYNNIKÓW I ZJAWISK KRYZYSOWYCH, SŁUŻĄCA
WYZNACZENIU OBSZARU ZDEGRADOWANEGO I OBSZARU REWITALIZACJI GMINY MIEJSKIEJ
TUREK**

Szczegółowe dane, dotyczące zamieszkanym jednostek analitycznych, wchodzących w skład wyznaczonego obszaru zdegradowanego, przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 14. Szczegółowe dane dotyczące zamieszkanym jednostek analitycznych, wchodzących w skład wyznaczonego obszaru zdegradowanego

JEDNOSTKI ANALITYCZNE (JA)				LICZBA MIESZKAŃCÓW stan na <u>13.05.2025 r.</u>		POWIERZCHNIA	
Lp.	SYMBOL	OPIS JEDNOSTKI	FUNKCJA DOMINUJĄCA	LICZBA	% MIESZKAŃ- CÓW GMINY	HA	% POWIERZ- CHNI GMINY
1.	JA4-ZOM	ZAMIESZKANE OBSZARY MIEJSKIE	ZABUDOWA JEDNORODZINNA	1 086	4,52	34,73	2,15
2.	JA5-ZOM	ZAMIESZKANE OBSZARY MIEJSKIE	ZABUDOWA JEDNORODZINNA	1 490	6,20	63,08	3,90
3.	JA7-ZOM	ZAMIESZKANE OBSZARY MIEJSKIE	ZABUDOWA JEDNORODZINNA I WIELORODZINNA	1 259	5,24	116,64	7,21
4.	JA8-ZOM	ZAMIESZKANE OBSZARY MIEJSKIE	ZABUDOWA WIELORODZINNA	2 328	9,69	41,49	2,57
5.	JA9-ZOM	ZAMIESZKANE OBSZARY MIEJSKIE	ZABUDOWA WIELORODZINNA	1 012	4,21	7,43	0,46
6.	JA10-ZOM	ZAMIESZKANE OBSZARY MIEJSKIE	ZABUDOWA JEDNORODZINNA I WIELORODZINNA	1 597	6,65	52,20	3,23
7.	JA11-ZOM	ZAMIESZKANE OBSZARY MIEJSKIE	ZABUDOWA WIELORODZINNA	1 799	7,49	40,36	2,50
8.	JA12-ZOM	ZAMIESZKANE OBSZARY MIEJSKIE	ZABUDOWA WIELORODZINNA	1 656	6,89	9,74	0,60
9.	JA13-ZOM	ZAMIESZKANE OBSZARY MIEJSKIE	ZABUDOWA WIELORODZINNA	1 429	5,95	41,24	2,55
SUMA				13 656	56,84%	406,91	25,17%

Źródło: Opracowanie własne

Wymagane kryteria wyznaczenia obszaru zdegradowanego (OZ) spełniło 9 jednostek analitycznych. Łącznie mieszka na ich terenie **56,84% ludności miasta**, a obejmują one **25,17% jego powierzchni**.

6. Obszar rewitalizacji

Zgodnie z ustawą z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji, w ramach obszaru zdegradowanego (OZ), na którym z uwagi na istotne znaczenie dla rozwoju lokalnego gmina zamierza prowadzić rewitalizację, biorąc pod uwagę także szczególną koncentrację negatywnych zjawisk, wyznacza się obszar rewitalizacji (OR). Obszar rewitalizacji nie może obejmować terenów większych niż 20% powierzchni gminy oraz zamieszkałych przez więcej niż 30% mieszkańców gminy. Może on stanowić część lub całość obszaru zdegradowanego. Dla obszaru rewitalizacji sporządza się Gminny Program Rewitalizacji.

Kierując się powyższymi zapisami oraz w wyniku przeprowadzonej diagnozy wyznaczono obszar rewitalizacji w Gminie Miejskiej Turek, który obejmuje następujące jednostki analityczne: A7-ZOM, JA8-ZOM, JA10-ZOM oraz JA11-ZOM.

Wyznaczony obszar, o łącznej powierzchni 250,69 ha, stanowi 15,51% powierzchni miasta i jest zamieszkiwany przez 6.983 osoby, co stanowi 29,07% ogółu mieszkańców miasta.

Szczegółowe dane, dotyczące jednostek analitycznych, wchodzących w skład wyznaczonego obszaru rewitalizacji, przedstawia Tabela 15.

Tabela 15. Szczegółowe dane dotyczące jednostek analitycznych (JA) wchodzących w skład wyznaczonego obszaru rewitalizacji

JEDNOSTKI ANALITYCZNE				LICZBA MIESZKAŃCÓW stan na 13.05.2025 r.		POWIERZCHNIA	
Lp.	SYMBOL	OPIS JEDNOSTKI	FUNKCJA DOMINUJĄCA	LICZBA	% MIESZKAŃCÓW GMINY	HA	% POWIERZCHNI GMINY
1.	JA7-ZOM	ZAMIESZKANE OBSZARY MIEJSKIE	ZABUDOWA JEDNORODZINNA I WIELORODZINNA	1 259	5,24	116,64	7,21
2.	JA8-ZOM	ZAMIESZKANE OBSZARY MIEJSKIE	ZABUDOWA WIELORODZINNA	2 328	9,69	41,49	2,57
3.	JA10-ZOM	ZAMIESZKANE OBSZARY MIEJSKIE	ZABUDOWA JEDNORODZINNA I WIELORODZINNA	1 597	6,65	52,20	3,23
4.	JA11-ZOM	ZAMIESZKANE OBSZARY MIEJSKIE	ZABUDOWA WIELORODZINNA	1 799	7,49	40,36	2,50
SUMA				6 983	29,07%	250,69	15,51%

Źródło: Opracowanie własne

JA7-ZOM - jednostka obejmuje zasięgiem część miasta Turku, w skład której wchodzi następujące ulice: Poduchowne, Braci Marszłów, Józefa Mehoffera, Ks. Józefa Florczaka, Kaliska, Gorzelniana, Piwna, Ogrodowa, Plac Henryka Sienkiewicza, Dobrska, Tomiły Składkowskiej, Leona Lubomira Kruszyńskiego, Braci Pietrzaków, Plac Henryka Glicensteina, Parkowa. Obszar zlokalizowany jest w centralnych przestrzeniach miasta. Znaczną część jednostki (11 ha) obejmuje teren Parku Miejskiego im. Żerminy Składkowskiej, który w

ostatnich latach został poddany kompleksowej rewitalizacji. W obrębie parku stworzono przestrzeń aktywizacji, integracji i rekreacji dla mieszkańców przy maksymalnym zachowaniu funkcji parku, drzew i pozostałych roślin. Powstały strefy aktywności sportowej (kort tenisowy, boisko do koszykówki, boisko do boule) dla dzieci i młodzieży z placami zabaw, siłownią zewnętrzną, miasteczkiem ruchu drogowego, strefa do grilowania oraz strefa dla psów. W centralnej części parku powstał amfiteatr na sztucznym zbiorniku wodnym (stawie) z zapleczem i widownią. W jednostce zlokalizowana jest również perełka kulturowa regionu, tj. kościół pw. Najświętszego Serca Pana Jezusa w Turku z zabytkowym wystrojem autorstwa Józefa Mehoffera oraz część zabytkowego układu urbanistycznego miasta z parkiem św. Faustyny. Na terenie obszaru znajdują się obiekty użyteczności publicznej, tj. Urząd Miejski w Turku, Starostwo Powiatowe, Hala Widowiskowo-Sportowa, szkoła podstawowa, żłobek a także Samodzielny Publiczny Zespół Opieki Zdrowotnej w Turku. Zlokalizowanych jest tu sporo punktów usługowo-handlowych, szczególnie wzdłuż ulicy Kaliskiej. W granicach obszaru znajdują się również **tereny mieszkaniowe**, w tym enklawy **domów jednorodnych, kamienice**, a także nowe osiedle **domów wielorodzinnych** (Osiedle Kaliska). Obszar uzupełniają rodzinne ogródki działkowe oraz kilka niewielkich obiektów handlowych.

JA8-ZOM - jednostka obejmuje zasięgiem **część miasta Turku**, w skład której wchodzi następujące ulice: Adama Mickiewicza, Sportowa, Elizy Orzeszkowej, Felicjana Sławoja Składkowskiego, Stefana Żeromskiego, Jana Matejki, Szkolna, Tadeusza Kościuszki, Miodowa, Szeroka, Stanisława Kączkowskiego, Wąska. Obszar **zlokalizowany jest w centralnych przestrzeniach Turku** i obejmuje **najstarszą część miasta**. W zdecydowanej większości obszar tworzy zwarta zabudowa miejska o charakterze **mieszkaniowym, z kamienicami, domami jednorodzinnymi** oraz **budynkami wielorodzinnymi**, wśród których występują punkty handlowe oraz usługowe. Znajdują się w nim zabytkowe domy tkaczy, a także fragment zabytkowego układu urbanistycznego miasta. Na terenie charakteryzowanej jednostki znajdują się obiekty oświatowe: przedszkola, szkoły podstawowe, Liceum Ogólnokształcące im. T. Kościuszki, obiekty instytucji kultury, tj. Miejski Dom Kultury oraz Kino „Tur”, a także park Miejski im. Konstytucji 3 Maja. W granicach obszaru zlokalizowane są także obszary/obiekty o charakterze sportowym tj. Stadion 1000-lecia z boiskiem piłkarskim, płytami treningowymi i kortami do gry w tenisa ziemnego, kryta pływalnia z siłownią miejską, a także boisko i hala sportowa przy ul. T. Kościuszki. W północnej części obszaru zlokalizowany jest niezagospodarowany teren, przeznaczony w miejscowym planie przestrzennym na obiekty handlowe o powierzchni sprzedaży powyżej 200 m² lub zabudowy usługowej.

JA10-ZOM - jednostka obejmuje zasięgiem **część miasta Turku**, w skład której wchodzi następujące ulice: 3 Maja; Plac Wojska Polskiego; Wincentego Milewskiego; Józefa Piłsudskiego; Os. Miranda, Kolska, Browarna. Na obszarze jednostki zlokalizowana jest **ścista „starówka” miasta**. Występuje tu **zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna** oraz **wielorodzinna**. Większość obszaru objęta jest zabudową wielorodzinną. Duża jej część objęta jest ochroną konserwatora zabytków. Wiele budynków znajdujących się w ścisłym centrum wymaga kompleksowej renowacji. Na terenie jednostki znajduje się parafia rzymsko-katolicka, a także kościół ewangelicki. Na Placu Wojska Polskiego (centralna część „starówki”)

zlokalizowane jest Muzeum im. Józefa Mehoffera w Turku z Punktem Informacji Turystycznej. Część powierzchni obszaru przeznaczona jest pod usługi publiczne – na tym terenie znajdują się m.in. Przychodnia POZ; Przedszkole Samorządowe nr 8; Zespół Szkół Technicznych. Na obszarze znajdują się również tereny przeznaczone pod usługi komercyjne - zlokalizowane są tu liczne drobne obiekty handlowe, a także sklepy wielko powierzchniowe oraz liczne obiekty, w których prowadzona jest działalność usługowa (fryzjerstwo; gastronomia, prywatne usługi z zakresu opieki zdrowotnej).

JA11-ZOM - jednostka obejmuje zasięgiem **część miasta Turku**, w skład której wchodzi następujące ulice: Józefa Dąbrowskiego, Legionów Polskich, 650-lecia, Franciszka Stawickiego, Żwirki i Wigury, Kolska Szosa, Armii Krajowej 1, Władysława Broniewskiego 5. Na obszarze jednostki zlokalizowana jest zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna oraz jednorodzinna. Duża większość obszaru objęta jest **zabudową wielorodzinną**. Część powierzchni obszaru przeznaczona jest pod usługi publiczne – na tym terenie znajdują się m.in. Przychodnia POZ; Przedszkole Samorządowe nr 4; Prokuratura Rejonowa; Komenda Powiatowa Policji; Sąd Rejonowy; Szkoła Podstawowa nr 5 im. UNICEF w Turku, centrum rehabilitacyjne oraz tereny Ośrodka Sportu i Rekreacji w Turku, przeznaczone pod działalność sportową, na których zlokalizowany jest wodny plac zabaw, korty tenisowe, skatepark i boisko do siatkówki plażowej. Na obszarze znajdują się również tereny przeznaczone pod usługi komercyjne. Zlokalizowane są tu obiekty handlowe, w tym sklepy wielkopowierzchniowe, miejski „zieleniak”, liczne obiekty, w których prowadzona jest działalność usługowa (fryzjerstwo; kosmetologia; usługi pogrzebowe, prawne i gastronomiczne), a także miejsca przeznaczone na rekreację.

Uzasadnienie wyznaczenia obszaru rewitalizacji

Wyznaczając obszar rewitalizacji w ramach obszaru zdegradowanego, wskazano na jednostki analityczne **JA7-ZOM, JA8-ZOM, JA10-ZOM** oraz **JA11-ZOM** jako wymagające rewitalizacji. Wyznaczone jako obszar rewitalizacji jednostki analityczne JA7-ZOM, JA8-ZOM, JA10-ZOM oraz JA11-ZOM **w sposób znaczący cechują się wysokim stopniem degradacji w sferach: społecznej, gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej i technicznej** w porównaniu do innych obszarów miasta, co wykazano w wynikach analizy wskaźnikowej wymienionych sfer. Należy podkreślić, że **szczególne znaczenie** mają tutaj wyniki analizy, dotyczące **kluczowej sfery społecznej**, gdzie powyższe jednostki analityczne **wykazują wysoki stopień degradacji**.

JA7-ZOM, stanowiąca **część centrum Turku**, ma istotne znaczenie dla rozwoju miasta i **charakteryzuje się wysoką kumulacją negatywnych zjawisk** (8 wartości kryzysowych wskaźników w sferze społecznej na 10 wskaźników wybranych do analizy oraz oznaczona jest jako jednostka kryzysowa w 4 z 5 analizowanych sfer). Na jej terenie znajduje się **ważna infrastruktura społeczna** oraz **obiekty użyteczności publicznej** w tym: **Park Miejski im. Żerminy Składkowskiej, perełka kulturowa regionu, tj. kościół pw. Najświętszego Serca Pana Jezusa** z zabytkowym wystrojem autorstwa Józefa Mehoffera, **część zabytkowego układu urbanistycznego** miasta z **parkiem św. Faustyny, Urząd Miejski w Turku, Starostwo**

Powiatowe, Hala Widowiskowo-Sportowa, szkoła podstawowa, żłobek, a także Samodzielny Publiczny Zespół Opieki Zdrowotnej. Zlokalizowanych jest tu także sporo punktów usługowo-handlowych, szczególnie wzdłuż ulicy Kaliskiej.

JA8-ZOM, stanowiąca część centrum Turku, ma istotne znaczenie dla rozwoju lokalnego miasta i charakteryzuje się wysoką kumulacją negatywnych zjawisk (9 wartości kryzysowych wskaźników w sferze społecznej na 10 wskaźników wybranych do analizy oraz oznaczona jest jako jednostka kryzysowa w 3 z 5 analizowanych sfer). Obszar zlokalizowany w centralnych przestrzeniach Turku i obejmuje najstarszą część miasta. Na jego terenie znajduje się ważna infrastruktura społeczna oraz obiekty użyteczności publicznej w tym: przedszkola, szkoły podstawowe, Liceum Ogólnokształcące im. T. Kościuszki, obiekty instytucji kultury, tj. Miejski Dom Kultury oraz Kino „Tur”, Park Miejski im. Konstytucji 3 Maja, Stadion 1000-lecia z boiskiem piłkarskim, płytami treningowymi i kortami do gry w tenisa ziemnego, kryta pływalnia z siłownią miejską, a także boisko i hala sportowa.

JA10-ZOM, stanowiąca część centrum Turku, ma istotne znaczenie dla rozwoju lokalnego miasta i charakteryzuje się wysoką kumulacją negatywnych zjawisk (5 wartości kryzysowych wskaźników w sferze społecznej na 10 wskaźników wybranych do analizy oraz oznaczona jest jako jednostka kryzysowa w 2 z 5 analizowanych sfer). Na jej terenie znajduje się ważna infrastruktura społeczna oraz obiekty użyteczności publicznej, w tym: Muzeum im. Józefa Mehoffera w Turku z Punktem Informacji Turystycznej, Przychodnia POZ, Przedszkole Samorządowe nr 8 oraz Zespół Szkół Technicznych. Na obszarze znajdują się również tereny przeznaczone pod usługi komercyjne - zlokalizowane są tu liczne drobne obiekty handlowe, a także sklepy wielkopowierzchniowe oraz liczne obiekty, w których prowadzona jest działalność usługowa (fryzjerstwo; gastronomia, prywatne usługi z zakresu opieki zdrowotnej).

JA11-ZOM, stanowiąca część centrum Turku, ma istotne znaczenie dla rozwoju lokalnego miasta i charakteryzuje się wysoką kumulacją negatywnych zjawisk (7 wartości kryzysowych wskaźników w sferze społecznej na 10 wskaźników wybranych do analizy oraz oznaczona jest jako jednostka kryzysowa w 3 z 5 analizowanych sfer). Na jej terenie znajduje się ważna infrastruktura społeczna oraz obiekty użyteczności publicznej, w tym: Przychodnia POZ, Przedszkole Samorządowe, Prokuratura Rejonowa, Komenda Powiatowa Policji, Sąd Rejonowy, Szkoła Podstawowa nr 5 im. UNICEF, centrum rehabilitacyjne oraz tereny Ośrodka Sportu i Rekreacji, przeznaczone pod działalność sportową, na których zlokalizowany jest wodny plac zabaw, korty tenisowe, skatepark i boisko do siatkówki plażowej.

Ponadto, istotny wpływ na wybór wskazanych wyżej jednostek analitycznych jako obszaru rewitalizacji miały także wnioski z przeprowadzonego monitoringu efektów realizacji „Programu Rewitalizacji dla Gminy Miejskiej Turek na lata 2016-2023” (dalej PR). Wynika z nich, że łącznie z 36 projektów/przedsięwzięć rewitalizacyjnych, ujętych w programie (25 projektów/przedsięwzięć podstawowych i 11 projektów/przedsięwzięć uzupełniających), 14 przedsięwzięć zostało zrealizowanych w całości, 20 przedsięwzięć zostało zrealizowanych w części, a 2 przedsięwzięcia nie zostały zrealizowane w ogóle. Ponadto, na wyznaczony w PR obszar rewitalizacji, składały się 2 podobszary rewitalizacji, tj.: Podobszar I – centralny

oraz Podobszar II – Osiedle Awaryjne. Podobszar I, obejmujący centrum Turku, w znaczącej większości **pokrywa się** z wyznaczonym w przedmiotowej diagnozie **obszarem rewitalizacji miasta**.

Biorąc zatem powyższe pod uwagę, w szczególności **ciągle występujący stan kryzysu w centralnej części miasta**, podjęto decyzję o **ograniczeniu obszaru rewitalizacji do centrum Turku** i dalszym prowadzeniu procesu rewitalizacji na tym obszarze.

Dodatkowo, z punktu widzenia rozwoju miasta i zaspokajania potrzeb mieszkańców, **kluczowymi problemami** wskazanymi w badaniu ankietowym są: chuligaństwo, wandalizm, zbyt rzadkie patrole służb porządkowych, słaba integracja lokalnej społeczności, brak bezpieczeństwa w ruchu drogowym, zanieczyszczanie powietrza przez uciążliwą działalność gospodarczą (wskazano z nazwy jeden podmiot), brak komunikacji zbiorowej, czy problemy w relacjach z cudzoziemcami. Mieszkańcy widzą także potrzebę większego wsparcia dla młodzieży, osób starszych oraz osób niepełnosprawnych. Akcentują również konieczność zaspokajania potrzeb osób bezrobotnych oraz dzieci. W większości tych przypadków rozwiązaniem wskazanych problemów mogą **być przedsięwzięcia nieinwestycyjne wspierane budową, rozbudową lub modernizacją infrastruktury społecznej na wyznaczonym OR**. Zatem wyznaczenie obszaru zdegradowanego nastąpiło w wyniku analizy wskaźnikowej, a ostateczna decyzja o wyborze obszaru rewitalizacji była podyktowana nie tylko zidentyfikowanymi w analizie problemami społecznymi i deficytami w pozostałych sferach, ale przede wszystkim **znaczeniem dla rozwoju miasta** możliwych i planowanych przedsięwzięć na wyodrębnionym obszarze rewitalizacji.

Należy podkreślić również, że wyznaczenie OR nastąpiło także w **wyniku dyskusji**, przeprowadzonej z udziałem przedstawicieli władz wykonawczych miasta. Obszerna informacja o przeprowadzonych konsultacjach społecznych projektu diagnozy zostanie zawarta w dokumencie Gminnego Programu Rewitalizacji w rozdziale „Uspołecznienie programu rewitalizacji”.

Szczegółowa i pogłębiona diagnoza obszaru rewitalizacji, obejmująca analizę negatywnych zjawisk oraz lokalnych potencjałów występujących na terenie tego obszaru, zostanie zaprezentowana w pierwszej części Gminnego Programu Rewitalizacji. Będzie ona podstawą do zaplanowania pakietu działań naprawczych, których celem jest wyprowadzenie obszaru z sytuacji kryzysowej i przyczynienie się do jego rozwoju.

Granice wyznaczonego **obszaru zdegradowanego** i **obszaru rewitalizacji** w mieście Turku przedstawiono na mapie w postaci załącznika graficznego do projektu uchwały Rady Miejskiej Turku w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie Gminy Miejskiej Turek.

Spis wykresów

Wykres 1. Udział ludności wg ekonomicznych grup wieku w % ludności ogółem w Gminie Miejskiej Turek	4
Wykres 2. Struktura wieku mieszkańców w Gminie Miejskiej Turek w latach 2019 vs 2024 – udziały procentowe	5
Wykres 3. Różnica liczby mieszkańców w latach 2019 vs 2024 w podziale na grupy wiekowe	6
Wykres 4. Przyrost naturalny w Gminie Miejskiej Turek, powiecie tureckim i województwie wielkopolskim w przeliczeniu na 1.000 mieszkańców.....	6
Wykres 5. Saldo migracji w Gminie Miejskiej Turek, powiecie tureckim i województwie wielkopolskim w przeliczeniu na 1.000 mieszkańców	7
Wykres 6. Osoby korzystające ze środowiskowej pomocy społecznej w przeliczeniu na 1.000 mieszkańców.....	8
Wykres 7. Przestępstwa stwierdzone przez Policję w zakończonych postępowaniach przygotowawczych przeciwko mieniu na 10 tys. mieszkańców (dane powiatowe)	8
Wykres 8. Przestępstwa stwierdzone przez Policję w zakończonych postępowaniach przygotowawczych przeciwko życiu i zdrowiu na 10 tys. mieszkańców (dane powiatowe)	9
Wykres 9. Liczba porad lekarskich na 1.000 mieszkańców w Gminie Miejskiej Turek, powiecie tureckim i województwie wielkopolskim	9
Wykres 10. Organizacje społeczne na 1.000 mieszkańców w Gminie Miejskiej Turek, powiecie tureckim i województwie wielkopolskim	10
Wykres 11. Wydatki ogółem na oświatę i wychowanie w Gminie Miejskiej Turek.....	11
Wykres 12. Udział zarejestrowanych bezrobotnych ogółem na 1.000 mieszkańców w wieku produkcyjnym w Gminie Miejskiej Turek, powiecie tureckim i województwie wielkopolskim	11
Wykres 13. Stopa bezrobocia w powiecie tureckim i województwie wielkopolskim	12
Wykres 14. Podmioty gospodarcze zarejestrowane w REGON na 1.000 mieszkańców.....	12
Wykres 15. Liczba nowo oddanych mieszkań.....	14
Wykres 16. Liczba mieszkań na 1.000 mieszkańców.....	14
Wykres 17. Łączna długość dróg gminnych i powiatowych na 100 km ² powierzchni (dane powiatowe) (km/km ²)	15
Wykres 18. Drogi gminne i powiatowe o twardej nawierzchni na 100 km ² powierzchni (dane powiatowe) (km/km ²)	15
Wykres 19. Zużycie wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności w ciągu roku na 1 mieszkańca (m ³) w Gminie Miejskiej Turek, powiecie tureckim i województwie wielkopolskim	16
Wykres 20. Wydatki ogółem z budżetu JST na kulturę fizyczną, sport i rekreację	17
Wykres 21. Wydatki ogółem z budżetu JST na kulturę i dziedzictwo narodowe	18
Wykres 22. Struktura wiekowa badanych mieszkańców Turku	20
Wykres 23. Struktura wykształcenia badanych	20
Wykres 24. Status zawodowy respondentów.....	21
Wykres 25. Ocena wybranych aspektów warunków życia w mieście Turku	23
Wykres 26. Zjawiska uciążliwe społecznie.....	24
Wykres 27. Grupy społeczne wymagające wsparcia.....	25

Spis tabel

<i>Tabela 1. Lokalni pracodawcy</i>	13
<i>Tabela 2. Lokalni pracodawcy według sekcji prowadzonej działalności</i>	13
<i>Tabela 3. Szczegółowe dane dotyczące wyznaczonych jednostek analitycznych (JA).....</i>	27
<i>Tabela 4. Dane dotyczące wybranych wskaźników do analizy oraz źródła danych</i>	35
<i>Tabela 5. Dane dotyczące wartości referencyjnych oraz „wartości kryzysowych” wskaźników wybranych do analizy</i>	37
<i>Tabela 6. Wartości wskaźników wybranych do analizy w sferze społecznej w poszczególnych jednostkach analitycznych.....</i>	40
<i>Tabela 7. Wartości wskaźnika wybranego do analizy w sferze gospodarczej w poszczególnych jednostkach analitycznych.....</i>	44
<i>Tabela 8. Dane dotyczące wartości referencyjnej oraz „wartości kryzysowej” wskaźnika wybranego do analizy.....</i>	46
<i>Tabela 9. Wartości wskaźnika wybranego do analizy w sferze środowiskowej w poszczególnych jednostkach analitycznych.....</i>	47
<i>Tabela 10. Dostępność infrastruktury społecznej oraz komunikacyjnej w sferze przestrzenno- funkcjonalnej w poszczególnych jednostkach analitycznych</i>	50
<i>Tabela 11. Dane dotyczące wartości referencyjnej oraz „wartości kryzysowej” wskaźnika wybranego do analizy.....</i>	52
<i>Tabela 12. Wartości wskaźnika wybranego do analizy w sferze technicznej w poszczególnych jednostkach analitycznych.....</i>	53
<i>Tabela 13. Szczegółowe dane dotyczące występowania negatywnych zjawisk w analizowanych sferach</i>	55
<i>Tabela 14. Szczegółowe dane dotyczące zamieszkaných jednostek analitycznych, wchodzących w skład wyznaczonego obszaru zdegradowanego</i>	56
<i>Tabela 15. Szczegółowe dane dotyczące jednostek analitycznych (JA) wchodzących w skład wyznaczonego obszaru rewitalizacji</i>	57

Spis rysunków

<i>Rysunek 1. Podział miasta na jednostki analityczne</i>	29
<i>Rysunek 2. Jednostki analityczne oznaczone jako kryzysowe w sferze społecznej.....</i>	43
<i>Rysunek 3. Jednostki analityczne oznaczone jako kryzysowe w sferze gospodarczej</i>	45
<i>Rysunek 4. Jednostki analityczne oznaczone jako kryzysowe w sferze środowiskowej</i>	48
<i>Rysunek 5. Jednostki analityczne oznaczone jako kryzysowe w sferze przestrzenno-funkcjonalnej.....</i>	51
<i>Rysunek 6. Jednostki analityczne oznaczone jako kryzysowe w sferze technicznej</i>	54